

Petak, 19. septembar 2008.

Svedok Boško Džolić

Svedok Lennart Leschly

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospodine sekretare, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Pre nego što nastavimo sa radom, postoji jedan nerešeni podnesak kada je reč o svedoku 167 koji bi trebalo da počne da svedoči u ponedeljak. Da li postoji mogućnost da Pretresno veće dobije odgovore na taj podnesak danas?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mi smo upravo u procesu podnošenja podnesaka, časni Sude.

SUDIJA ORIE: A ostali timovi Odbrane? Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Pridružujemo se odgovoru.

SUDIJA ORIE: Pridružujete se odgovoru?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley?

ADVOKAT CAYLEY: Da, časni Sude, mi ćemo morati to da pogledamo, ali da, sigurno ćemo nešto završiti danas.

SUDIJA ORIE: Ukoliko već nije zavedeno, da li bismo...

ADVOKAT CAYLEY: Dostavićemo kopiju, da.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine Džoliću, želeo bih da počнем kao i juče. Naime, želim da vas podsetim da ste i dalje vezani svečanom izjavom koju ste dali na početku vašeg svedočenja. Gospodine Mikuličiću, da li ste spremni da nastavite?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

svedok: Boško Džolić

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIKULIČIĆ – NASTAVAK

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Džolić. Evo, nastavite ćemo tamo gdje smo jučer stali. I zamolit ću vas da prođemo kroz jedan dokument, a to je D567.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Pa, molim Tajništvo da nam na ekranu prikaže dokument.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Džolić, riječ je o dokumentu od 16. rujna 1995. godine koji je načelnik Uprave general-bojnik Mate Laušić pripremio za ministra obrane i za načelnika Glavnog stožera Hrvatske vojske. Riječ je o raščlambi uporabe vojne policije oružanih snaga Republike Hrvatske u *Operaciji Oluja*. Ja ću vas zamoliti da prođemo kratko kroz ovaj dokument i da mi kažete da li navodi na koje ću vam ukazati odgovaraju vašem sjećanju, odnosno, vašem shvaćanju događaja za vrijeme *Operacije Oluja* i neposredno iza nje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Molim vas, drugu stranicu dokumenta.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Jučer smo govorili kratko o postrojbama vojne policije koje su imale naziv AT postrojbe, dakle, antiterorističke postrojbe. Te postrojbe su imale jednu vrstu posebne obuke u odnosu na druge postrojbe, opće postrojbe vojne policije, zar ne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Molim vas, hoćete li mi ponoviti pitanje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je to točno da su antiterorističke postrojbe vojne policije imale i posebnu obuku?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Mislite u *Oluji* ili općenito?

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Mislim prije *Oluje* i općenito, dakle, jednu vrstu specijalističke obuke, kako se navodi u pasusu 2, da su putem obuke pripremane za napad na djelovanja i čišćenje terena od zaostalih grupa pojedinaca i utvrđenih vatrenih točaka. Da li to odgovara vašem sjećanju?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu to potvrditi. Ne sjećam se vezano za te stvari. Međutim, iza *Oluje*, 1996. godine sam bio zapovjednik antiterorističke satnije u Zagrebu, i tamo je bila, koliko se sjećam, tema za obuku po tom pitanju, ali ne mogu sa sigurnošću tvrditi.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Da li se vi sjećate da su pripadnike tih antiterorističkih postrojbi vojne policije onako u žargonu, kolokvijalno, nazivali i "vojni specijalci"?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: To bi bilo točno.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Molim vas, pređimo sada na stranicu 3 ovog dokumenta.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Vidite u točki 3 na desnoj strani vašeg ekrana, ovdje se govori o tome da je došlo do kakve uporabe postrojbi vojne policije u početku napadnih djelovanja i oslobođanju okupiranih područja, pa se govori da su uspostavljeni kontrolno-nadzorni punktovi. I to u vremenu od 4.00 sata do 6.00 sati odmah ujutro 4. kolovoza, da je uspostavljeno 80 kontrolno-nadzornih punktova na ulazu u zonu napadnih operacija. I dalje, u pasusu 2 govori se da je to ... da je tako postupano sa ciljem sprečavanja nekontroliranog ulaska i izlaska iz zone ratnih djelovanja i sprečavanja nekontroliranog iznošenja ratnog plijena. Vi ste nam, takoder, rekli da ste odmah po dolasku u Knin uspostavili četiri kontrolna punkta na glavnim ulazima u grad, zar ne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Znači, ispravite me ako griješim, vaša aktivnost je, zapravo, bila sukladna općoj namjeni upotrebe vojne policije u tim danima. Je li to to točno?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Molim vas, ponovite pitanje.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Dakle, nakon što ste vi uspostavili kontrolne punktove na ulazu u Knin, to nije bila vaša privatna inicijativa, nego je to bila načelna politika i upotreba vojne policije, zar ne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: To je točno.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Vidite, gospodine Džolić, zadnji pasus ove stranice gdje se govori o čišćenju i pretresu naselja, većih gradova i područja duž glavnih komunikacija na novooslobođenom području koje je čišćenje vršeno odmah po prolasku postrojbi Hrvatske vojske i to od strane pripadnika antiterorističkih postrojbi vojne policije i djelova opće vojne policije. Da li to odgovara vašem sjećanju iz tog vremena?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Po mom sjećanju to bi trebalo biti tako, međutim u... ja ne znam gdje i na kojim područjima je uporabljivana antiteroristička vojna policija.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Možemo preći na sljedeću stranicu, to je stranica broj 4.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Jučer smo, gospodine Džolić, govorili o tome da su odmah po oslobođanju okupiranih teritorija uspostavljene postrojbe vojne policije u gradovima. Vidite da je 72. bojna vojne policije Split uspostavila jednu satniju vojne policije u Kninu. To je bila vaša satnija, zar ne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dalje vidite da je 71. bojna vojne policije Rijeka uspostavila vod vojne policije u Gračacu i u Donjem Lapcu, odmah ispod toga. Jučer smo o tome govorili. To odgovara vašem sjećanju, zar ne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Odgovara mom sjećanju, međutim, ispravio bih se ovdje "u Kninu u 12.00 sati, 5. osmog" da stoji da je uspostavljena satnija Knin. Međutim, ja sam ušao negdje u večernjim satima, negdje oko sedam, osam sati.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ali taj dan, zar ne, 5. kolovoza?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Taj dan, točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Hvala. Vidite ispod dalje na... pri dnu stranice navedeno je da su ove postrojbe vojne policije preuzele izvršenje vojno-policajskih zadaća na novooslobođenom prostoru u suradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Hrvatske. Tako je bilo, zar ne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Tako je bilo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Sada ćemo preći na sljedeću stranicu. To je stranica broj 5.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Odmah na vrhu stranice ističe se da je vojna policija zaključno sa 10. rujnom 1955. godine prepratila i kriminalistički obradila 1.576 osoba i to u suradnji sa SIS-om, to je Sigurnosno informativna služba Ministarstva obrane, Ministarstvom unutrašnjih poslova RH, pa je uz krivičnu prijavu i zasebno izvješće tijelima pravosuđa prepraćeno ukupno 659 osoba. I navodi se dalje da je ta zadaća uspješno provedena u suradnji sa postrojbama Hrvatske vojske i Ministarstva unutarnjih poslova. Ja, naravno, ne očekujem tačan broj osoba koje su obrađene kriminalistički i prevedene pravosuđu, ali odgovara li vašem sjećanju da je vojna policija u suradnji sa civilnom upravom ovakove zadatke i izvršavala? Da li je to točno?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Po mom sjećanju ona je obrađivala takve zadatke, međutim, konkretnih slučajeva, dok sam ja bio zapovjednik satnije u Kninu, ne znam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Možemo preći na sljedeću stranicu, to je stranica broj 6.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, mogu li ja da postavim jedno pitanje svedoku u vezi sa ovim. Kada je reč o ovom broju 659 osoba, kako da shvatim ovaj broj? Šta on predstavlja? Da li su to pripadnici Hrvatske vojske ili je to takođe ljudstvo Republike Srpske Krajine ili su to, takođe, i civili? Kako da shvatim ovaj broj od 659 osoba?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ja na to pitanje... koliko sam shvatio, da li je to zbirno izvješće o počiniteljima, pripadnicima oružanih snaga ili neprijateljskih snaga, ako je to zbirno izvješće, ne mogu vam odgovoriti jer nisam sastavljaov ovaj dokument.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Časni Sude, doći ćemo do tog konkretnog pitanja nekoliko stranica dalje.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospodine Džolić, jednako tako vojna policija osiguravala je sigurnost i nesmetan prolaz kolona građana i vojnih osoba koje su nakon vojnog poraza napuštale područje takozvane Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ta informacija mi nije poznata.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Ja ovdje referiram na paragraf 3.5 stranice koja više nije na ekranu, to je stranica broj 5, gdje se navodi da je ukupno bilo 16 kolona sa 1.600 osobnih vozila i tako dalje, 1.436 traktora. Dakle, to su bile kolone koje je osiguravala vojna policija, sukladno ovom dokumentu. Gospodine Džoliću, očito, ako vam to nije poznato, tada vaša satnija u Kninu nije davala osiguranje kolonama izbjeglica i poražene srpske vojske koja se povlačila?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, mi nismo davali takvo osiguranje. Ne znam za takve stvari na području Knina. Međutim, ovo je izvješće načelnika Uprave vojne policije i to je izvješće za sve postrojbe bojnih vojnih policija na teritoriju Republike Hrvatske.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Razumijem.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Možemo sada preći na stranicu broj 6.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: U paragrafu 4 ovdje se spominje sudjelovanje postrojbi vojne policije u borbenim djelovanjima, pa se odmah u paragrafu 4.1 navodi da je satnija 72. bojne vojne policije, u čijem je sastavu antiteroristički vod 72. bojne i pripadnici opće vojne policije, da su sudjelovali u borbenim djelovanjima. No, vi ste nam već ranije rekli da nemate saznanja o antiterorističkom vodu. Da li vas možda ovaj podatak podsjeća na sudjelovanje vojnih specijalaca u borbenim djelovanjima?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Podsjeća me, međutim, oni nisu bili na području grada Knina, već su, kao što ovdje stoji, helikopterima prebačeni za Rovansku, gdje su išli na tom pravcu, koliko se ja sjećam, i oni su bili pod zapovjedanjem gospodina Primorca.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Hvala vam. Jednako tako vidite u paragrafima 4.2, 4.3 i 4.4, spominju se antiteroristički vodovi 71. bojne, 70. bojne i 67. bojne, koji su, također, sudjelovali u borbenim djelovanjima.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Možemo preći na stranicu broj 7.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Kada smo, gospodine Džolić, govorili o kontrolnim punktovima, vidite ovdje u paragrafu broj 6.1 spominje se da je nakon završenih napadnih operacija vojna policija uspostavila kontrolno-nadzorne punktove i to na granici prema slobodnim djelovima Federacije Bosne i Hercegovine, u suradnji sa Ministarstvom unutarnjih poslova. Da li znadete za takvu aktivnost postrojbi vojne

policije, da su osiguravale granicu između ... u prvim danima nakon *Oluje*... granicu između Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Meni nije poznata ta informacija. Ne sjećam se takvih poslova.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U paragrafu 6.2 opet se spominje antiteroristička postrojba vojne policije i navodi se da je izvučena iz borbenih djelovanja i da ta postrojba od 13. kolovoza samostalno i u suradnji sa MUP-om čiste, odnosno, pretresaju novooslobođeno područje. Dakle, to je u skladu s onim što smo rekli da je... da su oni bili posebno obučeni za takove aktivnosti?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Molio bih sada stranicu broj 8 gdje se govori o kriminalističkoj obradi.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Vidite, gospodine Džolić, u drugom odlomku navodi se da je kriminalistička vojna policija u suradnji sa kriminalističkom policijom Ministarstva unutarnjih poslova izvršila kriminalističku obradu za 321 krivično djelo i onda se ispod specificira koja su to krivična djela, pa se govori o 13 ubojstava, o 18 slučajeva smrtnog stradanja pripadnika Hrvatske vojske u nesretnim slučajevima, zatim 191 paljivina, 13 miniranja i 86 drugih kaznenih djela, najčešće, otuđivanja imovine, dakle, krađe. Govori se, nadalje, da je od poznatih počinitelja 79 njih bilo pripadnika Hrvatske vojske, a 274 da su bile civilne osobe. Gospodine Džolić, juče ste nam rekli da je vojna policija u slučaju kada bi civilnu osobu zatekla na izvršenju kaznenog djela ili u suradnji izvršenja kaznenog djela sa vojnom osobom, mogla tu civilnu osobu procesuirati i predvesti za to nadležnom tijelu, zar ne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Možemo preći na stranicu broj 9. I to je zadnja tema s kojom bih se bavio.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Zaključno u ovoj raščlambi načelnika Uprave vojne policije govori se o mjerama koje je poduzimala vojna policija radi podizanja opće razine sigurnosti na novooslobođenom području Republike Hrvatske. U paragrafu 2 točke 8 ističe se da su mjere koje su poduzimane dale određene rezultate, ali da nisu u potpunosti zapriječile činjenje kaznenih djela, posebno otuđivanja imovine, paljenja kuća, pa čak i pojedinačnih slučajeva ubojstava. I u vezi sa time održan je 15. rujna 1995. godine na Plitvicama radni sastanak načelnika policijskih uprava Ministarstva unutarnjih poslova i zapovjednika postrojbi vojne policije radi uspostavljanja bolje suradnje. Gospodine Džolić, da li vi znate za taj sastanak od 15. rujna koji je održan u Plitvicama? Jeste li čuli o njemu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se sad. Sa sigurnošću ne mogu tvrditi ni da sam čuo ni da nisam čuo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, za zapisnik, ovo je već utvrđeno u dokaznom predmetu Odbrane broj D595, govorim o sastanku na Plitvicama.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, na ovoj stranici, drugi paragraf pod tačkom 8 u prevodu piše sledeće: "Ove mere jesu dale određene rezultate, ali nisu u potpunosti odvratile od činjenja zločina." Ja ne znam, da li je trebalo da se kaže *Nisu u potpunosti sprecile...*

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: ... *činjenje zločina?*

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, to će biti točan prevod, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, u svjetlu ovih činjenica, vi niste bili upoznati sa ovim sastankom. Ja dalje ne bih trošio sudsko vrijeme. Zahvaljujem vam na vašim odgovorima i nemam dalnjih pitanja.

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Nema na čemu.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mikuličiću. Gospodine Mišetiću. Gospodin Mišetić je zastupnik gospodina Gotovine i sada će vas on unakrsno ispitivati, gospodine Džoliću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, dobro jutro.

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, u vašoj izjavi iz 2004. godine, u 31. paragrafu, Tužilaštvo vam je postavilo neka pitanja o video traci sa sastanka koji je održan sa generalom Gotovinom 6. avgusta, i pitao vas je da li ste čuli o tome u štampi. Prva stvar koju bih želeo da uradim jeste da vam pokažem video snimak i onda ću da vam postavim nekoliko pitanja. Ja bih vas zamolio da obratite posebnu pažnju na osobe na tom sastanku, jer ću vas pitati na kraju, ako možete da nam pomognete tako što ćete da identifikujete što je moguće više ljudi koji su bili prisutni na ovom sastanku.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Za Pretresno veče, ovo je sastanak generala Gotovine sa vojnim oficirima u jutarnjim časovima 6. avgusta, u 11.00 časova, u konferencijskoj sali na vrhu kninske tvrđave. Gospodine sekretare, ovo je dokument koji nosi oznaku 1D26-0045. I mi smo emitovali ovaj video snimak u uvodnoj reči, časni Sude. Imamo prevode za

prevodilačke kabine. Možda će biti korisno za Pretresno veće da čuju originalni ton, i ako Pretresno veće želi, možemo ponovo da emitujemo... ja ću vraćati pojedine segmente za svedoka. Ukoliko Pretresno veće želi da čuje ton i naglasak, možemo svakako da to ponovimo.

(video snimak)

general Gotovina: ... ali ono ostalo što je bila zadaća, zadaće su bile izdane sinoć. I ja pozivam na odgovornost Sigurnost, Generalića, da li je on prenjeo Lozi? Jedno, da li je politička djelatnost odradila svoju zadaću? Nije. Čeko, ti si bio na sastanku. Zelić je bio ovdje i on je imao druge zadaće. Ti si bio na sastanku. Šta si od sinoć odradio? Da li je kontaktiran župan? Da li si provjerio da li su kontaktirani župani, da li je civilna zaštita zatražena? Da li su vatrogasci zatraženi?

Čeko: Zatraženi su, gospodine generale...

general Gotovina: A di su? Je l' ti znaš da u 5.00 sati posljepodne to mora bit sve spremno. Samo jedan križ je teško naći ovdje. Jedan križ. Škoriću, gdje je križ?

Škorić: Nismo našli. Treba da dođe...

general Gotovina: Nisi našao križ, jebo te bog u glavu. Da si u Sinju stao i da si stao kod crkve tamo i da zamoliš fratra da ti da križ, dao bi ti deset. Zato što ste budaline. Nesposobni. A sposobni ste da pozirate tamo na kamere, na one ekrane, da se slikate. Za to jeste sposobni. Jedan primjer, jedan križ niste sposobni naći. A da ne govorim ovo što se vidi u gradu. To je sramota. Sramota. Ovo... barbari, vandali rade ovako. Oni koji su plaćeni po ratnom pljenu i ratuju po ratnom pljenu. Zapovjednici postrojbi od Sinja do Knina zaduženi su da danas sa inžinjerijom srede cijeli put, sve... vozila... sva ona prljavština da se izbaci, očisti, vojska da nije na putu. Vojna policija nije okupacija, nego je na svim punktovima. Ona je planski uzela nacrt grada i planski je postavila punktove i kontrolira grad. Zapovjednici vojne policije obilaze... patrolna vozila obilaze grad i uspostavljena je suradnja sa civilnim strukturama, sa civilnom policijom sve dok general Čermak koji je došao tek jutros, ne preuzme sve konce u ruke. I do tada, ako ga se ostavi samog, večeras do pet sati neće biti ništa spremno, nego će biti jedan kaos, jedna sramota. Pa, je l' vi vidite, predsjednik Vlade dolazi, ministar... ministri prometa, sve ostalo šta ne dolazi danas. Uči će u ovakav grad kroz koji je prošla Hrvatska vojska i koji Hrvatska vojska još ima pod kontrolom, zato što civilne vlasti još nisu preuzele. Koga vi sramotite? Sami sebe i one kojima vi zapovjedate, za koje odgovarate. A za one naše mrtve, poginule, koji su ginuli za ovo trebate imati malo obraza. Jer za ovaj Knin se gine od Dinare, od ove zime desetog mjeseca. A da ne govorim ove zadnje operacije i koliko je njih nastradalo i koliko je njih još dan-danas u bolnici i oni koji su trajni invalidi. A vi se ponašate tako zapovjednici. Sigurnost. Što je sigurnost? Sigurnost mora biti organizirana. Ona ima kontrolu situacije. Vojna policija mora slušati. Ona je izvršioc, tehnički izvršioc. Ona je... ona je čuvar kodeksa oružanih snaga. Ona garantira njegovo izvršenje i aplikaciju na terenu. Politička djelatnost. Ne vidimo niti plakate na ulici, niti zastave na objektima glavnim. Ništa ne vidimo. Di je to? Di je to?

nepoznat: Upravo se postavlja, gospodine generale...

general Gotovina: Pa, de se postavlja? Gdje? 11 i po sati. Ti si od jutros, od 4.00 sata treb'o čitavu noć raditi. Čitavu noć. Helikopteri na raspolaganju, sve je na raspolaganju

... da se ide jednom totalnom brzinom u sve. I ne znate se služiti. Ako ne znate raditi vaše zadaće... niko vas nije vuko za kosu da budete šta jeste, onda gospodo izvolite ući u pješadiju i u borbu. Reći ćete: "Pa, ja sam bio, ja sam ratnik. The fuck you are. Svaki dan je novi dan ratnika. I svaki dan ratnik se dokaže.

(kraj video snimka)

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, da li ste bili u mogućnosti da prepoznate lica nekih ljudi koji su bili na ovom sastanku?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li možete da mi kažete koga ste bili u mogućnosti da prepozname na ovom sastanku?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Pa, generale, današnje generale, ne znam da li su u tom momentu bili generali. Znači, zapovjednik Sedme gardijske brigade, gospodin Korade, pokojni, gospodin Krstičević, gospodin Rojs. Ovdje, čini mi se, vidim generala Blaškića. Ovo ovdje je, ja mislim, ministar obrane, Hrvatskog vijeća obrane ... Hrvatskog vijeća ... Vamo na ovu drugu stranu sam video svog zapovjednika bojne, pukovnika Budimira, video sam gospodina Čermaka. Video sam još osoba, samo ne znam točno sad kako se oni zovu, ali poznati su mi iz viđenja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: General Krstičević je bio komandant koje jedinice?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Četvrte gardijske brigade.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pomenuli ste vašeg komandanta, Budimira, takođe, i želeo bih da se vratimo na taj deo. To je na... 3 minuta, 56 sekundi ovog video snimka. Hteo bih da vas pitam da li prepoznajete generala Gotovinu kako upućuje svoje primedbe gospodinu Budimiru u ovom klipu i onda bih želeo da vas pitam nešto o ovom kratkom delu... postaviću vam nekoliko pitanja o tome šta je general Gotovina rekao u ovom segmentu.

(video snimak)

general Gotovina: *Ona ima kontrolu situacije. Vojna policija mora slušati. Ona je izvršioc, tehnički izvršioc. Ona je... ona je izvršilac kodeksa oružanih snaga. Ona garantira njegovo izvršenje i aplikaciju na terenu.*

(kraj video snimka)

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste mogli da vidite na ovom delu video snimka kome je general Gotovina uputio svoje primedbe? Kome se obraća?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Obraća se vjerojatno zapovjedniku vojne policije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A to je gospodin Budimir. Da li je to tačno?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Šta vama kao vojnom policajcu znači kada čujete da general Gotovina kaže kako je vojna policija izvršilac kodeksa oružanih snaga i kako garantuje njihovu primenu na terenu?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ulažem prigovor na to. Ne znam kako može od svedoka da se traži da nagadja šta je tačno general Gotovina...

SUDIJA ORIE: On nije tražio da se nagadja. Postavljen mu je pitanje kako je shvatio... kako je to razumeo. To može biti jezik koji je korišćen, ali ćemo čuti od svedoka.

SVEDOK DŽOLIĆ: Molio bih vas da mi se ponovi pitanje. Ne znam točno što trebam reći sad.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Na ovom video snimku general Gotovina kaže gospodinu Budimiru: "Vojna policija mora da sluša, ona je izvršilac kodeksa oružanih snaga i garantuje njegovu primenu na terenu." Kako ste vi, kao vojni policajac, razumeli šta te reči znače?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: To treba da znači, po mom shvaćanju takvih riječi, da provodi sve svoje zadaće, kao vojni policajac, sukladno svim zakonskim odredbama koje to traže od mene. Naravno, one zadaće koje proizilaze iz Pravilnika o radu vojne policije i da odrađujem svoj posao časno i pošteno i na visokom nivou.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste shvatili da je deo obaveza da se obezbedi red i zakon među pripadnicima Hrvatske vojske?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: To bi bilo točno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, u vašoj izjavi, ponovo u izjavi iz 2004. godine u 31. paragrafu kažete da je tog dana, 6. avgusta: "Pukovnik Budimir je razgovarao sa mnom i naglasio potrebu da intenziviramo naš rad i da radimo vrlo profesionalno i da imamo energičan pristup našim problemima." Da li se sećate da li vam je komandant Budimir dao te instrukcije u popodnevnim satima 6. avgusta, ili kasnije u toku dana?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Po mom sjećanju, to je bilo negdje pred dolazak vrhovnika oružanih snaga. Sad, kad je to bilo, bilo podne, jedan sat, dva sata, to ne mogu sa sigurnošću kazati.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molim da se ovaj video snimak uvrsti u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Nemamo prigovor u principu, gospodine predsedavajući, ali mi imamo još jedan... mi imamo isti video snimak sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 3780, i rečeno mi je da je to možda duža verzija. Možda ćemo moći da uporedimo tokom pauze, i ja bih vas obavestila da li je tačno da je snimak duži u našoj verziji.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Možda ima više materijala, časni Sude, jer Tužilaštvo redovno... mi ne stavljamo dugački sirovi snimak.

SUDIJA ORIE: Mislim da ako strana nudi na uvođenje u spis jedan deo knjige ili deo video snimka, i ako druga strana smatra da taj isti materijal daje malo širu sliku, pa je bolje staviti ga u kontekst, onda da je to obično... Obično se onda nešto promeni i mi možemo da primimo u spis verziju sa podrobnjim kontekstom. Ako je to ono što tražite da se uradi, gospođo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je, gospodine predsedavajući. Ja samo tražim malo vremena tokom pauze da uporedim i da vidim da li ima još materijala da bi...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, već je rezervisan broj za ovaj snimak. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo postaje dokazni predmet Odbrane broj D792, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Da. Dokazni predmet Odbrane broj D792 je označen za identifikaciju. I mi smo želeli da čujemo od vas, gospođo Mahindaratne, ako želite da... da li želite da bude uvrštena u spis šira verzija. Međutim, onda će to ipak biti dokazni predmet D [Odbrane], ali šira verzija. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, takođe su vam postavljena neka pitanja u obe vaše izjave o Grahovu i o incidentima koji su se desili u Grahovu pre *Operacije Oluja*.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, postoji problem u prevodu dokaznog predmeta Tužilaštva broj P71, a to je dnevnik Vojne oblasti Split. Zapravo se obraćam Pretresnom veću a ne gospodinu sekretaru, ali postoji deo koji nije preveden sa originala. Mi smo učitali prevod tog dela koji nedostaje, a zatim smo poslali *e-mail* jutros da Tužilaštvo proveri i da ispravke, pod prepostavkom da se slažu da taj deo nedostaje, a zatim da možemo da učitamo ispravnu verziju kao dokazni predmet Tužilaštva broj P71. Ali za sada, zamolio bih gospodina sekretara da nam predovi dokument koji nosi oznaku 1D52-0022. Ovo je prevod na engleski jezik. Tu idemo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Reč je o sastanku 1. avgusta u Vojnoj oblasti Split. Radi se o dnevniku. Neću vam čitati sve, ali u sredini piše: "Najveći problem u OG Sever...", to je Operativna grupa Sever, "...je nedostatak discipline, zbog čega smo izdali naredjenja komandantima jedinica da obrate pažnju na ovo i da se strogo zabrani pljačka i spaljivanje." Dakle, to je bilo na sastanku 1. avgusta.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Sada želim da nam predočite, gospodine sekretare, dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 2916. Ovo je naređenje koje je izdao general Gotovina 3. avgusta, u kojem general Gotovina tvrdi da za cilj ima jedinstvenu komandu i kontrolu nad jedinicama: "Ovim naređenjem privremeno postavljam za komandanta OG Sever štabnog brigadira Rahima Ademija. On će obavljati ovu dužnost pored svoje postojeće dužnosti." Tačka 2: "Odlazeći komandant Operativne grupe Sever, pukovnik Slaven Zdilar vraća se na svoju dužnost vršioca dužnosti načelnika pešadije ZP Split." Gospodine Džoliću, da li ste imali saznanja da je general Gotovina zamenio komandanta Operativne grupe Sever uoči *Operacije Oluja*?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se da sam imao saznanja, ali znam da je pred samu *Oluju* general Ademi bio u zapovjedništvu Operativne grupe.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, želeo bih da ponudim u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 2196... odnosno, Časni sude.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D793.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D793 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Neke od mojih kolega iz Odbrane već su prošli s vama kroz naređenje gospodina Laušića, tako da neću to da ponavljam. Međutim, postoji nekoliko pitanja u vezi s kojim mislim da možda možete da nam pomognete.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim dokument koji nosi oznaku 1D52-0023.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To su beleške sa sastanka koji je održan 3. avgusta u Zagrebu između zvaničnika MUP-a i zvaničnika Uprave vojne policije i Uprave SIS-a: "Za potrebe koordinacije delovanja MUP-a, vojna policija i SIS treba da pomognu u pripremi i tokom planiranih ofanzivnih aktivnosti Hrvatske vojske u narednom periodu." I tu je zapisano ono što je rečeno na ovom sastanku.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas 3. stranicu na engleskom jeziku. A to je pri dnu 2. stranice na BHS-u.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, pod paragrafom u sredini verzija na engleskom jeziku, a na dnu hrvatske verzije, piše ono što je general-major Mate Laušić izjavio na sastanku. A u tački 2 ukazuje na probleme u akciji *Bljesak*, i on kaže: "Nedostatak koordinacije (u smislu dinamike i distribucije snaga) pod posebnim

uslovima na terenu, što je smanjilo efikasnost i nepotrebno stvaralo iluziju o nedovolnjem broju angažovanih pripadnika. On je takođe istakao da je on sada dao ovlašćenja oficirima UVP... ", što su oficiri Uprave vojne policije "...da na licu mesta ako primete nekakve nepravilnosti u njihovom radu, smenjuju komandante jedinica vojne policije." Dakle, gospodine Džoliću, kada je gospodin Jurić stigao na teren, da li ste imali bilo kakvo saznanje da je gospodin Jurić dobio ovlašćenja od generala Laušića da smeni komandanate 72. bataljona vojne policije na licu mesta, ako primeti nepravilnosti u njihovom radu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Nisam imao saznanja. Ne sjećam se da sam imao takva saznanja.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ja bih ponudio u spis dokument koji nosi oznaku 1D52-0023.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D794.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D794 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokazni predmet Odbrane broj D269.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, videćete na prvoj stranici naređenje generala Laušića koje je upućeno raznim bataljonima vojne policije, uključujući i 72. bataljon vojne policije. To je naređenje koje je izdato u vezi sa radom vojne policije i saradnje i zajedničkog rada civilne i vojne policije i obaveze vojne policije prema privrednim pripadnicima paravojnih i parapolicijskih formacija. Sledeći odeljak govori o činjenici da se ovo naređenje izdaje nakon sastanka sa kog ste upravo videli beleške... i da se sprovede ono što je dogovoren na tom sastanku između načelnika MUP-a i načelnika Uprave vojne policije. I onda general Laušić naređuje, ako pogledamo tačku 1, koja se nalazi na sledećoj stranici na engleskom jeziku, general Laušić izdaje naređenje u tački 1.1 da se uspostave čvrsti kontrolni punktovi. U tački 1.2 da prati napredovanje OS RH, što su oružane snage Republike Hrvatske, u dubini oslobođene teritorije, sa zajedničkim patrolama i da se obezbedi red i zakon, saobraćaj za potrebe Hrvatske vojske i izolacija i njihova bezbednost pri evakuaciji. Hajde da se zaustavimo ovde, gospodine. Da li ste primili kopiju ovog naređenja, odnosno, da li se sećate da ste primili kopiju ovog naređenja generala Laušića ili da li su vam možda, bilo major Jurić bilo pukovnik Budimir, prosledili slično naređenje?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Nikada, koliko se ja sjećam, nisam dobio nikakvu pisano zapovjed na uvid.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kako ste vi shvatili naređenje da se izoluju i evakuišu civili radi njihove bezbednosti? U kom kontekstu biste vi izolovali i evakuisali civile zbog njihove bezbednosti?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ja bi ih smjestio na određeno mjesto. Mislim, po tom pitanju za izolaciju civila i vojnika su mi date usmene zadaće. Ne mogu se sjetiti sa sigurnošću je li bio to pukovnik Budimir ili bojnik Jurić, da svi... da sve takve osobe prepratimo u, čini mi se, da je to srednja škola u gradu Kninu, sa velikom dvoranom, po mom sjećanju. Sjećam se velike dvorane gdje su se takve osobe prikupljale.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je to obavljeno radi njihove bezbednosti? Zašto biste vi pružili pratinju civilima i odveli ih u školu u Kninu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Pa, iz tih razloga da ne bi neki, mogu ih nazvati, kriminalci ili... ne znam kako da se izrazim za takve osobe, počinili neka djela za koja bi kasnije mogla odgovarati Hrvatska vojska, kao odgovorna.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Prelazimo na tačku 1.3. Tu se kaže: "U naseljenim mestima putem zajedničkih patrola obezbediti red i zakon i sve ostalo kao što je navedeno u tački 1.2. MUP Republike Hrvatske će preuzeti bezbednost vitalnih objekata u oslobođenim gradovima, dok će vojna policija pružiti potrebnu pomoć." Dakle, vi ste svedočili da ste, u stvari, postavljali kontrolne punktove u Kninu. Da li se sećate da li je postavljanje kontrolnih punktova ili... dozvolite mi da postavim pitanje na drugačiji način. Ko vam je prosledio naređenje i kada, da uspostave kontrolne punktove u Kninu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Tu mi je zadaću izdao, po mom sjećanju, pukovnik Budimir prije moga polaska, znači, iz Rujana za grad Knin.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U tački 1.6 kaže se: "Uspostava vodova vojne policije centrima PU MUP-a Republike Hrvatske u oslobođenim područjima i ispostava vojne policije, jačine odreda do voda, u većim gradskim sredinama sve dok Hrvatska vojska boravi u njima." Dakle, vi zapravo niste uspostavili samo odred ili vod u Kninu. Da li je to tačno?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: To je točno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ko je vama preneo naređenje da se stavi veći broj ljudstva u Kninu, a ne samo jedan vod?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ja nisam imao saznanja da treba biti u gradu vod. Ja imam samo informacije i saznanja od svog zapovjednika Budimira, znači, da odem u Knin i uspostavim tamo postrojbu vojne policije. Tretiran sam u rangu zapovjednika satnije, tako da ne znam po čijoj odluci je došlo do toga da bude satnija a ne vod, kako je ovdje definirano u ovoj točki.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molio bih da predemo na sledeću stranicu na engleskom, 4. paragraf. General Laušić je naredio: "Komandanti jedinica vojne policije dužni su tokom noći sa ovim naređenjem da upoznaju sve nivoe komandovanja u jedinicama vojne

policije i sve pripadnike vojne policije i da provere da li se sprovodi naređenje." Mislim da ste odgovorili na ovo, ali dozvolite mi da vas još jednom pitam: Da li se sećate da ste upoznati sa ovim u Sajkovićima 3. avgusta, o tome da je stiglo naređenje generala Laušića?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, pitanje je već bilo postavljeno i na njega je odgovoren.

SUDIJA ORIE: Da. Da li imate razlog da svedoku ponovo postavljate pitanje na koje je već odgovorio, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja sam sada postavio pitanje o konkretnom mestu i vremenu, jer njega su možda pitali gde se to tačno dogodilo, a možda je bilo više jedno opšte pitanje.

SUDIJA ORIE: Da. Ukoliko ste sada dodali nešto prethodnom pitanju, svedok može da odgovori.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Sajkovići. Dozvolite mi da postavim jedno drugo pitanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U večernjim satima 3. avgusta, pre *Operacije Oluja*, da li ste prisustvovati brifinzima, bilo u Rujanima, bilo u Sajkovićima?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Po mom sjećanju, pred samu *Oluju* sam bio nazočan na jednom sastanku koji je vodio zapovjednik bojne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A gde je održan taj sastanak?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Mislim koliko se sjećam u Rujanima ili Sajkovićima. Mislim da je prije u Rujanima, gdje je bilo zapovjedništvo, u stvari, prostor gdje je boravio zapovjednik bojne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate šta je rečeno na tom sastanku koji je održan u Rujanima 3. avgusta?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Tad sam upoznat sa po napadu... sa počecima *Oluje*. Znači, nije mi čitana ova zapovjed, nego je čitana zapovjed, mislim, generala Gotovine, znači, gdje se kreće u akciju.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Samo želim da istaknem za zapisnik da svedok nije rekao da je u pitanju 3. avgust. On je samo rekao pre operacije, a ipak, gospodin Mišetić je pročitao za zapisnik da je sastanak bio 3. avgusta. Samo da napomenem za zapisnik.

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, zar nije tačno da se ovo odnosi na ono što smo pronašli u 18. paragrafu izjave svedoka iz 2004. godine u kojoj svedok u dokazima koje ste vi izvodili govori o 3. avgustu?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Gospodine sekretare, molim da nam prikažete dokument koji nosi oznaku 1D52-0019.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I ovo je naređenje generala Laušića. Juče ili prekuće, verujem, u glavnom ispitivanju, ako ne grešim, postavljena su vam neka pitanja u vezi s tim da vam je major Jurić izdavao naređenja, a vi ste pomenuli jedno naređenje koga ste mogli da se setite a odnosi se na to da biste obezbeđivali objekte u Golubiću. Da li se sećate toga?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Želeo bih da pogledate ovo naređenje. To je naređenje koje je izdao general Laušić, između ostalog, i 72. bataljonu vojne policije, isturenom komandnom mestu na ruke majora Ivana Jurića. U tu naređenju od 7. avgusta, u tački 2, se kaže: "Izvršiti procenu o načinu fizičkog obezbeđivanja svih magacina i uspostavljanja fizičkog obezbeđenja navedenih objekata od 00.00 do 24.00 sata." Da li se sećate da ste primili ovakvu vrstu naređenja od majora Jurića i prema vašem najboljem saznanju, da li je ovo bilo povezano sa onim naređenjem o kojem ste govorili a tiče se obezbeđivanja objekta u Golubiću?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ovo je složeno pitanje, gospodine predsedavajući. Sadrži dva pitanja u sebi.

SUDIJA ORIE: Da, možete li, molim vas, da preformulišete.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Naravno.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je to naređenje po vašem najboljem znanju povezano sa obezbeđenjem objekta u Golubiću?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ulažem prigovor, gospodine predsedavajući. Pitam se šta je temelj? Prvo i najvažnije, da li je ovaj svedok video ovo naređenje, kada mu je izdato naređenje u vezi sa objektom u Golubiću, da li je on nekoga obavestio na osnovu kojih naređenja je to naređenje bilo izdato?

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: On je već svedočio da je dobio naređenje od svog komandanta, majora Jurića - da se obezbedi objekat u Golubiću. Zamolio sam ga da pogledamo još

jedno naređenje. On je vojni policajac u lancu komandovanja. Da li je to povezano sa naređenjem o kome je već svedočio.

SUDIJA ORIE: Svedok može da odgovori na pitanje. Možete li da ga postavite ponovo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, svedočili ste juče ili prekuće, ne mogu da se setim, da ste dobili naređenje od majora Jurića da obezbedite objekat u Golubiću. Da li se sećate tog svedočenja?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Sjećam. Dobio sam usmenu zapovjed.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kao vojni policajac, gledajući ovo naređenje majora... izvinjavam se, generala Laušića majoru Juriću, možete li da nam kažete da li je ovo naređenje povezano sa usmenim naređenjem koje ste dobili od majora Jurića?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Pretpostavljam da je to povezano. Logički slijed me navodi da mi je zapovjednik, u ovom slučaju, bojnik Jurić, temeljem ove zapovjedi dao tu zadaću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se dokument obeleži i uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D795.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D795 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, u svom poslednjem odgovoru rekli ste da bi to bio logičan sled stvari. Da li ste samo na osnovu logičkog sleda odgovorili na to pitanje ili da li imate konkretna saznanja? Kada ste vi dobili naređenje, da li je ikada ovo naređenje pomenuto?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Po mom sjećanju, bojnik Jurić se nije pozivao na nikakvu zapovjed, već mi je negdje u večernjim satima došao i naložio da odredim određeni broj pripadnika svoje satnije i da podemo, u stvari, išli smo zajednički, u skladište Golubić da preuzmemos osiguranje tog skladišta.

SUDIJA ORIE: Dakle, veza između onog naređenja koje je njemu izdato i onog naređenja koje je on izdao vama, dakle, kada pogledate dokument smatrate da je sve vrlo logično, što ja ne sporim. Ali bih želeo da znam u ovim okolnostima ono što je baš vaš logičan zaključak i šta ste vi lično uočili, bilo što ste to lično čuli ili videli, kao činjenicu. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, sada ču da vam pokažem niz izveštaja majora Jurića generalu Laušiću. Kako bismo uštedeli na vremenu pokazaću vam tri izveštaja, a zatim ču vam postaviti nekoliko pitanja o njima.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Prvi izveštaj je, gospodine sekretare, dokazni predmet Odbrane broj D732.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je izveštaj majora Jurića od 9. avgusta. Upućen je načelniku Uprave vojne policije, general-majoru Mate Laušiću, u kom se izveštava o izvršenju zadatka vojne policije u OG Sever u 16.00 časova 9. avgusta. U prvom paragrafu se kaže: "Jedan broj aparata za domaćinstvo zaplenjen je i izdata je potvrda o oduzetim predmetima." U drugom paragrafu, u poslednjoj rečenici kaže se... u stvari, u drugom redu se kaže: "Može se konstatovati da je situacija u Benkovcu i Obrovcu sada pod kontrolom, izuzev nekoliko slučajeva oduzimanja predmeta obično zaplenjenih na kontrolnim punktovima."

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim da pređemo na sledeću stranicu, gde piše: "Punkt vojne policije u Sinju izveštava da je traktor oduzet od poručnika Grgića i predat vođstvu Vrlike na korišćenje." *Labin Progres* glodalica i *Agria* glodalica zaplenjena od Marka, a zatim stoji njegovo prezime.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Videćete, gospodine Džoliću, da izgleda da primerak izveštaja nije nikome upućen, već da je poslat direktno general-majoru Laušiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim vas sledeći dokument, gospodine sekretare, to je dokazni predmet Odbrane broj D733.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je opet izvještaj majora Ivana Jurića direktno upućen načelniku Uprave vojne policije. Ponovo nikome nije dostavljen primerak izveštaja. Ponovo je reč o izveštavanju o provođenju vojno-poličkih poslova u OG Sever. Pod tačkom 2, pominje se čuvanje manastira u Kistanju. I takođe se kaže: "Nije registrovano narušavanje javnog reda i mira u posmatranom periodu."

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokazni predmet Odbrane broj D211.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Isto... Ovo je sada 12. avgust, i ja ču vas vratiti na dan ranije. Zaboravio sam da vam pokažem jednu stvar. Ovo je od 12. avgusta. Opet major Ivan Jurić izveštava direktno načelnika Uprave vojne policije. Nikom nije poslat primerak izveštaja. I možete da primetite da on kaže u 4. paragrafu sledeće: "U odeljenju vojne kriminalističke policije nema zabeleženih krivičnih dela." Tačka 5: "Vojna policija nije uhapsila, odnosno privela bilo koje lice."

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako bismo mogli sada da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D734. Ovo je izveštaj od prethodnog dana. Stranica... to je u 4. paragrafu, i opet major Jurić izveštava direktno načelnika Uprave vojne policije. Nikom se ne dostavlja primerak izveštaja. U 4. paragrafu se kaže: "U odeljenju vojne kriminalističke policije svakodnevno se vrše obrade počinilaca krivičnih dela, koji otuđuju imovinu sa oslobođenih područja."

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada sam vam pokazao četiri dokumenta, gospodine Džoliću. Moje pitanje je: Tokom većine vremena kada su nastali ti dokumenti, vi ste bili prisutni u Kninu. Da li se sećate, da li ste pomagali majoru Juriću u pripremi dnevnih izveštaja o radu vojne policije?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se da sam mu pomagao u izradi izvješća. Međutim, dozvoljavam mogućnost da sam mu ja po svom segmentu za svoju satniju dnevno dostavlja parametre za sastavljanje ovakvog izvješća.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste morali da šaljete izveštaje majoru Juriću na dnevnoj bazi?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se sa sigurnošću, ali mislim da je trebalo biti tako da ja njemu dostavljam svakodnevno izvješće po segmentu rada.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vam je bilo poznato da li je odeljenje kriminalističke vojne policije podnosilo izveštaje majoru Juriću svakodnevno?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam predložite dokazni predmet Odbrane broj D595.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovde je reč o sastanku koji je gospodin Mikuličić pominjao tokom unakrsnog ispitivanja, koji se dogodio... Izvinjavam se, to je zapisnik ili beleška sa sastanku koji je održan na Plitvicama između predstavnika MUP-a i vojne policije 15. septembra 1995. godine u 11.00 časova.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim 5. stranicu na engleskom jeziku.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Znam da niste bili prisutni na ovom sastanku, ali postoji jedna izjava o ovom sastanku, i ja bih želeo da vidim da li je u skladu sa vašim shvatanjem stvari.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To bi trebalo da je 3. stranica hrvatske verzije, pri dnu stranice.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada je reč o ljudima koji su bili prisutni na ovom sastanku, navedeni su na prvoj stranici, i to su bili pripadnici MUP-a Republike Hrvatske i pripadnici Uprave vojne policije. I navodi se da je general Laušić rekao sledeće: "Svi prisutni na ovom sastanku, pripadnici MUP-a i vojne policije su promoteri državne politike i jedini odgovorni za njenu implementaciju, a cilj je jasan: zaštita ljudi i imovine

i stvaranje pozitivne bezbednosne situacije na čitavom području Republike Hrvatske." Dakle, ova izjava prema kojoj su "Svi prisutni na ovom sastanku, pripadnici MUP-a i vojne policije promoteri državne politike i jedini odgovorni za njenu implementaciju" da li je tako i vaše shvatanje, gospodine Džoliću, da su MUP i vojna policija koji su sarađivali zajedno, organi Republike Hrvatske koji su bili odgovorni za zaštitu ljudi i imovine i stvaranje pozitivne bezbednosne situacije u Hrvatskoj?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Molim vas, pitanje, možete li mi ponoviti?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ko je bio odgovoran za obezbeđivanje sigurnosti u području? Da li su to bili MUP i vojna policija?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: To je točno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam predložite dokument koji nosi oznaku 1D52-0016.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, ovaj dokument nije upućen vama. Međutim, postavljeno vam je nekoliko pitanja o tome šta se podrazumeva pod dnevnim operativnim zadacima i tako dalje. Ovo je odgovor generala Gotovine od 12. aprila 1995. godine koji je upućen komandantu garnizona Vrgorac.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Za Pretresno veće, samo da vas upoznam, mi još uvek tražimo originalni zahtev garnizona Vrgorac upućen generalu Gotovini, ali još uvek ga nismo pronašli, ali ovo je odgovor i iz konteksta gde se čini da je komandant garnizona Vrgorac zatražio raspoređivanje vojne policije, i odgovor generala Gotovine u tački 1 glasi: "Prema ustrojstvu i Pravilniku vojne policije, jedinice vojne policije nisu predviđene da sprovode zadatke, poput zahtevanih iznad." Tačka 2 glasi: "Upotrebu i razmeštaj vojnih policijskih jedinica za dugotrajnije zadatke, kao što je navedeno u zahtevu komande garnizona Vrgorac, odlučuje i odobrava Uprava vojne policije, odnosno načelnik Uprave vojne policije u Zagrebu."

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Poznato mi je da ste vi bili komandant čete, međutim, da li imate saznanja u pogledu činjenice da je dugoročno angažovanje vojne policije mogla samo da odobri Uprava vojne policije?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Koliko se sjećam, za sve, znači, tako dugotrajnije premještanje, izmještanja postrojbi vojne policije bila je nadležna Uprava vojne policije, s tim da je, znači, mogao i zapovjednik bojne vojne policije na svojoj razini isto tako premjestiti određenu postrojbu. Ali vjerojatno uz prethodno odobrenje i suglasnost načelnika Uprave vojne policije.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se dokument obeleži i uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Nemamo prigovor, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D796.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D796 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, hvala vam što ste došli da svedočite. Nemam više pitanja za vas.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mišetiću. Odbrana gospodina Čermaka...

ADVOKAT CAYLEY: Izvinjavam se, nisam čuo sve. Rekli ste: *Odbrana Čermaka i dalje ...*

SUDIJA ORIE: Nemate pitanje?

ADVOKAT CAYLEY: Da, nemamo pitanja.

SUDIJA ORIE: Samo sam želeo da proverim, jer stvari ponekad mogu da se promene. Gospodo Mahindaratne, rekli ste juče da će vam biti potrebno određeno vreme za dodatno ispitivanje. Da li se promenila vaša procena od juče kada je reč o vremenu?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući, ista je procena.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo prvo da napravimo pauzu do 11.00 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospođo Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, pre nego što počnem, kada je reč video traci, u stvari, mi imamo širi snimak. Imamo dve trake sa istog sastanka, i jedna traka počinje mnogo pre ovog snimka koji je prikazao gospodin Mišetić, a zatim ide dalje kroz ceo sastanak, do dela koji smo videli, pa čak i posle sastanka. Nakon onog što smo videli, ima mnogo više o samom sastanku. A onda druga traka je dodatni snimak istog sastanka, tako da predlažem, gospodine predsedavajući, da se obe trake ponude u spis, tako da bi Pretresno veće moglo da ima što je moguće veći snimak tog sastanka. Mislim da bi onda ovaj snimak koji smo videli mogao da bude stavljén u kontekst.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, očigledno Tužilaštvo može da uvede svoje dokazne predmete. Ja sam pogledao ono što oni imaju, i ovo što sam ja pokazao svedoku, u stvari

je izbačeno iz video snimka. To je taj deo u kom general Gotovina govori šta bi trebalo da bude posao vojne policije i tako dalje, taj deo je izbrisana iz video snimka Tužilaštva, tako da...

SUDIJA ORIE: Iz obe trake.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pa, deo o kom ja govorim i sećam se samo jedne od te dve video trake Tužilaštva i taj deo u kom general Gotovina više na komandanta bataljona vojne policije se ne pojavljuje na njihovom video snimku.

SUDIJA ORIE: Dakle, zamena vašom širom verzijom ne bi... sigurno ne bi služila Odbrani, gospođo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, mogu li samo da kažem da, naprotiv, mi imamo taj segment, ali ne želim da raspravljam...

SUDIJA ORIE: Hajde da se ne svađamo u sudnici o tome šta se u kojoj verziji video snimka nalazi. Koliko shvatam, Tužilaštvo želi da Pretresno veće uvede u spis što je moguće širi video snimak tog sastanka. Odbrana želi da bude sigurna da deo koji su prikazali u sudnici svakako bude uveden u spis. Dakle, mogu li da prepostavim da ovo pitanje može da se reši...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: ...tako što će strane ispuniti želje i jedne i druge strane i onda načiniti video snimak, koji će onda da učitaju i kojem je već dodeljen provizorni dokazni broj?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude. Mi ćemo razgovarati sa Tužilaštvom.

SUDIJA ORIE: Da. Razgovarajte sa Tužilaštvom, da. Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je ono što sam mislio, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospođo Mahindaratne, da li ste spremni?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Hvala.

SUDIJA ORIE: Iz ko zna kog razloga, na svom ekranu imam prijatnu plavičastu boju, koja mi se veoma sviđa, ali više bih voleo belu podlogu. Da li postoji bilo koji način da se ovaj, očigledno, tehnički problem reši? Molim vas, nastavite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA MAHINDARATNE

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, u vašem jučerašnjem svedočenju rekli ste kada ste se sastali sa predstavnicima Tužilaštva 20. avgusta 2008. godine da ste pregledali svoju izjavu iz 2004. godine i izvršili određene izmene. U stvari, jedna od mnogih ispravki koje ste uneli 20. septembra 2008. godine bila je u 37. paragrafu vaše prethodne izjave. I dozvolite mi da pročitam korekciju koju ste napravili, koja je zabeležena u 15. paragrafu izjave iz 2008. godine...

ADVOKAT CAYLEY: Izvinjavam se, časni Sude, što prekidam moju uvaženu koleginicu, ali mislim da bi bilo korisno u ovom trenutku, ako bi se svedoku dale izjave na BHS-u, njegova prva izjava, i njegova druga, iako je eufemizam nazivati je izjavom, međutim, ja mislim na objašnjenje ili beleške sa pripremnog sastanka, tako da on može da vidi o čemu govorimo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući, mislila sam da se to nalazi pred svedokom. Da li može gospoda poslužiteljka...

SUDIJA ORIE: Ne vidim. Ako gospođa poslužiteljka može da pomogne, tako da svedoku dostavi njegove izjave iz 2004. godine i iz 2008. godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, možete li da pogledate svoju izjavu iz 2008. godine, i to 15. paragraf. I to je korekcija koju ste napravili 20. avgusta 2008. godine u odnosu na 37. paragraf. Vi kažete: "U 37. paragrafu rekao sam da je general Čermak meni predstavljen kao general i poverenik Vlade. Želeo bih da se to promeni u general i komandant garnizona za Knin." To je korekcija koje ste napravili u odnosu na 37. paragraf svoje izjave iz 2004. godine, 20. avgusta 2008. godine. Gospodine Džoliću, kada ste došli da svedočite u sredu, približno u koje vreme ste dovedeni u ovu zgradu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Malo prije suđenja. Nekih dvadesetak minuta, pola sata.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I u to vreme ste dobili svoje dve izjave, da li je to tačno, da biste ih pregledali?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Tako je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A kada ste ušli u sudnicu, obavestili ste Pretresno veće da niste imali priliku da pregledate svoju izjavu iz 2008. godine i da biste želeli da, u stvari, pregledate izjavu iz 2008. godine, pre nego što potvrdite tačnost sadržaja?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: (*mikrofon nije uključen*)

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Juče kada vas je gospodin Kay pitao da li se slažete da sadržaj vaše izjave iz 2004. godine u paragrafu 37 i dozvolite mi da budem preciznija... Dozvolite mi da pročitam taj paragraf. Dakle, u vašoj izjavi iz 2004. godine u 37. paragrafu kažete: "Po mom shvatanju, još uvek sam bio pod komandom pukovnika Budimira, ali sam takođe bio pod komandom generala Čermaka, i morao sam

da se povicujem bilo kom naređenju koje je izdao general Čermak." Da li ste vi to smatrali tačnom izjavom? Juče ste rekli da je to bilo pogrešno. Sada...

ADVOKAT CAYLEY: Može li gospođa Mahindaratne zapravo da pročita ono što je svedok izjavio juče, jer za sada je pročitala samo izjavu, i mislim, da bismo bili pravedni prema svedoku, trebalo bi da se pročitaju ponovo i pitanja i odgovori, dakle, pitanje koja je moj uvaženi kolega gospodin Kay postavio svedoku i šta je on potvrdio juče. Hvala.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Vrlo dobro, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da, gospođa Mahindaratne, molim vas...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ako samo mogu...

SUDIJA ORIE: [(preklapanje govornika) ...uradite tako.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Molim da se prikaže transkript od stranice 9.035 do 9.037.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, to je ono što ste pitani. I pročitan vam je taj izvod. Postavljeno vam je pitanje: "Da li su to vaše reči, gospodine Džoliću? Da li ste vi rekli 'Po mom shvatanju, još uvek sam bio pod komandom pukovnika Budimira, ali sam, takođe, bio i pod komandom generala Čermaka, i trebalo je da izvršim svako naređenje koje mi je izdao general Čermak.' Da li ste to rekli?" Odgovor: "Mislim da nisam izjavio na ovakav način."

SUDIJA ORIE: Gospođa Mahindaratne, molim vas recite jasno šta je svedok rekao, a šta je bilo pitanje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Vrlo dobro.

SUDIJA ORIE: Vaš odgovor na to pitanje bio je: "Mislim da nisam izjavio na ovakav način." Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I onda vam je gospodin Kay postavio sledeće pitanje, gospodine Džoliću. On vas je pitao: "Da li je ta izjava pogrešna?" mislilo se na taj pasus. A vaš odgovor je bio: "Jednim dijelom, da." A onda prelazimo na stranicu transkripta broj 9.037, opet vam je postavljeno ovo pitanje: "Da li je pogrešno napisano: 'Ja sam takođe bio pod komandom generala Čermaka i morao sam da se povinujem bilo kom naređenju koje je izdao general Čermak.'" I gospodin Kay opet čita pasus iz izjave od 2004. godine. A vi ste odgovorili pred Pretresnim većem: "Po mom shvaćanju ovog navoda, to je netočno." Gospodin Kay vam je ponovo postavio pitanje: "Pre svega, da li je pogrešno reći da ste bili pod komandom generala Čermaka? Vaš odgovor je bio: "Ja nisam bio pod zapovjedništvom generala Čermaka, nego pod zapovjedništvom pukovnika Budimira." Gospodin Kay vas je ponovo pitao: "Da li je

pogrešno reći da ste morali da izvršavate bilo kakvo naređenje generala Čermaka?" Vaš odgovor je bio: "To je točno." Gospodine Džoliću, šta se desilo između jutra u sredu i jučerašnjeg dana da se predomislite i kažete da ono što je navedeno u 37. paragrafu vaše izjave 2004. godine nije tačno? Šta vas je navelo da se predomislite?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Časni Sude. Čitajući moju izjavu iz 2008. godine, a poradi kratkoće vremena, i mogu reći, napetosti za svjedočenjem na Sudu i davanju iskaza ispred vas, desila mi se vjerojatno pogreška na način da nisam zamjetio ovu rečenicu kako je navedena u mom iskazu. I nisam, znači, vidio da je to pogrešno navedeno. Inače, dok sam se pripremao, ni ovu izjavu iz 2008. godine nisam cijelu pročitao.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, ne mislim na izjavu iz 2008. godine. Ja govorim o vašoj izjavi iz 2004. godine. Taj pasus koji vam je pročitao gospodin Kay je iz izjave od 2004. godine, i vi ste 20. avgusta uneli nekoliko ispravki na tu izjavu iz 2004. godine. Konkretno, napravili ste korekciju u 37. paragrafu. Ali nikada niste pokrenuli pitanje o činjenici u ovoj izjavi o neizvršavanju naređenja.

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, ulažem prigovor. Zamolio bih da svedok skine slušalice.

SUDIJA ORIE: Molim vas da skinete slušalice na trenutak, gospodine Džoliću. Gospodine Cayley, izvolite?

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, mislim da moja uvažena koleginica mora da bude izuzetno oprezna u načinu na koji ovo predočava svedoku. Znamo da je originalnu izjavu teško ispraviti da bi se razjasnila izjava ili ove beleške sa pripremnog sastanka. Mi takođe znamo da su beleške sa pripremne sednica netačne. Možda se radi o tome da svedok u stvari govorи da kad je pročitao ispravku u izjavi koja je sledila i koja je bila ispravka originalnog paragrafa 37, da nije primetio, to jest, da nije ispravio i taj drugi deo originalnog paragrafa. Mislim, ne želim da tumačim šta je svedok rekao, ali mislim da moramo da budemo fer prema njemu, jer je jasno da je bilo mnogo grešaka u pisanoj izjavi.

SUDIJA ORIE: Postoje takođe i druge mogućnosti, gospodine Cayley. Vi ste sada ukazali na jedno od mogućih objašnjenja. Postoje i druga moguća objašnjenja i gospođa Mahindaratne će svakako biti oprezna, ali ima pravo da u potpunosti istraži problem. Molim vas, nastavite, gospođo Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, gospodine Džoliću, moje pitanje je sledeće: Vi ste, u stvari, uneli konkretnu korekciju u paragrafu 37 i to ste učinili 20. avgusta 2008. godine. Kako to da tada niste ispravili taj drugi deo, ali uradili ste to juče?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne mogu se sjetiti zašto nisam već tada to primjetio, ali vjerojatno iz tih razloga, jer gledajući ovaj pasus, nisam toliko pratio taj drugi pasus.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, da li se sećate da ste na tom pripremnom sastanku rekli ste da ste čitali polako, i da ste čitali izjavu iz 2004. godine veoma pažljivo? I kako to da ste ispravili rečenicu u istom tom paragrafu, ali niste ispravili i drugu rečenicu u to isto vreme, a sada ste rekli da ste to jednostavno propustili?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Moja pogreška što sam to propustio. Ne mogu dati neko ... ne znam koji bi vas odgovor zadovoljio da vam kažem. Ali, tada nisam to uočio. Ispravljam ovo što sam uočio. To nisam tad u tom trenutku uočio.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Idemo dalje. Takođe su vam postavljana pitanja o podnošenju izveštaja gospodinu Čermaku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete dokazni predmet Tužilaštva broj P886, molim stranicu 8 na engleskom i stranicu 11 na BHS-u. Dakle, verzija na engleskom završava brojevima 7453.

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Gospodine Džoliću, skrenula bih vam pažnju na unos za 13.05. časova. Tu se govori o tome da patrole izveštavaju... da im je naređeno da izveštavaju generala Čermaka. Da li možete da nam kažete zbog čega su patrole vojne policije trebale da izveštavaju generala Čermaka?

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, ulažem prigovor, jer se, zapravo, ne kaže da je patrola vojne policije trebalo da izveštava generala Čermaka.

SUDIJA ORIE: Hajde da pročitamo doslovno.

ADVOKAT CAYLEY: ...ono što piše.

SUDIJA ORIE: ... ono što piše.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: (*preklapanje govornika*) ...gospodine predsedavajući, izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*)

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pročitam ono što se kaže i što eventualno možete da pročitate i sami, gospodine Džoliću. Tu se kaže: "Informacija dolazi iz..." i to nečitljivo ... kaže se, izgleda da dolazi iz MUP-a, možete da me ispravite ako sam pogrešila, i onda piše da dolazi osobi koja je dežurna u stanici i kaže se: "Mosor 1 treba da podnosi izveštaj generalu Čermaku." Šta je Mosor1?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Za zapisnik: *M-o-s-o-r.*

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Možete li reći Pretresnom veću šta je *Mosor 1*?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: *Mosor 1* je vjerojatno kodni naziv na radio uređaju za zapovjednika te satnije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Koje čete?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Po ovome, ako je ovo dnevnik Sedme satnije, da je to onda zapovjednik te satnije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I kad kažete Sedme čete, da li mislite na združenu četu u Kninu?

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine predsedavajući, mogu li samo da prekinem na trenutak, ali mislim da postoji problem sa prevodom...

SUDIJA ORIE: Problemom prevoda možemo da se bavimo kada svedok skine slušalice. Možete li da skinete slušalice na trenutak?

ADVOKAT CAYLEY: Koliko sam ja shvatio od svojih kolega koji govore hrvatski ovde piše "javni", a prevodi se kao da se "javi", što u prevodu može da znači i kontakt. Trebalo bi kontaktirati - što bi značajno promenilo značenje ovog.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, mi ćemo učitati revidirani prevod, ali u ovom trenutku možda ako bi prevodioci...

SUDIJA ORIE: Ja znam da prevodioci nisu zaduženi za pregledanje pisanih prevoda. Ali naravno, možemo to da uradimo potpuno odvojeno od toga. Postoje dva značenja reči "javiti se" kako nam je upravo predstavio gospodin Cayley. Da li može biti potvrđeno da ova reč ima dva značenja? Ja ne tražim da pregledate prevod, ali da li postoji bilo kakva mogućnost da je možda izabранo jedno značenje a ne drugo...

prevodioci: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Dakle, gospođo Mahindaratne, možete li da postavite ponovo pitanje svedoku i sada uključujući to da li je *Mosor 1* trebalo da podnese izveštaj ili kontaktira generala Čermaka. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala vam, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Možete li molim vas da stavite ponovo slušalice. Mi smo se bavili pitanjem prevoda, gospodine Džoliću. Gospođo Mahindaratne, izvolite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Mislim da nisam dobila odgovor od vas, gospodine Džoliću, za moje poslednje pitanje, koje je glasilo: Kada govorite o Sedmoj četi, vi govorite o združenoj četi u Kninu, zar ne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Da, to je združena satnija. Međutim, koliko ja vidim ovdje, to je 19. kolovoza. Ako se sjećam, po mom odlasku je ta satnija dobila svoj broj i pod zapovjedanjem Luke Oršulića je bila... nije više bila združena satnija, nego Sedma satnija.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A možete li da nam kažete... ili da li ste u stanju da kažete zašto se od *Mosora I* zahtevalo da se javi ili da kontaktira generala Čermaka tamo u unosu za 13.05 časova popodne?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Časni Sude, ovo pitanje bi trebalo biti postavljeno tom zapovjedniku i generalu Čermaku ako se on sjeća zašto je tog dana u taj sat pozvao dotičnog na razgovor. Tražio... ja stvarno ne znam zašto bi mogao on njega zvati, a sada da nagađam, mislim da ne bi bilo u redu da vam to govorim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Hvala vam na odgovoru. Idemo dalje. Gospodine Džoliću, molim vas, pogledajte 11. paragraf vaše izjave iz 2008. godine. U stvari, juče ste opširno ispitivani o majoru Juriću. I ono što ste nam rekli 20. avgusta 2008. godine o majoru Juriću, nakon što ste pregledali ovu izjavu iz 2008. godine za vreme pauze, vratili ste se i potvrdili ovde u sudnici da je to tačno. Vi ste rekli: "Govorim o majoru Ivanu Juriću. Ni do dana današnjeg ne znam koja je bila njegova prava uloga. Verovatno je imao i komandnu i koordinatorsku ulogu. Prema organizacionoj strukturi, Budimir je bio moj nadređeni, mada, mislim da sam video naređenje gde se kaže da sve jedinice vojne policije treba da se stave na raspolaganje majoru Juriću." Dakle, jasno je ono što ste rekli: "Ja ne znam koja je bila njegova prava uloga." Dakle, šta se desilo ili kakav je materijal stavljen pred vas od trenutka kada ste dali ovu izjavu koju ste potvrdili pred Sudom kao tačnu i juče, kada ste se složili sa sugestijom gospodina Kaya - da je major Jurić bio komandant vojne policije...

SUDIJA ORIE: Gospođo...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: ...u zonama odgovornosti...

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, očigledno je stalno sporno isto pitanje i način na koji vi prezentirate dokaz koji osporava Odbrana. Dakle, ako pročitate od reči do reči ono što je svedočio svedok, a zatim...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Uradiću tako, gospodine predsedavajući. Ja sam u stvari čitala na osnovu svojih beležaka. Ali, sada ću da pročitam iz transkripta, tako da nemamo više rasprave oko toga.

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine predsedavajući, mogu li da dodam takođe... možda bi svedok trebalo da ponovo skine slušalice jer sam... Znam da smo svi saglasni o prirodi ove vrste pitanja, ali...

SUDIJA ORIE: Gospodine Džoliću, Možete li ponovo da skinute slušalice?

ADVOKAT CAYLEY: I ja će biti vrlo kratak, tako bismo mogli da idemo dalje. Gospođa Mahindaratne zna tačno zašto je svedok odgovorio kako je odgovorio, jer su mu predviđeni određeni dokumenti, tako da bi trebalo da njemu bude jasno, kako ne bi došlo do zabune šta se zapravo njemu predviđava. Dakle, njemu je gospodin Kay predviđio jedan niz dokumenata na koja je on tada odgovorio pošto je video te dokumente.

SUDIJA ORIE: Da, da, naravno, ali tu se postavlja pitanje da li je on tumačio dokumenta ili je davao odgovore. Dakle, ukoliko gospođa Mahindaratne to predviđi svedoku, odnosno kaže da su mu bili predviđeni određeni dokumenti...

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...to je onda u redu. Ali ona ne mora ponovo da mu predviđava te dokumente, može samo da postavi pitanje na osnovu svedokovog sećanja.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ali, časni Sude, u ime Odbrane Gotovine ja bih rekao da mislim da je nepravilno opovrgavanje s obzirom da se u izjavi kaže da izgleda da je imao obe uloge, i komandnu i ulogu koordinatora, i bilo bi neprikladno narušavanje verodostojnosti svedoka od samog Tužilaštva kao da je svedok rekao nešto kontradiktorno a ne samo da traže od njega pojašnjenja. Ne bi trebalo da mu se kaže da je rekao nešto suprotno ako je u izjavi ranije rekao da izgleda da je imao obe uloge, i komandnu ulogu i ulogu koordinatora. Ja ne vidim ovde nedoslednost, tako da nisam siguran da li bi svedok ili... a... treba mu to staviti do znanja na fer način.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, on jasno kaže da čak ni do dana današnjeg ne zna kakva je bila prava uloga majora Jurića, i moje pitanje bi bilo na osnovu kojih materijala se on sada slaže sa sugestijom Odbrane, a nije nužno osporavanje.

SUDIJA ORIE: Ne mislim da je osporavanje. Naravno, ako vi kažete – izgleda da je bio i ovo i ono, to se već razlikuje od onoga što neko zna. Izgleda kao da svedok izvlači zaključke o onome što on sada vidi, ali da nema i temeljna saznanja. Pokušajte da postavite pitanje što je neutralnije moguće, zatražite objašnjenja i razjašnjenja, ali nemojte previše toga nagoveštavati u pitanju, jer to bi bilo sugestivno pitanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Takođe bih ponovo rekao radi pravičnosti prema svedoku, časni Sude, on je svedočio da je dobijao naređenja i precizirao najmanje jedno naređenje koje je dobio od majora Jurića, tako da bih rekao da mu ne treba govoriti da je rekao nešto nedosledno ukoliko je rekao da mu je Jurić izdavao naređenja.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ja ču preformulisati u skladu sa vašim uputstvima, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Molim vas da to uradite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, juče ste se složili sa predlogom Odbrane da... pročitaću vam doslovce: "Da li biste se složili da je on...", misli se na majora Jurića "...bio komandant vojne policije u zoni odgovornosti 72. i 73. bataljona u to vreme?" A vaš odgovor je bio potvrđan. Dakle, vi ste se složili sa tom sugestijom. Međutim, prethodno, vi ste obavestili Tužilaštvo da niste bili svesni kakva je, zapravo, bila njegovo prava uloga. Da li možete da objasnite Pretresnom veću, gospodine Džoliću, šta vas je navelo da se složite u sudnici sa sugestijom Odbrane, dok 20. avgusta niste znali kakva je bila uloga majora Jurića?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ulažem isti prigovor. Ukoliko ona iznosi ovakve tvrdnje svedoku, onda ona treba da mu pokaže 11. paragraf u celini, a ne samo odabranu rečenicu.

ADVOKAT CAYLEY: I mi se pridružujemo prigovoru.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, možete li da pokažete šta je svedok rekao, ili barem da ga uputite na relevantni deo?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, molim vas, da li možete da pogledate 11. paragraf u vašoj izjavi iz 2008. godine?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Mogu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Vidite tamo gde stoji: "Pominjem majora Ivana Jurića. Čak i do dana današnjeg, ja ne znam kakva je bila njegova stvarna uloga." Da li je to tačno?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: To je točno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Idem dalje, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Dakle, nema dalje...

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: ...da ne bi posle ulazili u dalju raspravu kad se čita transkript, da kažem da nisam siguran da smo interpretirali njegovo "da" ...ona mu je predočila ono što tu piše, a to jeste ono što piše, mi smo utvrdili da je to ono što piše u 11. parrafu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, kada ste rekli "To je tačno", da li ste saglasni da je to ono što sam pročitala tačno u paragrafu, ili ste rekli da je tačno da vi niste znali kakva je bila prava uloga majora Ivana Jurića?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Mislio sam na taj navod u točki 11, da tako glasi. Da je to točno da tako glasi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A da li se slažete sa tom izjavom koju ste dali?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Izjavu sam dao u kontekstu, jer nisam znao koja je naglašenija uloga bojnika Jurića. Da li je na terenu, koliko se ja sjećam, u tom trenu, da li je to bila zapovjedna ili koordinativna.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Idem na drugu temu, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Vi ste dali izjavu da ste primali naređenja od pukovnika Budimira, i, u stvari, u 35. paragrafu izjave iz 2008. godine, zamolila bih da se osvrnemo na vašu izjavu iz 2008. godine, gospodine Džoliću, na 35. paragraf. Vi tu kažete: "Sva naređenja meni od strane mog komandanta bataljona, pukovnika Budimira izdavane su usmeno. Ne mogu da se setim da me je ikada obavestio da mu je neko naređenje izdao general Gotovina kako bi se sprečila ili istražila krivična dela. Želim da dodam da je pukovnik Budimir imao dovoljna ovlašćenja da nije morao da se poziva ne ime Gotovine kako bi obavio odredene stvari." Kada vam je pukovnik Budimir izdavao usmena naređenja, da li vam je ikada rekao da je izdao neko naređenje na osnovu naređenja generala Gotovine?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Molim vas, hoćete li ponoviti pitanje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Rekli ste da vam je sva naređenja izdavao vaš komandant bataljona. Kada je izdavao naređenja, da li vam je ikada rekao...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ulažem prigovor... na pogrešno predstavljanje 35. paragrafa. Ovde piše: "Sva naređenja sam dobijao od svog komandanta bataljona", a ne "Sva naredjenja mi je dostavljaо moј komandant bataljona".

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući, ja ћu ponovo da pročitam.

SUDIJA ORIE: Molim vas pročitajte ponovo, da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, vi kažete: "Sva naređenja meni od strane mog komandanta bataljona, pukovnika Budimira, izdavana su usmeno." Kada vam je pukovnik Budimir izdavao naređenja usmeno, da li vam je on rekao po čijem naređenju, to jest, da li je on vama rekao: dobio sam ta naređenja od tog i tog mog prepostavljenog komandanta i sada ja vama izdajem ovo naređenje u skladu sa

njegovim naređenjem... naređenjem te osobe? Da li vas je obavestio u skladu sa čijim naređenjima je vama izdavao naređenja?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Nije mi kazivao na temelju načelnika Uprave ili generala Gotovine. Ja nikada nisam ni tražio od njega tu informaciju, niti sam smatrao da je potrebita ukoliko mi moj zapovjednik bojne daje određenu zadaću.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A da li ste ikada videli pisano naređenje koje je general Gotovina izdao gospodinu Budimiru?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Nisam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Znam da smo u sudnici videli mnogo dokumenata, mnogo naređenja koja je izdao general Laušić. Da li ste videli bilo koja pismena naređenja za to vreme koje je izdao general Laušić pukovniku Budimiru?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Mislite tijekom suđenja ili tijekom mog rada u gradu Kninu?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U toku vašeg rada u gradu Kninu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Nisam video nijednu zapovjed od generala Gotovine dok sam bio ... od generala Laušića koja je bila poslana prema zapovjedniku bojne dok sam bio u gradu Kninu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste ikada odbili naređenje ili poziv ili... zahtev, tako da pokrijemo celo terminološko polje, koje je vama uputio gospodin Čermak?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Molim vas, možete li mi pojasniti pitanje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tokom *Operacije Oluja* i nakon nje, u stvari, kada ste bili u Kninu, da li ste ikada...

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, ulažem prigovor na ovo pitanje jer je previše uopšteno. Mislim da treba da bude konkretno. O kakvom pozivu mi ovde govorimo? Ne možemo da govorimo samo uopšteno. Gospodin Kay je sve ovo obradio juče. Hajde da budemo precizni – konkretni poziv za konkretni zadatak.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, isto pitanje mi je palo na um. Dakle, ja će ga postaviti svedoku. On očigledno nije razumeo pitanje. Juče vam je postavljen čitav niz pitanja koja su se odnosila na to kako ste vi doživljavali svoj položaj u odnosu na gospodina Čermaka. Pokazana su vam neka naređenja koja je potpisao gospodin Čermak, i na kraju ste objasnili, u svetu 37. paragrafa vaše izjave iz 2004. godine, da ste smatrali da niste bili u obavezi da se povinujete bilo kakvom njegovom naređenju. Vi ste smatrali da su to pozivi. Vi ste korigovali svoju izjavu, tamo gde piše: Pozvao me je da idem tamo, tako da ... i izneli ste neke detalje o tom pitanju. Dakle, da li je ikada postojao, i da li to možete da potvrdite, bilo kakav poziv ili naređenje, ili bilo šta u tom smislu, koje ste vi namerno odlučili da ne izvršite? Možete li da se setite ijednog takvog slučaja?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, koliko se sjećam, bila je jedna zadaća od generala Čermaka, gdje mi je sugerirano da bi trebalo uspostaviti osiguranje na jednom štićenom objektu. Ne znam sad sa sigurnošću ime tog objekta. Znam, koliko se sjećam, da sam tada upoznao generala Čermaka da tu zadaću ne mogu izvršiti, jer više nemam raspoloživoga ljudstva za realizaciju te zadaće, te sam sugerirao, ukoliko se može to delegirati, da civilna policija odradi samostalno. Koliko je još ovakvih slučajeva bilo, sada ne mogu vam to potvrditi, ali znam da je bilo takvih slučajeva.

SUDIJA ORIE: Da. Kažete da se ne sećate koji je to objekat bio?

SVEDOK DŽOLIĆ: Bio je u pitanju civilni objekat. Je li to bila neka tvornica, pošta ili nešto slično, u tom smislu se ne mogu sjetiti o kojem je objektu riječ.

SUDIJA ORIE: Da li sam dobro shvatio da ste se našli u nemogućnosti da uradite ono što je od vas traženo da uradite? Da li tako treba da razumem vaš odgovor? I da li ste mu tada rekli da je to bila situacija?

SVEDOK DŽOLIĆ: To je točno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, rekli ste da su se "takve stvari dogadale". Možete li da budete konkretniji. Koliko je bilo drugih sličnih slučajeva, to niste mogli da mi kažete, ali znate da je do njih dolazilo?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ne sjećam se. To je jedina stvar koje sam se sjetio kad ste me već pitali da li je bilo situacija kada je general Čermak od mene nešto zahtjevao a ja to nisam izvršio.

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, možete da nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, samo da kažem za zapisnik, incident koji je svedok upravo pomenuo, takođe, je uključen u 47. paragraf izjave iz 2004. godine. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P875.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Poslednje pitanje, gospodine Džoliću. Imali smo i juče i danas neke dokaze o tome kakvi su zadaci izvršavani na kontrolnim punktovima. Gospodin Mišetić vam je pokazao neke dokumente. Juče vam je gospodin Kay pokazao dnevna naređenja kada ste upućivali patrole vojne policije i uspostavljali kontrolne punktove i organizovali smene na kontrolnim punktovima. Koji su bili glavni zadaci patrola vojne policije, čime su oni trebalo da se bave dok su patrolirali područjem?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Po mom sjećanju, zadaci patrola u gradu Kninu bile su sljedeće: obilazak kontrolnih punktova da provjere da li je sve u redu, kontrola grada i sukladno svojim ovlastima, da postupaju prema počiniteljima otklona, bilo stege, bilo prema počiniteljima kaznenih djela. Također, patrolu vojne policije, službujući koji

je bio u satniji je mogao poslati na određenu lokaciju, ukoliko je imao informaciju da se na toj lokaciji nešto događa.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A da li biste, takođe, mogli da nam kažete kakvi su bili zadaci ljudstva na kontrolnim punktovima? I to će biti moje poslednje pitanje.

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Koliko se sjećam, zadaci djelatnicima moje satnije na blokadnim punktovima su bili oni zadaci koji proizilaze sukladno propisniku o radu vojne policije, da kontroliraju, znači, ulazak i izlazak iz grada Knina, to jest, da kontroliraju promet i da postupaju sukladno svojim ovlastima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li biste mogli da budete malo konkretniji kada je reč o ovom poslednjem delu rečenice, dakle, da preduzimaju korake u skladu sa svojim ovlašćenjima? Kakve su oni akcije mogli da preduzimaju i kakvima su ovlašćenjima raspolagali?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ukoliko bi na blokadnom punktu zaustavili motorno vozilo i utvrđili da se u tom vozilu prevoze stvari i oprema za koju se prepostavlja da je ukradena, tu osobu bi trebali, znači, zadržati na blokadnom punktu do dolaska patrole vojne policije koja bi istoga preuzeila. Također, ukoliko je bila raspisana tjericalica za osobom ili određenim sredstvom, ukoliko bi to sredstvo ili osobu zatekli na svom blokadnom punktu, imali su ovlasti i zadaću da postupaju prema toj osobi ili prema... da se izuzme to vozilo ili sredstvo za kojim se traga. Nadam se da sam uspio pojasniti taj odgovor... to pitanje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Jeste, gospodine Džoliću. Puno vam hvala na vašim odgovorima. Nemam više pitanja za vas.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, izvinjavam se što sam prekoračila dozvoljeno vreme.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Sutkinja Gwaunza ima još neoliko pitanja za vas.

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUTKINJA GWAUNZA: Tako je, gospodine Džoliću. Ako možete da pogledate svoju izjavu iz 2004. godine, paragraf broj 9. Tu je zabeleženo sledeće, a pripisuje se vama: "Ukoliko bi vojni policajac video zločin koji je počinio civil, onda je on bio dužan da kontaktira civilnu policiju i da predstavi tog civila u ruke civilne policije." Moje pitanje glasi: Da li znate šta bi se desilo u slučaju kada bi civilna policija ili civilni policijac bio očevidac kako vojnici čine krivično delo, šta bi se desilo u takvoj situaciji?

SVEDOK DŽOLIĆ: Po mom sjećanju, a i shvaćanju što je ovlaštena službena osoba i koje su njene ovlasti i zadaci, taj djelatnik civilne policije bi trebao postupiti na sličan način. Znači, zadržati tu osobu, koja se može privesti u postrojbu svoju, i izvjestila bi se vojna policija i preuzeala tog počinitelja djela, ukoliko je riječ o hrvatskom vojniku.

SUTKINJA GWAUNZA: Hvala. Imam još jedno pitanje za vas, i to se odnosi na paragraf 23 iste izjave. Izvinjavam se, to je paragraf 24 iste izjave. Pomenuli ste tu sledeće: "Razlog zašto smo čuvali groblje bio je taj, kako bismo zaštitali one koji su ukopavali tela." Želim da vas pitam zašto je bilo neophodno da se čuvaju oni koji su ukopavali leševe?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, na ovakvo slično pitanje sam već odgovorio Tužiteljstvu, ali smatram da to trebam ponoviti i vama. Desila se situacija kada smo zaprimili informaciju da je neka nepoznata osoba pucala prema ili na djelatnike koji su provodili ekshumaciju na tom groblju. Iz tog razloga je odlučeno da se postavi osiguranje, kako bi ti djelatnici mogli nesmetano raditi svoj posao.

SUTKINJA GWAUNZA: U redu. Hvala. I poslednje pitanje koje se odnosi na vašu izjavu iz 2008. godine, paragraf 22. A tu ste razjasnili ono što ste rekli u paragrapu 61 svoje izjave iz 2004. godine. Vi kažete, u sredini tog paragrafa, sledeće: "Nakon zaustavljanja vozila, komandant brigade izdao bi naknadno ovlašćenje stražarima da se transportuju ove stvari." Mislim da se ovo odnosi na ono što se događalo na kontrolnim punktovima. Želim da znam da li se sećate bilo kog slučaja kada bi takvo ovlašćenje bilo odbijeno, ovlašćenje komandanta brigade, šta bi se onda dogodilo?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, u tom slučaju bi bilo isto postupanje kao što sam objašnjavao rad djelatnika na blokadnim punktovima. Od osobe... ta bi se osoba zadržala, pozvala bi se patrola koja bi osobu i vozilo prevela u postrojbu vojne policije. Oprema bi se izuzela. Osoba bi se predala krim djelatnicima i dalje bi se postupalo sukladno zakonskoj proceduri.

SUTKINJA GWAUNZA: U redu. Hvala.

prevodioci: Časni Sude, molim vas uključite mikrofon.

SUTKINJA GWAUNZA: Oprostite. Rekla sam da je to poslednje pitanje, ali imam još jedno pitanje i to će biti moje poslednji pitanje. U sledećem paragrafu iste izjave iz 2008. godine, dakle, u 23. paragrafu, pri kraju pomenuli ste ... ili u sredini paragrafa pomenuli ste: "U zavisnosti od težine krivičnog dela i vrednosti ukradene imovine, počinilac može biti poslat vojnom tužiocu ili se moglo tretirati kao prekršaj." Želim da znam da li znate šta bi se smatralo prekršajem.

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, koliko se ja sjećam da se prekršajem smatralo ona situacija kada ta imovinska korist nije prelazila određenu granicu koja je bila definirana zakonom. Koliko mi je poznato iz tog vremena da je... ne znam točno je li toliko cifra

novčana, novčani iznos... do 1.000 kuna je se smatralo prekršajem. Preko toga se smatralo da to podlježe kaznenom gonjenju, to jest, kaznenoj odgovornosti. U tom smislu sam mislio kazati da je postojala razlika.

SUTKINJA GWAUNZA: Hvala vam na odgovorima.

SUDIJA ORIE: Mogu li da postavim jedno dodatno pitanje u vezi s vašim odgovorom. U to vreme, koliko je nemačkih maraka bilo 1.000 kuna?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, sad vam stvarno ne mogu reći je li to bilo 150 ili koliko. Ja ne znam točno. Ne sjećam se kolika je tada bila, ovaj, vrijednost tog novca.

SUDIJA ORIE: Hvala. Sudija Kinis ima nekoliko pitanja za vas.

SUDIJA KINIS: Hvala. Da se vratimo na vašu izjavu iz 2004. godine, na paragrafe 61, 62 i 63, i sutkinja Gwaunza se takođe dotakla ovog pitanja, ali ja bih želeo da vam postavim ovo pitanje na malo drugačiji način. Kako vi znate za takva naređenja prema kojima su brigadni komandanti mogli da ovlaste osobe da čine neke nezakonite radnje u vezi sa imovinom i da to opravdaju? Da li ste imali neke pisane instrukcije ili kako vi to znate?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, mislim da sam kroz davanje iskaza Tužiteljstvu se dotakao toga, jer sam rekao da su postojala jedan ili dva slučaja kada smo zaustavili kolonu Hrvatske vojske koja je provodila smjenu sa terena, uočili smo neke predmete koji su mogli upućivati na to da je ona otuđena. Tada sam ja kontaktirao svoje nadređene, jer su djelatnici u tim vozilima, to jest, zapovjednik te kolone tvrdio da im je to odobreno da mogu ponijeti sa sobom, tražio smjernice što učiniti po tom pitanju. I rečeno mi je da ukoliko zapovjednik brigade da napismeno da je to sada vlasništvo vojske i da će služiti za potrebe vojske, da se takva kolona propusti.

SUDIJA KINIS: Koji pretpostavljeni vam je direktno izdao ovo naređenje?

SVEDOK DŽOLIĆ: Ja sam... Ne sjećam se da li sam ja tražio odobrenje, u stvari, smjernice o postupanju od pukovnika Budimira ili bojnika Jurića. Ne znam da li su oni kontaktirali sa zapovjednikom te postrojbe i da su to odlučili ili definirali. Ja to ne mogu u ovom trenutku vama kazati.

SUDIJA KINIS: I onda moje sledeće pitanje: u prvom aneksu koji je takođe bio o pravilima koja regulišu strukturu i rad vojne policije koji je tada bio na snazi u Republici Hrvatskoj, a posebno se pozivam na paraf... odnosno, na član 10. Vi ste policajac, osoba koja ima neku vrstu pravnog znanja. Ja ne znam da li znate ili šta je javno pravo i šta je privatno pravo, ali moje pitanje je kako vi podrazumevate da pojmom "bezbednost javnog reda i mira" treba da bude zadatak vojne policije, da li to takođe uključuje i takve situacije u kojima vi treba da poštujete zakon, jednostavno rečeno?

SVEDOK DŽOLIĆ: Da, trebao bi poštovati zakon.

SUDIJA KINIS: Trebalо bi da poštujete zakon. Možete li mi reći koja uputstva svog nadređenog bi trebalo da budu priznata kao zakon u to vreme ili je policija trebalo da sledi postojeći zakon?

SVEDOK DŽOLIĆ: Policija je trebala da slijedi postojeći zakon. Međutim, ako dozvoljavate, časni Sude, da pojasnim o čemu se radilo u ovome slučaju kad su davana odobrenja. Ja i vjerojatno moji nadređeni, smo smatrali, ukoliko je zapovjednik brigade potpisao odobrenje za prolazom te opreme, ta oprema je, moguće, izuzeta iz vojnih objekata koji su bili u gradu Kninu.

SUDIJA KINIS: Ali možete li mi reći ili možda možete da kažete kako se zvao taj zakon po kojem ste vi temeljili vaše aktivnosti na taj način? Ja ne mogu da se setim nijedne zemlje u kojoj bi komandant mogao da zameni zakon. A vi ste policijac i vi vrlo dobro znate kakva je razlika između zakona i naređenja.

SVEDOK DŽOLIĆ: Jasna mi je razlika.

SUDIJA KINIS: Zato sam vam i postavljao ova pitanja.

SVEDOK DŽOLIĆ: Molim vas, hoćete li mi ponoviti pitanje?

SUDIJA KINIS: Možete li, molim vas, da navedete naziv tog zakona po kojem ste vi radili u to vreme?

SVEDOK DŽOLIĆ: Ne mogu vam navesti točno ime tog zakona.

SUDIJA KINIS: Zašto?

SVEDOK DŽOLIĆ: Ne sjećam se imena, kako bih ga naslovio. Zakon o krivičnom postupku... kazneni zakon...

SUDIJA KINIS: A Krivični zakon ili oni članci u Krivičnom zakonu koji su se odnosili na vas, mogli su biti suspendovani naređenjima drugih vojnih komandanata?

SVEDOK DŽOLIĆ: Ja ne kažem da su oni suspendovani zapovješću mog zapovjednika i ne govorim u ovom slučaju da je bilo kršenje zakona.

SUDIJA KINIS: Ne razumem vas. Da li je bilo kršenja zakona ili nije bilo kršenja zakona u to vreme po vašem shvatanju?

SVEDOK DŽOLIĆ: U to vrijeme u ovakvim slučajevima, po mom shvaćanju, nije bilo kršenja zakona.

SUDIJA KINIS: U redu. Hvala.

SUDIJA ORIE: Ja imam nekoliko pitanja za vas takođe. Upravo ste objasnili, odgovarajući na pitanje sutkinje Gwaunze, da ste obezbeđivali groblje 6. avgusta, jer se na vojнике koji su vršili ekshumacije pucalo. Da li je... možda je u pitanju prevod, ali tako sam ja shvatio. Tako se pojavljuje u mom transkriptu.

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, nisam rekao da je vojna policija u tom slučaju osiguravala vojниke, nego pripadnike civilne zaštite koji su bili zaduženi za ukopavanje mrtvih tijela.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, oni su sahranjivali tela i na njih se pucalo. Da li ste vi tamo poslali patrolu ili je to bilo očekivano, i da li ste imali tamo mali tim? Jer koliko sam shvatio, vi ste obezbeđivali to groblje u jednom dužem periodu, ne samo jedan dan. Rekli ste: "Sve dok nije preuzela civilna policija".

SVEDOK DŽOLIĆ: Ne sjećam se da sam rekao da je preuzela civilna policija taj posao. A koliko dana smo to osiguravali, ne mogu sa sigurnošću tvrditi. Mislim da je bilo dan, dva, tri.

SUDIJA ORIE: U redu. Dakle, šta vas je navelo na to, da li vam je neko javio da neko puca na one koji su sahranjivali leševe na groblju ili...

SVEDOK DŽOLIĆ: To su ti djelatnici koji su radili te poslove prijavili, to jest, dali nam informaciju da je pucano po njima, i temeljem te informacije smo poduzeli mjere osiguranja.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li se jasno sećate da li se to dogodilo ujutro 6. avgusta ili popodne ili uveče?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ne sjećam se točno kad je bilo.

SUDIJA ORIE: Da li ste... da li ste uključili ovo obezbeđivanje groblja u vaša svakodnevna naređenja... recimo 7., 8. i 9. avgusta?

SVEDOK DŽOLIĆ: Ne mogu se toga sjetiti, ali moguće da je trebalo biti pisano u tom... u dnevnoj zapovjedi. Ako piše u dnevnoj zapovjedi, uvrstio sam. Ako ne, onda bi to vjerojatno određivao djelatnik za taj dan koji je bio na raspolaganju trenutno.

SUDIJA ORIE: Da li ste poslali jednu osobu ili da li ste poslali više osoba?

SVEDOK DŽOLIĆ: Ne mogu vam točno reći je li bila jedna ili dvije, ali više od toga nije sigurno bilo.

SUDIJA ORIE: U redu. Možete li da proverite u svojim dnevnim naređenjima da li se ovaj zadatak pojavljuje za te dane? To je dokazni predmet Odbrane broj D787. Gospodine sekretare, možda bismo mogli da zamolimo svedoka da pogleda 4. od 79. stranica i narednu stranicu u originalu. Ili da se - ne znam postoji li mogućnost da to vidi ili da mu se to odštampa?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ja ovdje ne vidim. Sad vidim blokadne punktove. Može li se ovo dignut malo gore?

SUDIJA ORIE: Da, a možda da pogledamo za ostale dane da vidimo da li se pojavljuje u ovom... Možda narednih četiri ili pet stranica, a zatim zamolite svedoka da...

SVEDOK DŽOLIĆ: Nije se ništa pomaklo.

SUDIJA ORIE: Ne, dobićete... Da li možete da pokušate da pronadete ovaj zadatak u...

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, za 6. ne vidim tu zadaću.

SUDIJA ORIE: Da li vidite taj zadatak 7. ili 8.? Gospodine sekretare, 7. i 8. trebalo bi da idu do i da uključuju i desetu od 79 stranica.

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ja to ne mogu ovdje vidjeti da je napisana zadaća točno za taj dio, za osiguranje groblja ne stoji striktno "osiguranje groblja".

SUDIJA ORIE: Hvala. Mogu li da vas uputim na 32. paragraf vaše izjave iz 2004. godine. Da. Molim vas, pročitajte ga. Tu se pojavljuju neki brojevi u ovom paragrafu. Prvo se kaže da je... da su stigli dodatni pripadnici vojne policije i dat je broj od 70 do 80 ljudi. A onda malo dalje niže se kaže: "To nam ukupno daje oko 140 do 150 uglavnom iskusnih vojnih policijaca u Kninu." Da li su svih ovih 140 do 150 pod vašom komandom, ili je to združena četa sa ukupnom snagom od 140 ili 150, ili da li pogrešno sumaćim vašu izjavu?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, znači, s onim snagama sa kojima sam ja ušao u Knin i ovim dodatnim, kasnijim, kad su došle, to je sve sačinjavalo tu združenu satniju.

SUDIJA ORIE: I to je bilo... oni su bili tamo 6. ili... i narednih dana sve dok niste otišli 12. avgusta. Da li je to...

SVEDOK DŽOLIĆ: To je točno. Oni su ostali iza mene kad je... čini mi se da sam vidio...

SUDIJA ORIE: U redu.

SVEDOK DŽOLIĆ: Mislim...

SUDIJA ORIE: Dakle, ako pogledam dnevno naređenje, tu nalazim zadatke koji su dodeljeni jednom broju osoba i to daleko manjem od 140 do 150. Na primer, 9. avgust, nalazim zadatke za koji je dodeljena, barem po ličnim imenima koja se pominju, ukupno 61 osoba. Možda nemate pred sobom 9. avgust, ali ja sam izbrojao ove manje spiskove. Ukoliko želite da pogledate 9. avgust, onda, molim vas, recite nam, pa može da se stavi na ekran.

SVEDOK DŽOLIĆ: Možete staviti, ali mislim da nema razlike od ovih zapovjedi koje su bile i dana prije.

SUDIJA ORIE: Da. I tu su, takođe, brojevi koji nisu ni blizu 140 do 150, već 70 ili 80 ili 60 osoba?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ovdje koliko vidim, blokadni punkt Drniš; tri smjene po četiri čovjeka, to je 12... 24... 36... 48...

SUDIJA ORIE: Vi gledate za 9. avgust? Koji datum gledate?

SVEDOK DŽOLIĆ: Gledam 7. osmoga.

SUDIJA ORIE: To nije isto za sve dane, slažem se s vama. Nisam prvo pogledao 7. avgust. Ako kažete da to iznosi od 140, 150, onda... Možda ja imam poteškoća da se snadim u originalu. Vi gledate za 7. avgust. Ja sam gledao za 9. avgust, ali, u stvari, moguće je da vi to nemate pred sobom. Možda shvatate šta želim da kažem, da li su svi zadaci uključeni u ovim spiskovima ili su tu i zadaci koji su bili dodeljeni osobama koje se ne pojavljuju na ovim spiskovima?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, oni ljudi koji nisu angažirani, znači, ovdje napismeno, oni bi trebali biti na raspolaganju, znači, to je smjena koja se odmarala. I iz te smjene, znači, koji nisu bili angažirani, te djelatnike bi se po potrebi angažiralo za zadaću sličnu ovoj što smo spominjali po pitanju osiguranja groblja. Ili zadaće – otici po poštu, prenijeti nešto ili slično.

SUDIJA ORIE: Da li su oni bili na odmoru ili su bili na različitim dužnostima? Ja nisam... da li vi kažete: neki od mojih ljudi nisu se tog dana odmarali, međutim, oni nisu bili na rasporedu za taj dan uopšte. Oni su imali slobodan dan? Kako glasi vaš iskaz?

SVEDOK DŽOLIĆ: Moj iskaz glasi da oni djelatnici koji nisu bili na spisku ovdje da se angažiraju u smjenskom sustavu rada, ali bili su na raspolaganju, znači, tu u postrojbi, ti djelatnici su angažirani po drugim... mogli su biti angažirani po drugim zadaćama.

SUDIJA ORIE: Da. Da li to znači da ovo dnevno naređenje ne pokriva kompletne aktivnosti združene čete?

SVEDOK DŽOLIĆ: Ne mogu to sa sigurnošću tvrditi. Oni bi trebali biti ovdje na spisku.

SUDIJA ORIE: Da. Dozvolite mi da pređemo na drugu temu, gospodine Džoliću. Ukratko, mislim da ste rekli da ste odvodili civile u školu u Kninu kako biste ih zaštitali.

SVEDOK DŽOLIĆ: To je točno. To je točno.

SUDIJA ORIE: A rekli ste: "Kako da ih nazovem, kriminalcima." To je barem koliko se ja sjećam, da ste tako nazvali one osobe koje su mogle da predstavljaju pretnju za ove ljudе. Kakve ste kriminalce imali na umu? Od čega ste želeli da ih zaštite, kakve ste imali informacije o kriminalcima koji kruže unaokolo i prete civilima?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, nisam imao nikakve informacije, već zapovjed da se ti ljudi odvedu u sabirni centar. Jedna... vjerojatno zapovjednik Laušić kada je davao takve smjernice, imao je iskustva iz prijašnjih akcija, prvenstveno mislim na *Bljesak*. Preventive radi, da se ne bi nešto možda slično događalo, ti su ljudi zbrinjavani u sabirnom centru. Nisu oni odvođeni samo radi njihovog zbrinjavanja, već da bi se evidentirali da su tu na terenu i da bi im se, koliko se sjećam, izdale službene isprave Republike Hrvatske, osobne iskaznice i slično.

SUDIJA ORIE: Sada sam čuo čitav niz objašnjenja. Da li su oni tamo odvedeni da ih zaštite od kriminalaca na osnovu ranijeg iskustva, ili su bili odvedeni da im se izdaju dokumenta? Vi ste rekli: "Možda se naređenje koje sam dobio zasnivalo na..." Da li znate tačno na čemu se temeljilo naređenje koje ste dobili ili je to samo nagađanje ili špekulacija?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ja ne znam na temelju čega je zapovjed izdana. Ja sam... vjerojatno ispada da sam nagađao. Ja, u stvari, kada kažem, prepostavljam da je to mogao biti temelj za takvu zapovjed.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li vam je bilo poznato, da li su tim osobama u školi izdavana dokumenata, da li je to bilo organizovano? Da li imate bilo kakva saznanja o tome?

SVEDOK DŽOLIĆ: Nemam saznanja da mogu tvrditi. Po sjećanju... samo se sjećam da je rečeno da će se izdavati takve isprave.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada bih prešao na poslednju temu kojom bih želeo da se pozabavim. Postavljena su vam neka pitanja u vezi sa vašom izjavom iz 2004. godine, a pitanja su se odnosila na ratni plen. U 61. paragrafu, govorili ste da su vojnici uzimali imovinu kao što su: električni šporeti, televizori, frižideri i da su to prevozili kamionima kroz kontrolni punkt. A u 63. paragrafu vaše izjave, vi govorite o ratnom plenu koji bi trebalo da bude imovina koja pripada neprijateljskoj vojsci, koja je, kako ste izjavili... dakle, tražim objašnjenje u pogledu toga šta ste vi uočili i kakvo je bilo vaše gledište u

pogledu prevoženja ovakvih dobara. Da li vi smatrate da su: televizori, šporeti, frižideri roba koja se mogla legalno prevoziti i prolaziti kroz kontrolne punktove?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, nisam smatrao da je to oprema koja se može zakonito prevoziti preko blokadnih punktova. Ali, ukoliko je bio jedan ili dva televizora, mene to nije upućivalo da je to moglo biti otuđeno iz civilnih objekata i televizori su se mogli nalaziti u vojnom objektu. I s tog aspekta sam prosuđivao, ukoliko je ta oprema kao takva, da je to vojno vlasništvo neprijateljske vojske.

SUDIJA ORIE: Da. Da li ste ikada sproveli dodatne provere ili da li ste izvršili istragu da li su ovi televizori poticali iz vojnih objekata?

SVEDOK DŽOLIĆ: Ne sećam se da je provođena takva istraga, jer ako je zapovjednik potpisao da je ta oprema u vojnem vlasništvu, smatrao sam da je to regularno. Ukoliko zapovjednik... već sam prije u iskazu govorio, ukoliko bi zapovjednik uočio da njegov vojnik vrši otklon od stege, da bi trebao poduzesti određene korake, sukladno propisniku o vojnoj stezi. Ukoliko je zapovjednik svojim potpisom garantirao da je to regularno, smatrao sam da tu nije bilo elementa za počinjenjem kaznenog djela.

SUDIJA ORIE: Da. Na kraju 61. paragrafa, kažete: "Kao policajac, nisam se slagao s tim". A zatim ste rekli kako su ovlašćenja potpisana... i da je bilo dozvoljeno da se roba propusti. Vi ste rekli: "Kao policajac nisam se slagao s tim, iako je to bilo bolje da se imovina premesti nego da se spali ili uništi, što se dešavalo." Pokušavam da uskladim vaše dosadašnje svedočenje, i vidim sledeće, da ste s jedne strane rekli: pa, dobro, ovi televizori su možda bili televizori vojno vlasništvo. Prepostavljam onda da to isto važi i za frižidere i peći. Zašto se onda niste slagali, jer to jeste nešto što je dozvoljeno zapleniti, po vašoj definiciji ratnog plena, to jest, imovinu koja pripada neprijatelju, što su zakonito i s pravom preuzele hrvatske snage? Zašto se onda niste s tim slagali i zašto ste rekli da je bolje da se premesti ta imovina nego da bude spaljena ili uništena, što izgleda da nije u skladu sa definicijom ratnog plena i kako se postupa sa imovinom koja je oduzeta iz vojnih objekata?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, koliko se sjećam, kada sam govorio ovu rečenicu da se ja ne slažem s time, mislim da se to odnosilo na pitanje istražitelja da li se ja općenito slažem sa otuđivanjem imovine na takav način.

SUDIJA ORIE: Da. Vi ste to smatrali krađom. Ono o čemu ste govorili...

SVEDOK DŽOLIĆ: Smatrao sam krađom ukoliko bi se oprema od civila odnosila. Ovdje nisam imao spoznaju da je to bilo iznošeno iz civilnih objekata, već sam smatrao da je to iz vojnih objekata.

SUDIJA ORIE: Onda ponovo, u tom slučaju zašto se ne slažete s tim ukoliko je dobijena potpisana dozvola? Mislim da je to upravo ono što očekujete ako je reč bila o vojnoj opremi. Dakle, iznenađujuće je što niste rekli: ovo je upravo tako trebalo da se uradi, jer

se to podudara sa mojom definicijom ratnog plena, i shodno tome ja sam se u potpunosti složio s tim da to tako treba da se dogodi i donekle je iznenadujuće da vi, očigledno, na to gledate kao na nešto što je protivzakonito.

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ja podupirem i slažem se s tim, ako je oprema iznešena iz vojnih objekata, da je to regularno. Međutim, ne mogu sa sigurnošću tvrditi da je Tužiteljstvo... pardon, ne Tužiteljstvo, nego istražitelji, kad su mi postavljali pitanje, na koje sam ja odgovorio da se ne slažem, da li su mi postavili pitanje da li se ja ne slažem sa iznošenjem vojne opreme iz objekata. U stvari, vojne imovine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovorima. Da, gledam koliko je sati. Pre nego što smo... Da li će biti potrebe za dodatnim ispitivanjem svedoka, gospodo Mahindaratne, na osnovu pitanja koje je postavilo Pretresno veće?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Samo jedno pitanje, gospodine predsedavajući, što se tiče Tužilaštva.

SUDIJA ORIE: A za Odbranu, gospodine Mišetiću, koliko...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Imam nekoliko pitanja.

SUDIJA ORIE: Nekoliko pitanja. Onda mislim da bi bilo bolje da dopustimo da se prvo pruži prilika sudiji Kinisu da postavi jedno pitanje koje ima na umu, pa da onda napravimo pauzu, a zatim... Sudija Kinis ima reč.

SUDIJA KINIS: Hvala. Još jedno pitanje. Juče, tokom unakrsnog ispitivanja branilac, gospodin Kay, predstavio... predocio je kao dokazni materijal dva naređenja generala Čermaka. U jednom od njih navodi se da treba sprovesti inspekcije svih konvoja UNCRO-a, uključujući i helikoptere. Moje pitanje je jednostavno: da li ste poslušali ovo naređenje? To je prvo pitanje, a drugo, ukoliko jeste, kakve ste konkretne zadatke sproveli u tom smislu?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ne znam da li je bilo govora o inspekcijama ili o osiguranju vojnih helikoptera. Jer mi inspekciju pripadnika UNCRO-a nit smo mogli, nit smo radili.

SUDIJA KINIS: Nažalost, nemam D broj na raspolaganju sada, ali bih pogledao ovo... bilo je nešto...

ADVOKAT CAYLEY: Časni sudijo Kinis, mogu da vam pomognem, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P512.

SUDIJA KINIS: Hvala. Molim vas da se to prikaže na ekranu. Kao što možete da vidite u prvoj tački, tu se kaže: "Helikopteri UNCRO-a moraju da se pregledaju pre svakog leta. Inspekciju treba da sprovodi vojna policija." To je ono na šta se odnosilo moje pitanje.

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, kontrolu nikakvu mi nismo provodili prema djelatnicima UNCRO-a. Jedino ako smo osiguravali uzlijetanje i slijetanje. I ne sjećam se da smo postupali po ovoj zapovjedi.

SUDIJA KINIS: To znači da niste poslušali ovo naređenje?

SVEDOK DŽOLIĆ: Može se i tako tumačiti. Ne sjećam se da je ova zapovjed bila realizirana.

SUDIJA ORIE: Još jedno pitanje u vezi sa ovim pre nego što napravimo pauzu. Da li to znači da ste rekli da ste obezbeđivali poletanje helikoptera? Da li je bio imenovan poseban tim koji je bio za to zadužen ili da li biste vi primili poziv: evo, sada jedan helikopter poleće za 10 minuta? Kako je to urađeno... kako je to organizovano?

SVEDOK DŽOLIĆ: Časni Sude, ne sećam se. Vjerovatno je bio najavljen let i tada bi se uputila ili patrola ili bi se postavio djelatnik za osiguranje takve zadaće.

SUDIJA ORIE: Hvala. Idemo na pauzu. Nastavljamo sa radom u 13.00 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pretresno veče razume da naziv ćelija, u značenju zatvorske ćelije ima u ovom trenutku prilično bukvalno značenje što se tiče gospodina Markača, jer ne mogu više da se otvore vrata, na osnovu ovog što ja razumem. Tako da to zaista postaje zatvorska ćelija. Gospodine Cayley, mi smo shvatili da nema prigovora da nastavimo sa radom i nadamo se da ćemo videti gospodina Markača?

ADVOKAT CAYLEY: Gospodina Mikuličića.

SUDIJA ORIE: Gospodina Mikuličića, da, izvinjavam se.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, mi smo već razgovarali o tome. Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala. U tom slučaju, stranama će biti pružena prilika da postave dodatna pitanja svetušku, mada, zapravo, Pretresno veče uglavnom nije pokretalo neke nove teme, dakle, tako da ne pozivam strane da počnu da postavljaju novu seriju pitanja. Samo pitanja koja su pokrenuta dodatnim ispitivanjem Tužilaštva i za obe strane pitanja koja je pokrenulo Pretresno veče. Možda je najpraktičnije, gospođo Mahindaratne, da vama prvo dam priliku, tako da onda Odbrana može da obradi i sve ono što je uključeno u vaša pitanja, a onda ćemo zaključiti. Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

NAKNADNO DODATNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA MAHINDARATNE:

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Džoliću, u odgovoru na pitanje Pretresnog veća u vezi sa merama koje su preduzete radi zaštite civila, mislim na onu situaciju kada je od vas zatraženo da odvedete civile u školu u Kninu, vi ste odgovorili na ovaj način. Vi ste, u stvari, nagađali i rekli ste sledeće: "Verovatno je komandant Laušić prilikom izdavanja smernica, takve je smernice izdao na osnovu njegovog prethodnog iskustva i prethodnih akcija." A onda ste dodali sledeće: pre svega, mislim na *Bljesak*. Dakle, da li imate bilo kakvu informaciju...

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, u jednom od sledećih odgovora, kao što je već objašnjeno, svedok je rekao da je u pitanju nagađanje. Možda treba da utvrdimo o kakvom je nagađanju reč, a ne nešto drugo?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Jednostavno sam... mene ne zanima taj deo gde se nagađalo, već me zanima ono što sledi posle, a možda i ako nije...

SUDIJA ORIE: Da, ali...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ali ja pitam...

SUDIJA ORIE: ...da ćete sada da se pozabavite istraživanjem *Bljeska*, i da li je svedok rekao da li su bili nadahnuti iskustvom u *Operaciji Bljesak*, jer to bi bilo čisto nagađanje ako biste počeli... Pretresno veće vas ne ohrabruje da istražujete *Operaciju Bljesak* detaljnije u ovom trenutku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Onda neću postavljati daljnja pitanja.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Prvo jedno administrativno pitanje. Obavešten sam o sledećem, gospodine Džoliću, da u odgovoru koji ste mi dali ranije kada sam vas pitao ko je bio prisutan na sastanku na video snimku koji sam vam pokazao, dobili smo prevod

da je u pitanju bio ministar Hrvatskog saveta, i dozvolite mi da vas pitam da li ste želeli da kažete da je to bio ministar Hrvatskog vijeća obrane ili HVO?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ovo nisu pitanja koja proističu iz...

SUDIJA ORIE: Slažem se, gospodo Mahindaratne, da ne proističu, pa dakle, gospodine Mišetiću, ako ste pratili moja uputstva koja su bila veoma precizna, onda biste zatražili dozvolu da postavite ovo pitanje. Ali toliko je očigledno da ako nešto nije ušlo u naš transkript na pravi način, onda naravno... kako bi se izbegle greške koje mogu da se izbegnu, ali samo s formalne tačke gledišta slažem s vama da je gospodin Mišetić trebalo da traži odobrenje. Međutim, da sam bio u njegovoj poziciji, ne bih uradio tako nešto, zato što je tako očigledno da se нико ne može eventualno požaliti. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, Časni Sude i izvinjavam se, časni Sude. Samo sam želeo da se uverite da se nije radilo o hrvatskom ministru obrane, već sa druge strane granice. Ali pošto je jasno...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Džoliću, želeo bih da se nadovežem na neka pitanja koje je postavilo Pretresno veće. U ovom predmetu raspolažemo dokazima koji pokazuju da je u gradu Kninu Vojska Republike Srpske Krajine imala tri kasarne: *Severnu kasarnu*, kasarnu *Senjak*, *Južnu kasarnu*, i dve škole koje su korištene za smeštaj vojnika Vojske Republike Srpske Krajine, zatim, policijsku stanicu, štab Vojske Republike Srpske Krajine, zatim lokaciju obaveštajne službe Republike Srpske Krajine, i postojala je stara bolnica u Kninu koja je korišćena za smeštaj oficira Vojske Republike Srpske Krajine. Moje pitanje glasi: Na kontrolnom punktu, posle *Operacije Oluja*, kako vi, kao vojni policajac, možete da utvrdite da li su: televizor, frižider, krevet, šporet, bili preuzeti iz jednog od objekata koji sam upravo naveo ili su uzete iz privatnog stana? Kako možete da napravite razliku kada stojite na kontrolnom punktu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Mi to ne možemo razaznati.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Zar nije tačno, gospodine Džoliću, da jedino što možete da uradite jeste da se oslonite na potvrdu koju je izdao komandant jedinice gde je roba preuzeta, kako biste ih onda pustili da prođe kroz kontrolni punkt?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Mislim da je to točno. To sam nastojao Vijeću kazati kroz svoje objašnjenje. Ne znam jesam li bio jasan. Čini mi se da nisam bio najjasniji. Nije mi bila želja, nit mi je želja da zbulujem časni Sud.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Shvatam to. Kada smo razgovarali u vezi sa određenim delovima vaše izjave, gospodine, kad ste pozvali komandanta jedinice koji se nalazio na kontrolnom punktu, da li ste od njega mogli da dobijete informacije odakle potiče ta roba, da li dolazi iz jednog od objekata koje sam vam pročitao ili dolazi iz privatnog stana?

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, da li imamo osnovu... da li mi govorimo o 61. paragrafu?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Osnova za šta, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Kao osnovu za činjenično...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nemamo osnova za ostale činjenične dokaze.

SUDIJA ORIE: Ne, ovde se samo kaže da je u oba slučaja bilo pribavljen potpisano ovlašćenje i da im je bilo dozvoljeno da prođu. Uloga svedoka u tom pogledu je činjenična uloga koju je on igrao, i da li on govori ono što... a šta su njemu preneli njegovi ljudi, nije jasno. Ako govorimo o 61. paragrafu...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Govorimo o 61. paragrafu, časni Sude, kao i o 22. paragrafu njegove izjave iz 2008. godine.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gde on razjašnjava u 61. paragrafu...

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: ...što nije pročitano gde on kaže u 61. paragrafu izjave iz 2004. godine...

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: ...stekao sam utisak da su bili čitavi kamioni sa ličnom električnom robom koja se prevozi vojnim kamionima. Ono što sam htio da kažem...

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: ...bio je u nekoliko slučajeva, u vojnog konvoju ...

SUDIJA ORIE: Da. Ipak... i dalje... jedan sekund, molim vas. Ja uglavnom mislim na red... na 73. stranicu, u 3. redu. Ali ću da proverim ponovo kada ste ga predočili.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Možda grešim. Možda je to bio njegov odgovor na jedno od pitanja Pretresnog veća, da je njega kontaktirao komandant jedinice. Ali možda grešim. Možda sam ja mislio da je on to rekao.

SUDIJA ORIE: Pa, to je bilo jedino sporno pitanje. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li želite da to proverim pre nego što...

SUDIJA ORIE: Da, molim vas. Ako možete.

(*Odbrana se savetuje*)

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pokušaću da to ubrzam. Da li ste kontaktirali komandanta jedinice da biste dobili njegovu dozvolu?

SUDIJA ORIE: Da li možete prvo da ga pitate da li je on bio prisutan na kontrolnom punktu. To je ono što brine Pretresno veće, pre svega.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste bili prisutni na tom kontrolnom punktu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, kako ste saznali šta se dogodilo na tom kontrolnom punktu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Patrola, u stvari, djelatnici koji su bili na blokadnom punktu upoznali su me sa situacijom koja se dešava na blokadnom punktu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A da li su vam oni rekli da su oni kontaktirali komandanta jedinice?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Nisu mi oni rekli da su kontaktirali zapovjednika postrojbe, već sa mnom. Ja sam kontaktirao svoje nadređene, a oni su kontaktirali sa zapovjednikom te postrojbe.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, u ovim razgovorima sa svojim pretpostavljenima... između vaših pretpostavljenih i komandanta te jedinice, vi ne znate kako je bilo utvrđeno da li je ta roba iz jednog od vojnih objekata u Kninu ili ne. Je li tako?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U 22. paragrafu vaše izjave iz 2008. godine vi pojašnjavate da se to desilo samo u nekoliko slučajeva. Koliko je to par slučajeva, kako vi kažete? Budimo konkretniji.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ulažem prigovor na to, gospodine predsedavajući. On ne kaže da se to desilo u par slučajeva. Već on kaže: "Ono što želim da kažem je da je u par slučajeva u vojnem konvoju." On opisuje događaj u odnosu na par slučajeva, a ne da se to dogodilo u samo u par slučajeva.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude...

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Preformulišite pitanje za koje vam je potrebno najmanje vremena.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se to desilo samo u par slučajeva? Da li je to ono što ste želeli da kažete, gospodine?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala vam. Dakle, šta to znači "par slučajeva"? Koliko?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Dva puta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dva puta, u redu. Da li se sećate koja je to bila brigada?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mi smo čuli neka svedočenja u ovom predmetu o televizorima. Kako... ponovo moram da vam kažem, kad ste na kontrolnom punktu, kako znate odakle dolazi taj televizor?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne znam odakle dolazi taj televizijski aparat.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi kažete... Mislim da ste svedočili da ste bili... Dozvolite mi... povlačim ovo. Konfiskovana roba sa kontrolnih punktova je na kraju bila prebačena u kasarnu *Senjak*. Da li je to tačno?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: To je točno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate da li je kasarna *Senjak* bila logistička kasarna Vojske Republike Srpske Krajine pre nego što je kasarnu preuzeila Hrvatska vojska?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se, ali u toj vojarni je bilo skladišta sa vojnom opremom i hranom, koliko se sjećam.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako bismo mogli da se vratimo, gospodine sekretare, na dokazni predmet Odbrane broj D734, molim vas. Ako možemo da pređemo na sledeću stranicu, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je dokument od 11. avgusta. Ponovo, ovo je izveštaj majora Jurića upućen generalu Laušiću. I u 4. paragrafu tog izveštaja od 11. avgusta, major Jurić kaže: "U odeljenju kriminalističke vojne policije svakodnevno se obrađuju počinioci krivičnih dela (zloupotrebe imovine u oslobođenom području)." Dakle, mi smo govorili o ova dva incidenta kada je bilo dozvoljeno konvojima da prođu. Da li su, na osnovu vašeg iskustva, ljudi na ovim kontrolnim punktovima, u stvari, zadržavani i zatim je odeljenje kriminalističke policije obrađivalo počinioce koji su nezakonito prisvajali imovinu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se toga.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, ja sam vam pokazao ranije jutros i ako je potrebno mogu ponovo da vam pokažem, gospodin Jurić izveštava o Ursus, U-r-s-u-s traktoru koji je oduzet od poručnika Grgića, Labin Progres glodalica oduzeta iz privatnog poseda Marka Gutića. Ako su ove stvari, zapravo, oduzete, da li bi to vama ukazivalo da su vojnom osoblju ovu imovinu konfiskovali na kontrolnom punktu?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Ne mogu to odgovoriti, jer satnik Jenjić je imao svoju zonu odgovornosti, tako da ne znam kako se to razvijalo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da se osvrnemo na pitanje civila u Kninu, da li je vojna policija u Kninu primoravala civile da napuste svoje domove i odvodila ih u školu?

SUDIJA ORIE: Da li je ovo... u kojoj meri je to pokrenuto pitanjima Pretresnog veća?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pa, bio je čitav niz pitanja kako su civile odveli u školu, zašto su oni odvođeni.

SUDIJA ORIE: Da. Ali ne da li su odvođeni silom ili ne. Svedok je dao odgovor zašto i ja mislim da je to pitanje "zašto" istraženo, a ne sam način na koji su odvođeni.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ali pitanje "zašto" može biti relevantno.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda ste mogli da pitate o tome. Naravno, sve i svašta pokreće novi element. Možete napraviti vezu sa tim, ali jedino što sam ja istraživao je izvor saznanja o tome i šta je svedok rekao o tome. To je jedino što sam istraživao, ništa drugo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim, on je bio pripadnik vojne policije u Kninu, tako...

SUDIJA ORIE: Da, ja ne kažem... ali ja ne kažem da svedok možda nema saznanja o tome, ali u ovoj fazi ispitivanja ne možete da tražite od svedoka saznanja o svim pitanjima, nego samo da li svedok ima saznanja o određenom pitanju. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu. Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da se vratimo na pitanje kontrolnih punktova, i to je moje poslednje pitanje. Kada je vojna policija dozvolila konvoju da prođe nakon što je dobijeno odobrenje od vojnog komandanta, da li je prema vašem shvatanju, komandant tako potvrđivao da ove stvari nisu oduzeta privatna svojina?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Po mom shvaćanju, to bi trebalo biti točno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Rekao sam da je to bilo moje poslednje pitanje, međutim, ovo sad je moje poslednje pitanje. Da li ste zbog toga rekli Pretresnom veću da ne mislite da su uopšte počinjena krivična dela?

SVEDOK DŽOLIĆ – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Da li neko drugi od zastupnika Odbrane želi da postavi pitanje?

ADVOKAT CAYLEY: Ništa ne proizilazi. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Pre svega, gospodine Markač, dobro je videti da vas vaša ćelija za zadržavanje nije zadržala ostatak dana. To je zaista bila nesrećna stvar da niste mogli da napustite ćeliju. Pretresnom veću je dragو da ste se vratili. Zatim ...

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pošto ni Pretresno veće nema više nikakvih pitanja za vas, gospodine Džoliću, ovim je završeno vaše svedočenje. Hteo bih da vam se zahvalim što ste došli u Hag i što ste odgovori na sva pitanja koja su vam postavile strane i Pretresno veće i želim vam srećan povratak kući.

SVEDOK DŽOLIĆ: Hvala, časni Sude.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Zakazali smo sednicu za ovo popodne. Možda nije dobra ideja da za sedam minuta započnemo sa sledećim svedokom. Postoje dve opcije, rekao bih. Prva je da nastavimo sa radom do 14.00 časova, i da nastavimo kasnije, a ne u 14,30 časova, ali... na primer... ne, to nije dobra ideja, jer bi onda pauza za ručak bila suviše kasno. Zato predlažem da sada napravimo pauzu, dakle, ranije, i da nastavimo sa radom za 52 minuta, to je u 14.30. časova. Gospodine Hedaraly, koliko sam shvatio, vama je potreban jedan sat... manje-više?

TUŽILAC HEDARALY: Tako je, časni Sude. Ja sam prilično uveren da mogu da završim ispitivanje za manje vremena, možda za 30 do 40 minuta. Daću sve od sebe.

SUDIJA ORIE: Da. A onda procene strana su takve da bismo mogli zaključiti ovog popodneva?

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude. Moguće je da će u međuvremenu iskrasnuti nešto čega sada nema. Mislim da ću uglavnom ja voditi unakrsno ispitivanje. Mislim da moje uvažene kolege nemaju mnogo.

SUDIJA ORIE: U redu. To bi značilo da ćemo i dalje pokušati da završimo u drugoj popodnevnoj sednici. Sada idemo na pauzu i nastavljamo u 14.30 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Dobar dan. Gospodine sekretare, mi smo još uvek na sednici koja se nadovezuje na prethodnu, što znači da nema potrebe da se najavljuje predmet, jer je to već urađeno tokom naše prve sednice jutros. Gospodine Hedaraly, da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka?

TUŽILAC HEDARALY: Jesam, gospodine predsedavajući, hvala. Tužilaštvo želi da pozove gospodina Lennarta Leschlyja.

SUDIJA ORIE: Gospođo poslužiteljko ... Iz onoga što ste upravo rekli, prepostavljam nema zahteva za zaštitnim merama. Da li sam dobro shvatio da su u međuvremenu sve strane iznele svoju argumentaciju po zahtevu po Pravilu 92ter i da nema prigovora protiv bilo same izjave od 6. februara, niti protiv bilo kojih od priloga?

ADVOKAT KEHOE: To je tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala.

(svetok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan, gospodine Leschly. Pre nego što počnete da svedočite pred ovim Sudom Pravilnik o postupku i dokazima traži od vas da date svečanu izjavu. Tekst te izjave sada će vam uručiti gospoda poslužiteljka.

SVEDOK LESCHLY: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, sedite, gospodine Leschly. Gospodine Leschly, engleske nije vaš materinji jezik ili jeste?

SVEDOK LESCHLY: Ne, nije.

SUDIJA ORIE: Nije. Ako budete imali poteškoća da razumete pitanje ili da se izrazite, molim vas, stavite mi to do znanja. Prvo će vas ispitivati gospodin Hedaraly, zastupnik Tužilaštva. Gospodine Hedaraly, izvolite.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospodine predsedavajući.

svetok: Lennart Leschly

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dobar dan, gospodine Leschly. Molim vas recite nam vaše puno ime i prezime za zapisnik?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Lennart Leschly.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Šta ste po zanimanju?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ja sam u penziji. U danskoj vojsci sam bio 22 godine iako nisam služio u samoj vojsci.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kada ste se penzionisali?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: 2003. godine. U Danskoj je to kada napunite 60 godina.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se na ekranu prikaže dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5433 i molim vas, gospođo sekretarko, da uručite primerak izjave i izveštaja koje je pripremio svedok.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Pre svega, možete li da potvrdite da je dokument koji imate pred sobom na ekranu isti kao i onaj koji imate u prvom tabulatoru u dokumentima koji su vam uručeni?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li se sećate da ste dali izjavu Tužilaštvu 6. februara 2008. godine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li je ta izjava koja je sada pred vama ista izjava koju ste dali 6. februara?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Izvinjavam se, trebalo je da kažem da je izjava od 6. februara 2007. godine.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Izvinjavam se. I da li ste imali priliku juče da pregledate izjavu?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ova izjava tačno odražava ono što ste rekli predstavnicima Tužilaštva tokom razgovora koji je vođen 6. februara 2007. godine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li je sadržaj izjave istinit po vašem najboljem znanju i sećanju?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, po mom najboljem znanju.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Na kraju, ako bi vam se danas u sudnici postavila ista pitanja koja su vam bila postavljena 6. februara 2007. godine, da li biste dali iste odgovore?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Prepostavljam da bih dao.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5433 ponudio bih u spis na osnovu Pravila 92ter.

SUDIJA ORIE: Pošto nema prigovora, gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P888.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P888 primljen je u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Takođe želim da ponudim u spis šest nedeljnih izveštaja koje je pripremio gospodin Leschly, koji pokrivaju događaje iz avgusta i septembra 1995. godine i koji su navedeni u izjavi. Mogu da ih pročitam jedan po jedan.

SUDIJA ORIE: Molim vas, tako da ih sve imamo u zapisniku.

TUŽILAC HEDARALY: Prvo je nedeljni izveštaj od 13. avgusta od 1995. godine. To je dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 4074.

prevodioci: Prevodioci ljubazno mole tužioca da čita sporije i da se prave pauze između pitanja i odgovora. Hvala.

SUDIJA ORIE: Koji je sledeći, gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Sledeći dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 4110 je nedeljni izveštaj od 20. avgusta 1995. godine.

SUDIJA ORIE: A sledeći će biti, gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Sledeći dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 4155 je nedeljni izveštaj od 27. avgusta 1995. godine.

SUDIJA ORIE: Posle toga?

TUŽILAC HEDARALY: Dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 4248, nedeljni izveštaj od 17. septembra 1995. godine.

SUDIJA ORIE: A zatim?

TUŽILAC HEDARALY: Dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 2124, nedeljni izveštaj od 24. septembra 1995. godine.

SUDIJA ORIE: I poslednji?

TUŽILAC HEDARALY: Dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 4269, nedeljni izveštaj od 1. oktobra 1995. godine.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, molim brojeve za ovaj niz koji će biti dodeljen ovim dokumentima...

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmeti Tužilaštva od broja P889 do broja P894 uključujući i njega.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva od P889 do P894 uključujući i njega primljeni su u spis. Možete da nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospodine predsedavajući. Želeo bih da pročitam kratak rezime iskaza svedoka koji se nalazi u njegovoj izjavi kako bih obavestio javnost o sadržaju izjave svedoka koja je upravo primljena u spis. Lennart Leschly je bio posmatrač na terenu Evropske posmatračke misije [European Community Monitoring Mission-ECMM] u Kninu, Splitu i Zadru od septembra 1993. godine do aprila 1994. godine. Od oktobra 1994. godine do januara 1995. godine, on je radio u redakciji informativnog odeljenja za Hrvatsku pre nego što je postao oficir za vezu Evropske posmatračke misije Ujedinjenih nacija u februaru 1995. godine. Dana 6. jula 1995. godine bio je postavljen za načelnika Regionalnog centra Evropske posmatračke misije u Zagrebu. Gospodin Leschly primao je razne izveštaje o situaciji od raznih timova Evropske posmatračke misije, uključujući i tim koji je bio sa sedištem u Kninu posle *Operacije Oluja*. Na osnovu informacija sadržanih u ovim izveštajima, on je sastavljao nedeljne preglede političke, humanitarne, vojne, ekonomske i infrastrukturne situacije u Hrvatskoj koji su zatim bili prosleđivani štabu Evropske posmatračke misije u Zagrebu, a odatle raznim evropskim prestonicama. Kao načelnik Regionalnog centra Evropske posmatračke misije u Zagrebu, on se sastao sa brojnim civilnim i vojnim liderima u Krajini, uključujući i generala Antu Gotovinu, s kojim se sastao u Kninu u septembru 1995. godine. Ovim se zaključuje moj rezime, časni Sude.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodin Leschly, možete li ukratko da objasnite Pretresnom veću kako je izgledala struktura izveštavanja u okviru Evropske posmatračke misije, dakle, vrste timova, koordinacioni centri, Regionalni centar i štab?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da. Polazna tačka za izveštavanje kreće od timova. Timovi su na terenu. Oni vode sastanke i podnose izveštaje o svojim nalazima, činjenicama i utiscima. Oni šalju izveštaje u Koordinacione centre, takozvane KC, koji obično imaju dva, tri, četiri tima u proseku. Zatim koordinacioni centar sastavlja svoj izveštaj i šalje ga u regionalni centar. Na taj način se prikupljaju informacije iz izveštaja koordinacionih centara i izveštaji timova. Svi ovi izveštaji idu u informaciono odeljenje u štabu. To je mesto gde sam ja radio u redakciji za Hrvatsku, a tu je naravno postojala i redakcija za Bosnu, koja je bila odmah pored nas. Svi ti izveštaji su se tu prikupljali i koristili za dnevne izveštaje koji su zatim slati ministarstvima spoljnih poslova zemalja članica Evropske unije.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I možete li nam reći, da li su timovi koji su izveštavali u bivšem Sektoru Jug, bili pod Koordinacionim centrom ili pod Regionalnim centrom?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: U redu. Pa, moramo da napravimo razliku između perioda pre kraja avgusta 1995. godine i posle kraja avgusta 1995. godine. Pre kraja avgusta 1995. godine, Regionalni centar Sektora Jug bio je u Kninu, i radilo se o Regionalnom centru koji je direktno izveštavao štab. I bio je... u tom smislu, na istom nivou kao i Regionalni centar u Zagrebu. Dakle, Regionalni centar Knin nije meni podnosio izveštaje sve do 1. septembra.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala. A rekli ste da su timovi direktno podnosili izveštaje Regionalnom centru u Kninu, međutim, ranije ste rekli da su timovi podnosili izveštaje Koordinacionom centru. Da li je to bio izuzetak?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Postojaо je izuzetak. U Sektoru Jug, u Republici Srpskoj Krajini postojala su samo tri tima, i oni su direktno podnosili izveštaje Regionalnom centru u Kninu, uglavnom zbog geografskih razloga. Bilo je praktičnije. Oni su bili ko-locirani. S druge strane fronta u to vreme, nalazili su se timovi u Splitu, Zadru i Gospicu, a ova tri tima slala su izveštaje Koordinacionom centru u Zadru.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Rekli ste da je postojala razlika između ovih perioda pre i posle kraja avgusta. Dakle, kakva je bila situacija sa izveštavanjem posle promena do kojih je došlo?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Kada je Regionalni centar u Kninu bio zatvoren, bilo je nekih timova... mislim, danas ne mogu baš da se setim kojim redosledom su se stvari događale tokom ovih par nedelja. U jednom trenutku se Regionalni centar Knin, koji je i dalje sebe nazivao "Regionalni centar Knin", očigledno pojavio u Zadru, međutim, na kraju je postao Koordinacioni centar u Splitu i slao je izveštaje Regionalnom centru u Zagrebu. Nije imalo smisla imati Regionalni centar u Republici Srpskoj Krajini koja više nije postojala.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li je Koordinacioni centar u Splitu, dakle vama podnosiо izveštaje?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine sekretare, molim da se dokazni predmet Tužilaštva broj P889 prikaže na ekranu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: To je, gospodine Leschly, vaš nedeljni izveštaj od 13. avgusta 1995. godine, što je drugi tabulator u registratoru ispred vas, i to će da se pojavi na ekranu kako bi svi ostali mogli da vide. A ja bih želeo da vam postavim pitanje o rezimeu samog tog izveštaja, koji je nalazi u gornjoj polovini, tu se kaže: "Izvođenjem Operacije Oluja Hrvatska je dobila tačno ono što je država želela, a to je zemlja bez ljudi. To je razotkrilo činjenicu da je Hrvatska vojska ista kao i svaka druga vojska na Balkanu kada je reč o nepotrebnim pljačkanjima i brutalnostima, i koja je sprovela najveće pojedinačno dobrovoljno etničko čišćenje tokom celog sukoba na Balkanu". Pravim pauzu zbog prevoda. Moje prvo pitanje za vas, gospodine Leschly glasi: Šta podrazumevate pod "dobrovoljno", kada ste tu reč spomenuli u rezimeu?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, moram priznati kada sada gledam, možda nisam najbolje izabrao reč. "Dobrovoljno", u to vreme, sasvim sam siguran da je značilo "bez pružanja pravog otpora". Dakle, moglo bi se reći da je "dobrovoljno" nešto što znači da bi neko nešto uradio, čak i ako niko od vas nije tražio da to uradite, i ja sam sasvim siguran da civilno stanovništvo nije želelo da ode, tako da "dobrovoljno", vi ste u pravu, nije najbolje odabrana reč, ali se radilo o etničkom čišćenju bez većih borbi.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, kada ste govorili "bez pružanja pravog otpora", jeste li vi govorili o vojsci bivše Republike Srpske Krajine?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ulažem prigovor na sugestivno pitanje. Ako on želi da ga pita šta to znači, to je u redu, ali ne želim da stavlja reči u usta svedoku.

TUŽILAC HEDARALY: Ja samo pokušavam da pojasnim odgovor svedoka.

SUDIJA ORIE: Problem je da ako se kaže da nije bilo borbe, teško je definisati između koga nije bilo borbe. Međutim, možete da pitate svedoka ko je učestvovao u tim događajima. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodin Leschly, ko nije pružao otpor, ko se nije borio?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: To je bila Vojska Republike Srpske Krajine. Mi smo očekivali barem još neku borbu, jer je u neko ranije vreme, ja ne mogu da se setim da li je u julu ili junu mesecu, došlo do jedne parade u Sektoru Sever gde se, očigledno, pokazivalo, barem na osnovu izveštaja naših posmatrača, kako postoji obnovljena vojna sila u Republici Srpskoj Krajini, pa na osnovu tih izveštaja bilo je veoma uočljivo kako se, zapravo, malo otpora pružalo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, nije li tačno da je i onako postojala osnova za ovo pitanje u pisanoj izjavi?

ADVOKAT KEHOE: Odgovor ... ali pitanje je trebalo da bude: "Šta mislite", ne kaže se ... znate, ne navodi se tačno na ono što gospodin Hedaraly želi da se kaže.

SUDIJA ORIE: Ali zar se ta sugestija već ne nalazi u pisanoj izjavi koja je u spisu?

ADVOKAT KEHOE: To zavisi od toga pod tačno kojim uglom te verzije to gledate. Prepostavljam da se ne radi samo o pisanoj izjavi o kojoj govorimo, ali Tužilaštvo...

SUDIJA ORIE: Ne, ne, ali naravno, ako je ključ za odgovor na sledeće pitanje nešto što je već svedok ranije rekao, onda se radi o nadovezivanju a ne o sugestivnom pitanju svedoku.

ADVOKAT KEHOE: Ali ako se vratimo...

SUDIJA ORIE: Da ...

ADVOKAT KEHOE: Oprostite, časni Sude. Ako se vratimo na pitanje, tamo gde se kaže "bez prave borbe", to se ne nalazi u izjavi, ako pogledate izjavu.

SUDIJA ORIE: U redu. Hajde da nastavimo i da ne trošimo više vreme na te stvari.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ako pogledamo pri dnu stranice u ovom izveštaju, poslednjih četiri ili pet redova, pročitaču kako biste se uverili da nisam nešto pogrešno predstavio i kako ne bih izazvao prigovor, tu se kaže: "U vreme kada je postalo sasvim jasno da su metodi Hrvatske vojske bili jednak za žaljenje kao i one metode..." da li se kaže "...vojske bosanskih Srba", VBS, "...Sjedinjene Američke Države prikazale su bez ikakve greške fotografije sveže razrovane zemlje u području Srebrenice, gurajući hrvatske priče na dno liste sa važnim vestima." Dakle, moje pitanje za vas, gospodine Leschly glasi: Da li vi izjednačavate ono što se desilo u Srebrenici sa onim što se desilo u Krajini?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne. Ne, ni blizu.... ne, ne, ne, ali je u to vreme, međutim, ako se sećam dobro... mi smo, kao što svi znamo, prošlo je već 13 godina. Postojala je interesantna razlika između toga kako su međunarodni mediji pokrivali zločine jedne strane i zločine drugih strana. Ali vi ste apsolutno u pravu. Srebrenica je, kao što danas znamo, nešto što je drugog ranga u odnosu na ono što se desilo u Republici Srpskoj Krajini.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A šta je bilo toliko zanimljivo u razlici na koji način su pratili situaciju?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ja sam sam... sada dolazimo do pitanja sećanja. Ja u ponedeljak punim 65 godina, tako da... ali sećam se jednog priloga na CNN-u, kako su tvrdili da su neki evropski posmatrači, to smo bili mi, nešto primetili, a onda je posle toga odmah prekinuto. To je bilo u hrvatskom području. A onda smo dobili veoma,

veoma detaljno, iz dobrih razloga, praćenje događaja u Srebrenici, ali se videlo da se te dve stvari stavljaju jedna pored druge i da je poređenje jasno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Na trećoj strani vašeg izveštaja, u trećem punom paragrafu, pod naslovom "Humanitarna situacija," navodi se broj od 200.000 Srba iz Krajine za koje vi kažete da su otišli. Samo da bude jasno, da li taj broj obuhvata i Sektor Sever i Sektor Jug?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da. Tako je. Po mom najboljem znanju, sećam se kada sam stigao 1993. godine, broj koji se uglavnom spominja za broj stanovnika Krajine iznosio je 400.000, a onda je, očigledno, u međuvremenu dosta njih otišlo u tom periodu, tako da se broj u avgustu 1995. godine smanjio na oko 200.000. Naravno da bilo ko od nas nije bio u mogućnosti da prebroji koliko tačno ima ljudi, ali to je broj koji se obično koristio.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ako bismo sada mogli da odemo...

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, ja bih postavio jedno pitanje svedoku: rekli ste da je broj koji se obično spominja za broj stanovništva u Krajini bio 400.000, a da je zatim smanjen na oko 200.000. Da li se to odnosi na celu populaciju, ili ste mislili samo na Srbe iz Krajine?

SVEDOK LESCHLY: Samo na krajiške Srbe.

SUDIJA ORIE: Da, hvala. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Ako možemo da pogledamo dokazni predmet Tužilaštva broj P890.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: To je vaš nedeljni izvještaj od 20. avgusta u 3. tabulatoru vašeg registrаторa. To će se uskoro pojaviti na ekranu, i želim da vas pitam o prvoj strani, drugi paragraf, pod naslovom "Političke scene". U prve dve rečenice se kaže: "Tokom čitavog balkanskog sukoba, stvaranje *Velike Srbije* je od Hrvata i muslimana proglašavano kao najveće zlo. Međutim, sada je, čini se, isto toliko relevantno govoriti o *Velikoj Hrvatskoj*." Molim vas, recite Pretresnom veću šta ste mislili pod *Velikom Hrvatskom* u okviru geografskih granica?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Možda ta reč "velika" nije prava reč, međutim, to je Hrvatska u okvirima geografskih granica geografske Hrvatske, što naravno nije bio slučaj dok je postojala Krajina. Dakle, možda sam trebao da napišem "Hrvatska u svom pravom obliku", što bi stvarno mogle da budu bolje reči.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A što se tiče sastava Hrvatske?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Sastav ... nisam sasvim siguran da razumem šta ste mislili. Šta je sastavljen od...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Izvinjavam se. Mislio sam na etnički sastav Hrvatske?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, to je moj utisak, kao što sam pomenuo ranije, takođe, da Hrvatska nije htela da ima srpsku manjinu unutar svojih granica.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li vas je taj utisak možda naveo da koristite termin "Velika Hrvatska"?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude, ja samo tražim činjenice. Mislim utisci i tako dalje, nisu činjenice.

SUDIJA ORIE: Možda biste mogli da tražite izvor na osnovu kog je zasnovan ovaj utisak. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću kakva je osnova za taj utisak, i zašto ste vi to stavili u ovaj nedeljni izveštaj?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, sada kada pokušavam da se setim, ne mogu to da uradim. Ne, ne znam. Ništa konkretno.

SUDIJA ORIE: Do koje mere to nije konkretno?

SVEDOK LESCHLY: Da, mislim, u misiji kao što je ova, znate, vi razgovarate i upoznajete ljude, raspravljate, i verovatno se to u određeno vreme pojavilo u razgovoru. Ne mogu ni da se setim s kim bi trebalo da bude taj razgovor. Međutim, dve reči... da, dve reči izgledaju slično, dakle *Velika A*, *Velika B*, i ja mislim da je... sad stvarno duboko kopam. Ono što Milošević nije uspeo da uradi, Tuđman je izgleda bio u stanju da uradi.

SUDIJA ORIE: U redu, mada mogu postojati neke zabune ovde, gospodine Hedaraly. Mislim da ste pitali gospodina Leschlyja na čemu je bio zasnovan utisak da Hrvatska nije htela da ima srpske manjine unutar svojih granica. Možete li da nam kažete na osnovu čega ste zasnovali taj utisak? Možete da navedete konkretne ili manje konkretne izvore?

SVEDOK LESCHLY: Pa, rekao bih tokom svih mojih dužnosti kao posmatrača, takođe, prvo sam bio u Sektoru Jug i u Splitu i Zadru, bilo je sasvim jasno da, s jedne strane, Srbi nisu želeli da budu deo Hrvatske i, s druge strane, Hrvati nisu bili oduševljeni što su Srbi unutar njihovih granica. To je... to je bio opšti trend koji se pojavljivao tokom svih sastanaka koje smo imali sa mnogo ljudi.

SUDIJA ORIE: U redu. Vi ste manje-više potvrdili ili u izvesnoj meri ponavljate svoj utisak. Ali pitanje se konkretno odnosilo na vaš poslednji odgovor. Rekli ste nešto o sastancima. S kim ste imali sastanke i šta je ko rekao na tim sastancima? Ili se sećate konkretno šta je rečeno na određenom sastanku ili se sećate generalno, na primer, šta su ambasadori govorili, šta hrvatske vlasti, šta bosanske vlasti. Ja sam samo... mislim da je to je ono što gospodin Hedaraly traži, i što može da pomogne Pretresnom veću.

SVEDOK LESCHLY: U redu, to je sve što mogu da kažem... ovih drugih stvari se ne sećam.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Sada želim da pređem na sastanak koji se opisuje u vašoj izjavi da ste imali sa gospodinom Gotovinom. Možete li, pre svega, Pretresnom veću da opišete okolnosti pod kojima je održan taj sastanak, kako je organizovan, i tako dalje?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da li mi govorimo...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ja govorim o sastanku u septembru.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: U septembru. Gde smo? Mi smo...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Samo vas pitam generalno, po sećanju, kakve su bile okolnosti?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: U redu, da. Kada je Regionalni centar Knin bio zatvoren i Regionalni centar Zagreb preuzeo tu zonu odgovornosti, onda je vrlo prirodna stvar bila da ja, kao načelnik tog Regionalnog centra, obiđem područje koje je sada postalo moja zona odgovornosti, i da se sretнем sa važnim ljudima u tom području.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću koji su to ljudi sa kojima ste se sastali na tom putovanju?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ja sam se sastao sa načelnikom policije u Gospiću, županom u Zadru... šta je to bilo. Vi mnogo bolje pamtite imena od mene... Norac... Norcem...

ADVOKAT KEHOE: Želim da pomognem svedoku. To se vidi u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P893, to je izveštaj svedoka od 24. septembra 1995. godine, dakle, dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 2124, tabulator 5 u vašem registratoru.

TUŽILAC HEDARALY: Hteo sam da postavim pitanje svedoku, bez prethodnog pozivanja na njegov izveštaj, želeo sam da vidim čega se on seća, ali u redu je za... za tu namenu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas, recite Pretresnom veću... vi ste spomenuli "župan Zadra u Zadru". Da li možete da kažete Pretresnom veću šta je to, koji je to položaj?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Župan je na čelu županije, i mislim da je najbolja engleska reč za županiju *okrug* (county).

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A kada ste išli na taj sastanak sa gospodinom Gotovinom, kakva je bila atmosfera na sastanku? Da li je to bio formalni ili neformalni sastanak?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Bio je... pa, mislim da su na svim sastancima koje smo imali ljudi uvek bili prilično prijateljski nastrojeni i uvek, znate, malo opušteni, ali onda naravno, na ovim sastancima kada dođete do neke od možda težih tema, onda bi tu nastupio jedan period kada se temperatura hladila. Ali, mislim da smo uvek postupati na ljubazan način. Radilo se o diplomatskoj misiji, i zbog toga nismo želeli da stvorimo bilo šta drugo osim dobre atmosfere među ljudima sa kojima se sastajemo ili upoznajemo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Tokom ovog niza sastanaka koje ste imali u to vreme sa raznim odgovornim ljudima tamo, šta je... šta je glavni cilj... ili šta je bio vaš glavni cilj u razgovoru sa njima?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Svrha je, naravno, bila da saznamo novu situaciju i da saznamo kako su oni gledali na to, tako da bismo mogli da se vratimo na naš glavni zadatak, a to je bilo da se uverimo da su evropske Vlade, takođe, bile dobro informisane o tome šta se dešavalo u bivšoj Jugoslaviji.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A o kojim temama ste obično razgovarali na tim sastancima?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, kakva je situacija, sve vesti, "Šta vi mislite o tome i tome..." a sad ako je bilo nekih konkretnih sastanaka... Možda je... ne mogu da se setim konkretno ovde. Ali govorim uopšteno o tome kako smo vodili naše sastanke i što su očekivali od budućnosti i da li je bilo novih dešavanja o kojima bi oni želeli da se sazna u Evropi.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kada konkretno govorimo o vašem sastanku sa gospodinom Gotovinom, kako je počeo taj sastanak? Koji je bio prvi... koja su pitanja postavljana... ako se sećate?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, mislim, verovatno je rekao: "Zdravo." Ne mogu da se setim nikakve konkretnе primedbe.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hajde da pređemo na izveštaj na koji vam je ukazao gospodin Kehoe, dakle, na dokazni predmet Tužilaštva broj P893. I da pogledamo na drugoj strani, donji paragraf, gde kažete u svom izveštaju: "Kad je general-potpukovnik Gotovina, komandant Vojne oblasti Split, upitan da li je delio mišljenje zadarskog župana o potrebi uvođenja vanrednog stanja kako bi se sprečila ubistva, pljačke i spaljivanja, njegova jedina primedba je bila 'kakva ubistva', nakon čega je počeo da napada međunarodnu zajednicu." Dozvolite mi da se zaustavim ovde.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, ovo...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ne.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dozvolite mi da vam prvo postavim sledeće pitanje. Da li se sećate da se deo razgovora tako odvijao?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Kad sad čitam to što sam napisao neposredno nakon sastanka, naravno, znači da se sećam onoga što se u osnovi desilo, ali ako me pitate konkretne rečenice i kakve su bile izjave, to ne znam. Ali, nije bilo pitanja o tome. I kada se pokrenula tema o tome zašto se ove stvari dešavaju, mora da sam mislio u to vreme da general Gotovina nije priznavao ubistva ili pljačke, ili spaljivanja. Mislim da je ona njegova primedba "kakva ubistva" obuhvatala ukupno sve te aktivnosti.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Samo želim da se uverim da nije problem prevoda ili jezika. Kad kažete...

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, oprostite. Ako želimo da govorimo o konkretnom prevodu, mi ovde govorimo engleski. Ne verujem da postoji bilo kakav spor kada je u pitanju prevod između ove dve osobe koje govore engleski, tako da se ja ne bih na to vraćao.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, gospodin Hedaraly je rekao: " Samo želim da se uverim da to nije problem prevoda ili jezika." Prepostavljam da mora da je reč "prevod" jednostavno lapsus, jer nema prevoda. Ako postoji pitanje jezika, gospodine Hedaraly, možete da postavite pitanje na nekoliko načina, bilo da ponovo postavite pitanje, ako imati neke sumnje da li je to u potpunosti shvaćeno. Ako želite da razgovarate o nekom konkretnom jezičkom problemu, onda bismo morali da zamolimo svedoka da napusti sudnicu, tako da svedok ne bi bio pod uticajem vaše primedbe.

ADVOKAT KEHOE: Ja hoću da kažem da svedok nije pokrenuo nikakvo pitanje jezika.

SUDIJA ORIE: Ali gospodin Hedaraly jeste. I molim vas, nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Pre svega, želim da razjasnim nešto što svedok kaže, i ovo je moje glavno ispitivanje, tako da imam pravo da pojasnim nešto što je svedok rekao ako ja ne mislim da je to jasno.

SUDIJA ORIE: Mislim da sam vam dozvolio da nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Šta ste mislili... moraću da se vratim unazad. Samo trenutak. Šta podrazumevate pod sledećim rečima: "General Gotovina nije priznavao ubistva ili pljačke ili spaljivanja"?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Kada se to pominjalo, on sigurno nije rekao, "Da, mi smo sprovodili pljačke i spaljivanja i ubijanja." Već je rekao: "Šta?" kao da je to nešto što ne postoji. A kad pogledam to danas, ja, u stvari, hoću da kažem, da ako je on rekao: "Kakva ubistva?!", to ne znači da je priznao da je bilo pljački i spaljivanja. Mislim da pokriva uopšte zločine koji su počinjeni, ako je to možda bolja reč.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U vašem izveštaju dalje govorite o jednom drugom delu sastanka, gde se kaže: "Nove nacije su, naravno, veoma nacionalističke u ranim fazama, a kako je on rekao – Jednom kada Sektor Istok stigne kući, on će verovatno postati liberalniji, ali ne za sada." Šta za vas znači taj komentar?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, možda sam primetio to konkretno, jer sam imao neka iskustva sa novim narodima i izgradnjom nacija. Živeo sam pet godina u Singapuru početkom 80-ih, i bilo je veoma... vrlo primetno da su razgovarali mnogo o državotvornosti i šta treba da uradite u ranim fazama izgradnje nacije. A ja potičem iz Danske sa 1.000 godina starom monarhijom i gde i dalje ista porodica vlada, tako da je to nešto što sam primetio, ova stvar oko novih nacija – uradićemo mnogo za izgradnju nacije i da ostavimo svoj pečat. A jednom kada Sektor Istok stigne kući... to je nešto čega se sećam iz tog vremena, o tome se mnogo pričalo uvek, a sada Sektor Zapad u maju, Sektor Sever i Istok... i Jug u avgustu. Šta je sa Sektorom Istok? A kada govorimo o pravoj Hrvatskoj, onda naravno, treba da se uključi i Sektor Istok. I od onoga što sam ovde pročitao, ovo je sada... znate, mi smo... ako je general Gotovina mogao da kaže: "Mi nismo još došli do tamo, jer uvek postoji sektor koji treba da bude uključen, i onda kada jednom bude uključen, možda nećemo morati da budemo tako žestoki u izgradnji naše nacije." To je ono čega se ja sećam.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A šta mislite pod tim "žestoki u izgradnji naše nacije"?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, ja sam napisao reč "liberal", pa verovatno mislim da je to nešto što oni ne mogu sebi da priuštite, da budu liberalni u ovoj ranoj fazi, ali ovo su sada utisci... mi ne govorimo o činjenicama. Govorimo o utiscima na osnovu onoga što je rečeno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dozvolite mi da pojasnimo. U svom izveštaju, kada ste rekli: "Jedanput kada Sektor Istok stigne kuće, onda će možda postali liberalniji", da li je to nešto što je gospodin Gotovina rekao i što ste vi zabeležili?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ja sam to očekivao, jer sam tako zapisao. Ali, mislim, to je bilo pre 13 godina. Ja sam mislio ... ja bih tako mislio. A onda kao i uvek, kada su u pitanju ovi sastanci, nadam se da su prevodioci bili dobri, jer... jer to od njih dobijam. Ne čujem to direktno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A šta za vas reč "liberalno" znači u ovom kontekstu?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, normalno je da mislite da je pristup malo labaviji, što omogućava da se neke stvari dozvoljavaju koje se inače ne bi dozvolile, tako nešto, u tom smislu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li se sećate ko je još bio na tom sastanku?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da. Iz Evropske posmatračke misije imali smo zamenika načelnika Koordinacionog centra, Italijan, ne sećam se njegovog imena. Drugi je bio posmatrač, i sećam se njegovog imena, jer je bio Danac, Stig Marker-Hansen.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se prikaže na ekranu dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 3419.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Nemate primerak na papiru tog dokumenta. Moraćete da pogledate na ekranu. To je... da li prvo možete da potvrdite o kakvom se dokumentu radi?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, zastupniče. Nisam imao nameru da vas prekidam. Mislim da je Tužilaštvo obelodanilo taj dokument bez redakcije autora ovog dokumenta sa spiska po Pravilu 65ter broj 3419.

TUŽILAC HEDARALY: To je onda bilo nenamerno obelodanjivanje. Nama je Evropska posmatračka misija dozvolila da ovako koristimo ove dokumente, tako da...

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Prvo, da li možete da kažete Pretresnom veću da li prepoznajete ovaj dokument ili da li možete da kažete šta je to?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, mogu. Video sam ga juče i verovatno sam ga video i 1995. godine, ali da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li možete da kažete Pretresnom veću šta je to?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, ovo je timski izvještaj tima pod imenom "Kilo 1" a "Kilo" označava Knin. I oni su izveštaj poslali u Koordinacioni centar, koji je u to vreme bio Splitu, i takođe su poslati Regionalnom centru, tako da je Regionalni centar dobio izveštaj u isto vreme, kao i ostali timovi. I tu ste imali timove u: Zadru, Gospicu, Bihaću, Karlovcu i Velikoj Kladuši. Pripadnici jedinica vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija i UNHCR-a dobili su, takođe, izveštaj poput ovog.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A ako idemo na tačku 2, pod naslovom "Vojna situacija" i tu se kaže: "RHC, DHCC i TL K1 sastali su se sa generalom Gotovinom."

Možete li da objasnite šta su skraćenice, RHC, DHCC i TL K1?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, ja sam bio HRC, to jest načelnik Regionalnog centra, DHCC, to je bio zamenik načelnika Koordinacionog centra u Splitu, ne mogu da se setim njegovog imena. On je bio Italijan. Siguran sam da to možda negde može da se nađe. A onda ste imali vođu tima *Kilo 1*, i to je bio Stig Marker-Hansen.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A ako pogledate drugi paragraf pod tim istim naslovom, kaže se: "Na pitanje o pljački, paljevini i maltretiranju, generalovo mišljenje je da policija mora da kontroliše situaciju i da je Hrvatska ipak zemlja koja ima Ustav, i u kojoj se poštuju zakon i red. Svako lice koje je počinilo zločine biće optuženo, međutim,

svaki rat uvek prate tragični događaji, ali sada su stvari pod kontrolom." Ovde pauziram na trenutak i želim da se fokusirate na ovaj poslednji deo: "General nema ništa protiv da Srbi žive u Hrvatskoj, ali smatra da je ljudski mrzeti neprijatelja koji je palio, pljačkao i proterao tvoju porodicu. Rat se neće zaustaviti lepim rečima međunarodnih organizacija. Jedino snažna Hrvatska vojska to može." Da li je to dosledno onome čega se vi sećate sa tog sastanka?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, jeste, mada mi ne pišemo na potpuno isti način. Radi se o gotovo istoj stvari. Kada sam rekao nešto poput "previše rano da se postane liberalan", mislim da ta izjava može da se potkrepi rečima "Samo jaka Hrvatska vojska može to da uradi." To znači da bi bili sigurni da su stvari pod kontrolom.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala, gospodine Leschly.

TUŽILAC HEDARALY: Nemam više pitanja, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Samo molim da nam tužilac kaže da li će da predloži taj dokument u spis, ali...

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospodine Kehoe. Da, želeo bih da se dokument 2D419 uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: To vam daje priliku da nam kažete da li ulažete prigovor ili ne?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude, ja sam htio da ga ponudim u spis ako već Tužilaštvo nije. Ali sam prepostavljao da Tužilaštvo želi da ga ponudi u spis. To je dokument sa spiska po Pravilu 65ter.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo postaje dokazni predmet Tužilaštva broj P895.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P895 primljen je u spis. Gospodin Leschly, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kehoe. Gospodin Kehoe je branilac gospodina Gotovine. Možete da nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobar dan, gospodine Leschly. Gospodine Leschly, želeo bih da pogledamo jedan dijagram delovanja... oprostite... dijagram Evropske posmatračke misije, i ako biste želite da pogledate ovo i da mi kažete da li ovde ima nekih grešaka na bilo koji način.

ADVOKAT KEHOE: Dakle, molim da se prikaže dokument koji nosi oznaku 1D53-0007.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Leschly, ovo je dijagram, šema funkcionisanja koju smo napravili na osnovu dokumenata Evropske posmatračke misije koje smo pregledali, i ovo je, naravno, pre reorganizacije o kojoj ste govorili u glavnom ispitivanju. Zamolio bih vas da pogledate ovo. Iskreno govoreći, gospodin Leschly, da li vam se čini da je ovo tačno, i da li su u pitanju baš te osobe koje se navode?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, ovih... ovih nekoliko... ja se zaista sećam imena ovih nekoliko ljudi, i to jesu tačna imena, a ostalih se ne sećam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, načelnik Evropske posmatračke misije u to vreme bio je gospodin Sanchez Rau iz Španije?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Probaću da postavim ovo pitanje drugačije. Da li vidite da nešto nije u redu na ovom dokumentu?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da predem na sledeću stranicu, a ono što sam uradio... što smo mi uradili... to je opet pre 2. stranice ovog dokumenta, molimo vas... a to je opet pre reorganizacije, i ponovo vam dajemo pregled Regionalnog centra u Zagrebu i Regionalnog centra u Kninu. Da li je to u osnovi struktura koju ste imali?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, kao deo vaših dužnosti, bili ste načelnik Regionalnog centra u Zagrebu, ali ste takođe bili šef danske delegacije. Mislim da se zovu Dan-Del. Da li je to tačno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, ne Evropske posmatračke misije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, bili ste šef danske delegacije?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Danske delegacije da, šef delegacije, moja funkcija je bila šef delegacije (HOD- head of delegation). To je bila normalna skraćenica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Upravo sam video varijacije naziva... skraćenica za dansku delegaciju koja se zove Dan-Del, ali možda ne. U redu. I osoba u Topuskom koju ovde vidim je gospodin Ben Jensen. Da li se sećate njega?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A on je bio deo danske delegacije, a Topusko je tada bilo u području Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I mislim da je ta druga osoba, na primer, dole u Kninu, u Kninu je bila Soren Liborius, je li tako?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I oni su izveštavali gospodina Augardea?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se sećate gospodina Augardea?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste se savetovali sa gospodinom Augardeom tokom perioda kada ste bili u Regionalnom centru u Zagrebu, a on je bio u Regionalnom centru u Kninu?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da. Kao što možete videti ovde, mi smo bili kolege. On je imao svoj Regionalni centar, a ja sam imao svoj Regionalni centar, tako da smo u to vreme obojica podnosili izveštaje štabu. I kasnije, kada je Regionalni centar Knin zatvoren, onda su stvari drugačije izgledale.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, da li ste se savetovali sa gospodinom Augardeom tokom vremena kada je bio načelnik Regionalnog centra Kninu, a vi načelnik Regionalnog centra u Zagrebu?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Šta podrazumevate pod "savetovali", da li smo uporedivali beleške pre nego što smo pisali izveštaj, jer u tom pogledu, rekao bih, ne. Mi smo sami sastavljeni naše izveštaje, koji bi se onda skupljali u štabu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Više me zanima da li ste o tome raspravljali sa gospodinom Augardeom?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, jesmo, ali mi... nismo se tako često sastajali. Mi smo... mi smo se bavili našim područjima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pod "U", razni centri za koordinaciju, i sada vidimo tu gospodina Jensaena u Topuskom, vi ste se oslanjali u velikoj meri na one pojedince koji su se nalazili u koordinacijskim centrima za informacije koje ste dobijali od njih. Da li je to tačno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: To je tačno, jer su oni bili naše oči na terenu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da pređemo na sledeći grafikon, mislim da je takva situacija bila posle promena u Evropskoj posmatračkoj misiji.

ADVOKAT KEHOE: Molim treću stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Još jednom, gospodine Leschly, ako biste mogli da pogledate ovaj grafikon, i da nas obavestite ako tu ima nešto netačno, barem koliko vi možete da se setite?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da. Želeo bih da kažem da po mom najboljem sećanju, ja ne bih mogao sam to da nacrtam, ali ovako kada pogledam na to, ne izgleda mi da je pogrešno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Na osnovu ovog odgovora, časni Sude, mi ćemo ponuditi u dokazni materijal dokument koji nosi oznaku 1D53-0007.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, činjenica da svedok ne može da vidi ništa pogrešno, na osnovu toga što je to pogledao nekoliko minuta, kada je jasno da se ničega ne seća, ne znači da time može da se potvrdi autentičnost ovog grafikona, pa iz tog razloga bio bih veoma oprezan da bude primljen u spis u tu svrhu, kada nema osnovnih materijala koji ga potkrepljuju. Mislim, u meri u kojoj svedok može da potvrdi neke reorganizacije, to je u redu, ali on je rekao... ali onda je gospodin Kehoe promenio svoje pitanje: "Da li ste videli nešto pogrešno u tome", a on je to gledao 30 sekundi ili minut i rekao: "Nisam siguran, ne mogu da se setim." Mislim da moramo biti oprezni.

SUDIJA ORIE: Da li se ovde radi o težini koju treba pridati ili o prijemu u spis?

TUŽILAC HEDARALY: Reč je o prijemu, o autentičnosti ovog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Kada govorimo o dokumentima, autentičnost jeste... mislim da je jasno da se radi o dokumentu koji je napravila Odbrana, tako da mislim da nema ništa sporno u tome ko je sastavio taj dokument. Možda sam pogrešno shvatio šta znači reč "autentičnost", ali za mene je to uvek značilo da možemo... da li postoji bilo kakva sumnja vezano za to odakle je došao ovaj dokument, ko ga je sačinio i tako dalje? Da li je to problem?

TUŽILAC HEDARALY: Ne, ako časni Sud gleda tako na te stvari, onda je u redu. Onda bi trebalo da se postavi pitanje težine, ali to bi trebalo da bude...

SUDIJA ORIE: Da. Ako imate bilo koju drugu percepciju o tome šta "autentičnost" znači, jer sam shvatam da autentičnost može biti pitanje prihvatljivosti, ali onda ja želim da razumem šta ste zapravo rekli.

TUŽILAC HEDARALY: Vrlo jednostavno. U meri u kojoj svedok govori o ovom dokumentu, u toj meri je dokument nešto što ima vrednost, to je ono što nas brine.

SUDIJA ORIE: Svedok je rekao da Odbrana nije... Svedok je rekao da koliko se on seća, on nije video ništa pogrešno. Ne mogu ni da zamislim da bi se pridalo mnogo težine ako nema podršku u drugim delovima dokaza za to, ali onda se ipak radi o pitanju težine.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, iskreno govoreći, svi timovi Odbrane samo žele da se utvrdi da li je ovaj dokument tačan. On je sastavljen od dokumenata koje smo dobili tokom suđenja, a ako Tužilaštvo... čak i ako osporavate bilo koje redove ovde, sigurno ćemo izmeniti.

SUDIJA ORIE: Izgleda da se radi o pitanju o kom bi strane, ako je tačno, lako mogle da se dogovore, da ne trošimo toliko vremena na to pitanje ovde u sudnici, gospodine Hedaraly, jer naravno da...

TUŽILAC HEDARALY: Ovo je prvi put vidim ovaj dokument, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Pa, ne krivim vas. Niste ni trebali odmah da kažete: "Slažem se", međutim, to su obično stvari o kojima bih očekivao da vidim da li strane mogu da se slože, a ne da moramo da razgovaramo o tome da li je bilo 30 ili 45 sekundi na raspolaganju svedoku da to pogleda, pre nego što je došao do zaključka da nije otkrio bilo šta pogrešno na dijagramu. Molim vas, nastavite. Dakle, ovo je pitanje koje se odnosi na težinu. Gospodine sekretare...

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D797.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D797 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, želeo bih da malo porazgovaramo o vašim izveštajima i poput Tužilaštva, zainteresovan sam za vaš prvi izveštaj od 13. septembra, gde govorite u rezimeu o situaciji vezanoj za *Operaciju Oluja*... izvinjavam se, od 13. avgusta. Sastavili ste izveštaj za period od 6. do 12. avgusta, i govorite o najvećem dobrovoljnном pojedinačnom etničkom čišćenju tokom čitavog rata na Balkanu. Mene, takođe, gospodine, zanima reč "dobrovoljno". Uz vašu dozvolu, gospodine, pre svega ovoga vi ste bili dobro upoznati kakva je bila situacija u zapadnoj Slavoniji u vezi sa operacijom koja je bila poznata kao *Operacija Bljesak*, je li tako?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Hm, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Želeo bih da vam pokažem jedan dokument, a to je dokazni predmet Odbrane broj D60. Ovo je izveštaj Ujedinjenih nacija od 5. jula 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se prikaže 8. stranica tog dokumenta, pod tačkom "Izbeglice".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sećate se, zar ne, gospodine Leschly, da je *Operacija Bljesak* sprovedena u maju 1995. godine? Da li je to tačno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I dozvolite mi da vam pročitam ovu tačku iz jula 1995. godine: "Tokom prva dva dana vojne operacije, čak je 10.000 ljudi pobeglo iz područja u zapadnoj Slavoniji koja su držali Srbi, uglavnom iz područja Okučana, preko reke Save, preko mosta u severnu Bosnu i Hercegovinu. Vlasti Republike Srpske Krajine već su ranije održavale vežbe za evakuaciju i bilo je izveštaja da su neke od izbeglica možda bile primorane da odu protiv svoje volje." Pre nego što predemo na sledeći deo, recite mi nešto o tim redovnim vežbama o evakuaciji koje su se održavale u zapadnoj Slavoniji. Da li znate nešto o tome, gospodine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Niste ništa saznali o tome u vreme dok ste bili tamo kao...

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Danas mi to ništa ne znači kad vidim ovaj izveštaj. Koliko ja znam, prvi put vidim ovaj izveštaj. Bilo je mnogo raznih izveštaja, tako da mogu samo da kažem: da, da, možda se događalo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da ostavimo sada po strani ovaj izveštaj. Da li se sećate da ste u to vreme saznali...

SUDIJA ORIE: Izvinjavam se, da li mogu prvo da pitam sledeće: gledate izveštaj. Kažete da se dogodilo. U isto vreme, vi kažete, "Ja ne znam ništa o tome, nisam saznao ništa o tome." Da li želite da kažete da se prema ovom izveštaju to dogodilo i da li vi to tako prihvivate ili imate nešto da dodate na osnovu onoga što ste saznali iz drugih izvora? Želeo bih da vaše svedočenje bude jasno po tom pitanju.

SVEDOK LESCHLY: Budući da nisam video ovo ranije i imajući u vidu da se nisam uopšte bavio tim područjem, nemam nikakva značajna saznanja na osnovu kojih bi mogao opovrgnuti ili prihvati ovo što je navedeno u izveštaju. Rekao sam da je to izveštaj, da, i...

SUDIJA ORIE: Dobro, vi nama kažete: to стоји u izveštaju, to je tu?

SVEDOK LESCHLY: Da, da, da. Ja nemam bilo... bilo kakvo čvrsto mišljenje o tome, jer nisam bio uključen ni u šta od ovog.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, molim vas da nastavite.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, da ostavimo po strani izvještaj za trenutak, gospodine Leschly. Da li ste ikada saznali bilo šta o činjenici da je Republika Srpska Krajina sprovodila redovne vežbe evakuacije u zapadnoj Slavoniji?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, to je... to je za mene potpuna novost. Mislim, ako bih istražio...

SUDIJA ORIE: Dozvolite mi samo... Mislim da je na pitanje odgovoreno.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, samo sam pokušao da ostavim po strani taj deo izveštaja. Mislim, razumem da...

SUDIJA ORIE: Da, ali ako ste prvo predočili izveštaj u kom se kaže da su se sprovodile vežbe evakuacije, onda pitate svedoka, "Da li znate nešto o tome?" a svedok kaže: "Ne", onda želite da proverite da li ima bilo kakvo znanje, osim onoga što je video u izveštaju, u tom dokumentu, i onda kažete: "Ostavite po strani dokumenta. Da li znate bilo šta o vežbama evakuacije?"

ADVOKAT KEHOE: U pravu ste. Pokušavam samo da se razjasni na osnovu onoga što se nalazi u dokumentu, i...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ...samo sam rekao...

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude, ali ja pokušavam da sprovedem ovo unakrsno ispitivanje i želeo sam, kada se stavi na stranu dokument, da ga samo pitam o tome da li on zna o vežbama evakuacije, bez obzira na izveštaj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Leschly...

SUDIJA ORIE: Ponavljanje pitanja, bilo da je u glavnom ili unakrsnom ispitivanju, na sličan način, je loše korišćenje našeg vremena. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, da li ste bili upoznati sa inicijativom Ujedinjenih nacija pod nazivom *Operacija siguran prolaz*, tokom koje su, uz pomoć Ujedinjenih nacija, Srbi iz zapadne Slavonije napustili to područje?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem nešto. Ovo je video snimak, dokazni predmet Odbrane broj D136, radi se o Krajini u julu 1995. godine. Pokazaću vam, u stvari, video snimak iz jula 1995. godine, uz dozvolu Pretresnog veća.

(*video snimak*)

ADVOKAT KEHOE: Da se zaustavimo ovde.

(*kraj video snimka*)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, tokom vremena, gospodine Leschly, kada ste bili u Regionalnom centru u Kninu... oprostite, u Zagrebu, i ja će vam pokazati da je to ponuđeno u spis kao vežba evakuacije koju je obavila Republika Srpska Krajina. Dakle,

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

da li ste u to vreme bili upoznati da je Republika Srpska Krajina sprovodila vežbe evakuacije pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Mislim da je svedok odgovorio na pitanje.

SUDIJA ORIE: Svedok je odgovorio na pitanje. To je činjenica. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: U redu. Dozvolite mi da skrenem pažnju na dokazni predmet Odbrane broj D138.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, ovo je izveštaj od 31. jula 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se malo uveća gornji deo. Meni zanima deo... ovo ima veze sa pripremama za evakuaciju. Ako možemo da idemo na sredinu te stranice, počevši od reči "poseban".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: "Poseban akcenat"?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Poseban akcenat i mere i akcije koje su dužni da preduzmu u pogledu toga". Poseban akcenat stavljen je na zbrinjavanje i pripremne radnje za evakuaciju. Komisija je završila svoj zadatak, dobila je izveštaje iz svih mesnih zajednica koje su dostavili opštinskom štabu civilne zaštite danas. Spiskovi osoba koje moraju da se evakuišu su ažurirani, gorivo koje je podeljeno u novembru 1994. godine je provereno, kao i ispravnost vozila." Dakle, da li su vam ljudi koje ste imali dole u bilo kom od vaših regionalnih centara u Krajini, rekli, u njihovim kontaktima sa administracijom Republike Srpske Krajine, za ove pripreme, kao što su: spiskovi, provere goriva, provera ispravnosti vozila, dakle, da se tu radilo na pripremama za evakuaciju, pre nego što je čak i došlo do *Operacije Oluja*? Da li su vam to rekli?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Način na koji se danas sećam, ne, ne... ne sećam se toga, mislim da to nije bilo u skladu sa utiscima koje smo sticali. Ali ja ne bih... Mislim, da, sigurno da je to bilo u nekim izveštajima koje sam propustio pre 13 godina, ali za koje danas ni ne znam. Ali to nije bila glavna stvar o kojoj smo obavešteni. Imao sam jedan drugi izveštaj koji ste pomenuli, izveštaj Bena Jensaena, u kom on govori o vojnoj paradi, kojom se u velikoj meri pokazivalo da je Republika Srpska Krajina, što je bilo suprotno onome što smo mislili u to vreme, bila sposobna da pruži nekakav otpor. Dakle, ponovo, kao što sam i ranije danas objasnio reč "dobrovoljno". Mislim, ne želim da kažem da je to pogrešna reč, jer nikada, čak ni po mom mišljenju, to nije značilo da civilno stanovništvo dobrovoljno odlazi, međutim, nije bilo prave vojne odbrane.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, da li vi u vašem iskazu, gospodine Leschly, kažete da sada dok sedite ovde, vi ne znate ništa o pripremama za evakuaciju koje je izvršila Republika Srpska Krajina pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne bih isključio da bi to moglo biti negde spomenuto, ali je to... to je... ali ako bi me danas pitali da kažem da li je bilo vežbi za evakuaciju, verovatno bih danas na to pitanje odgovorio "Ne".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da sada usmerimo našu pažnju na sam dan *Operacije Oluja*.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se stavi na ekran dokazni predmet Odbrane broj D137. Radi se o naređenju za evakuaciju koje je potpisao Milan Martić 4. avgusta 1995. godine u 16.45 časova. Ovo je naređenje o evakuaciji od 4. avgusta 1995. godine u 16.45 časova, gde u tački 1 predsednik Martić govori o planiranoj evakuaciji; u tački 2, evakuacija se sprovodi planski prema postojećim planovima pravaca. Da li ste bili upoznati sa tim planom evakuacije?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se radi o tome, gospodine Leschly, da se vi ne sećate ili vas vaši ljudi u Kninu nisu o tome obaveštili?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ja sam... ne sećam se da sam bio obavešten o tome. Znamo, naravno, da su civili otišli, a onda kao i uvek kada se neko iseljava, oni su verovatno pokušali to da urade na što je moguće mirniji način. Međutim, sva konkretna papirologija koja bi išla uz to, nisam ni na šta tako našao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Moje pitanje je mnogo konkretnije: da li su vam vaši ljudi iz Knina rekli da su vlasti Republike Srpske Krajine rekli civilnom stanovništvu da izvrše evakuaciju u skladu sa planom evakuacije koji je utvrđen?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Ako se svedok ne seća, kako on može da ga pita da li je bio obavešten? Upravo je rekao da se ne seća.

SUDIJA ORIE: Da. Pre svega, gospodine Kehoe, sada je već drugi put da postavljate ovo isto pitanje, i svi smo videli da se svedok napreže da vidi da li može da se seti nečega što bi mu pomoglo.

ADVOKAT KEHOE: Idem dalje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: A vi onda pitate svedoka: "Da li niste obavešteni ili se možda ne sećate", naravno, to je pitanje koje...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...neće pružiti dodatne informacije. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se sećate da je Republika Srpska Krajina u Sektoru Sever zatražila pomoć Ujedinjenih nacija da se evakuiše civilno stanovništvo?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE: Uz vašu dozvolu, uvrstiću ovaj dokument preko same Odbrane, časni Sude, da ne trošimo sada vreme. To je dokument koji će pokazati tužiocu, reč je o dokumentu Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste pisali ovaj izveštaj još... i govorim o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P889. Dakle, kada ste napisali ovaj izveštaj u vezi sa dobровoljnim etničkim čišćenjem, u njemu niste spomenuli, barem u predgovoru, da se odnosi na dobrovoljno etničko čišćenje, to jest, na vojsku, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Nisam vas baš razumeo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro, kada kažete "dobrovoljno etničko čišćenje," što ste nam rekli danas... a sada će da se vratim na vašu izjavu gde se spominje da je ono što je bilo "dobrovoljno"... a to je 14. paragraf... "bilo preuranjeno povlačenje vojske". Da li je to ono što ste rekli?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne. Ono što sam ja zapravo mislio jeste da nije bilo većih borbi. Moram da kažem da je verovatno bilo više civila u Evropskoj posmatračkoj misiji. Bilo je i dosta oficira. Ja nisam bio. Bilo je previše civila tamo. Ali mogli su bolje da se suprotstave, da pruže otpor, barem na temelju one vojne parade koja je bila mesec dana ranije, ali nije se dogodilo, i zato sam napisao ovo. Takođe, možda bih mogao da bacim malo svetla na moj izveštaj. Naime, jedna od zanimljivih stvari početkom avgusta je bila da sam bio na odmoru kada je počela *Operacija Oluja*, tako da izveštaji koji su dolazili 4. i 5. avgusta u Zagreb, stizali su dok sam bio u Danskoj. Mnogi ljudi nisu bili baš srećni što sam otisao, ali je bilo neophodno da budem u Danskoj, a nisam bio neophodan u Zagrebu. Imao sam vrlo sposobnog zamenika. Dakle, neki od izvještaja dolazili su u toku onih dana kada sam bio u Danskoj, a onda sam se vratio. Ako se dobro sećam, vratio sam se 9. ili 10. avgusta, tako nešto, pa stoga je ovo zasnovano na osnovu onoga što sam tada pokupio kada sam se vratio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, ko je dobrovoljno etnički očišćen?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ako stvari postavite na taj način, verovatno niko, jer niko ne želi da bude etnički očišćen.

SUDIJA ORIE: Mislim da je pitanje bilo o kojoj nacionalnosti se radilo, jer kada govorimo o etničkom čišćenju, govorimo o etničkoj pripadnosti onih koji su očišćeni? Ne, ne, sačekajte.

SVEDOK LESCHLY: Kakva je to reč? Da li je to etničko poreklo ili...

SUDIJA ORIE: Etničku pripadnost onih za koje ste rekli da su dobrovoljno očišćeni.

SVEDOK LESCHLY: Pa, to je ono što sam do sada pokušao... evo, četvrti put pokušavam da povučem te reči kada je u pitanju srpsko stanovništvo. Želeo bih da povučem tu reč, jer sam shvatio, naravno, da to nije... to nije dobro odabrana reč, i ona treba da se drugačije protumači, naime - da nije došlo do značajnije borbe kako bi se izbeglo da stanovništvo napusti... a zatim, da li je broj od 200.000 tačan, ja ne znam, ali to je broj koji smo često slušali.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, u vašoj izjavi, koja je dokazni predmet Tužilaštva broj P888, u 14. paragrafu, u poslednjem redu kažete, da se izraz "dobrovoljni" odnosi na rano povlačenje Vojske Republike Srpske Krajine. Da li vidite to?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle...

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude. Pitanje:"Da li vidite to?", želim da se uverite da je to pred svedokom, ali se ne nalazi na ekranu.

SVEDOK LESCHLY: Razumem, ali upravo sada to piše.

SUDIJA ORIE: Naravno, mi imamo to. Da li imate svoju izjavu? Ako nemate, može da vam se dostavi, tako da možete da pročitate 14. paragraf. Da, to je iz vaše izjave, barem koliko odavde mogu to da vidim. Molim vas da pogledate 3. stranicu.

SVEDOK LESCHLY: U redu.

SUDIJA ORIE: Da li ste pronašli 14. paragraf?

SVEDOK LESCHLY: Paragraf 14, u redu, da. Da, želim da kažem da se odnosilo na vojsku. Svakako nije stanovništvo to koje je dobrovoljno otišlo... ali vojska, barem kako smo mi iz međunarodne zajednice videli, oni nisu baš pružili veoma žustar otpor.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, kao što možemo videti...

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Neko možda može da se ne slaže, ali to je tako izgledalo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kao što možemo videti, ali to se ne spominje u vašoj izjavi koju ste napisali u to vreme, a moje pitanje glasi: Kada govorite o ovom "dobrovoljnem etničkom čišćenju", da li ste govorili o srpskim civilima, vojsci ili i jednim i drugim?

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se, časni Sude. Rekao bih da je do sada svedok odgovorio na ovo pet puta.

SUDIJA ORIE: Da, o tome se razgovaralo nekoliko puta. Samo se pitam koji bi bio najbolji način. Gospodin Leschly, očigledno da mi svi pokušavamo da razumemo šta kažete u 14. paragrafu, trudimo se koliko možemo. Dakle, postoji nekoliko aspekata u ovoj izjavi, u ovoj tvrdnji. Kada kažete: "Oni su pokrenuli najveće pojedinačno dobrovoljno etničko čišćenje", i dalje ste rekli: "Mislio sam u odnosu na vojsku." Izgleda da su tu dva pitanja. Prvo, etničko čišćenje na dobrovoljnoj osnovi očigledno se odnosi na ljudе koji napuštaju područje. Dakle, kada ste govorili o etničkom čišćenju, da li ste mislili na ljudе kao na civilno stanovništvo ili na vojsku, ili i na jedne i na druge?

SVEDOK LESCHLY: Uglavnom, civili, i to je mesto gde mislim da reč "dobrovoljno" treba da se ukloni, jer je to nešto što se, po mom mišljenju, odnosilo na vojsku, što je stvar koju sam... nisam... u poređenju sa puno mojih kolega... bio sam malo upućen u vojni aspekt, jer sam bio civil u to vreme.

SUDIJA ORIE: Mislim da sam shvatio vaše objašnjenje i termine koje ste koristili u vašoj izjavi da nam objasnite kao takođe i danas, da koristite reč "dobrovoljno", prvenstveno u svrhu... ispravite me ako grešim, ali prvenstveno u svrhu da objasnite da ljudи nisu bili primorani da napuste područja zbog borbenih dejstava, i da je u toj meri to bilo dobrovoljno, iako ste nam rekli da oni verovatno nisu otišli svojevoljno, jer kao što ste ranije nam rekli, ko bi uopšte želeo da ode? Da li da tako shvatim u osnovi...

SVEDOK LESCHLY: Da.

SUDIJA ORIE: ...ono što se, u suštini, kaže u 14. paragrafu?

SVEDOK LESCHLY: Da.

SUDIJA ORIE: Onda, ako strane žele to dalje da razjasne, neka to urade. Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, samo da razjasnimo, "dobrovoljno" se odnosi na vojsku, a "etničko čišćenje" se odnosi na civile?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, da... da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali civili nisu otišli jer ih je bilo ko prisilio da odu, oni su otišli kada je vojska odlazila?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, može se reći da ih je situacija primorala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, hajde da nastavimo sa vašim izveštajem, mislim, da ostanete na ovom dokaznom predmetu Tužilaštva broj P889. Ovaj komentar je... u drugom redu: "Izvođenjem Operacije Oluja Hrvatska je dobila tačno ono što je država

želeta, a to je zemlja bez ljudi." Dakle, komentar "zemlja bez ljudi", da li ste taj komentar čuli od gospodina Jensa?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: To može biti. Mislim, neću da kažem "da", ali bih mogao da kažem da to neću da isključim, jer bi to moglo da bude... na osnovu toga kako ga ja znam, to je moglo da bude nešto što je mogao da kaže.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li znate da li je gospodin Jensen, takođe, to čuo od Milana Martića?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate to?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne sećam toga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste govorili o tome u 12. paragrafu vaše izjave, da li možete da pogledate to, rekli ste: "Kada sam rekao da ta država želi zemlju bez ljudi, to je bilo na osnovu onoga što sam pročitao, čuo i što sam kasnije doživeo ... " Kada ste napisali ovaj izveštaj 13. avgusta 1995. godine, vi niste bili u Sektoru Jug od *Operacije Oluja*, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi ste to napisali... ako sam tačno pročitao ovaj komentar koji ste napisali 13. avgusta o tome da Hrvatska želi zemlju bez ljudi, to je bilo napisano pre nego što ste rekli da ste to kasnije i doživeli, da li je to tačno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne razumem sasvim šta ste hteli da kažete.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Čitam vašu...

SUDIJA ORIE: Da pokušam da shvatim pitanje. Čini mi se da vas je gospodin Kehoe pitao, ali ispravite me ako nisam u pravu, da li ste ovo uopšte napisali i kada ste se pozivali na kasnije iskustvo, još uvek tada niste imali to iskustvo. Da li je to tačno?

SVEDOK LESCHLY: To je tačno.

SUDIJA ORIE: Dakle, pisali ste o... dakle, to je meni potpuno nejasno, gospodine Kehoe. Ali ja ostavljam vama da postavite pitanja svedoku na takav način da po mogućstvu i pretresno veće i svedok shvate pitanje.

SVEDOK LESCHLY: Moram da kažem danas da ne mogu da se setim gde sam tačno bio tih dana, ali ne bih isključio... ne mogu da budem precizniji od toga... ali da jesam bio dole u Sektoru Sever kada sam se vratio iz Danske. Ne mogu to da isključim, jer...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine ... izvinjavam se. Činjenica je da ste vi to napisali u 12. paragrafu, a onda ispada da se izjava zasniva na onome što ste tek doživeli nakon što ste to napisali? Zar to nije ono što ste rekli u svom izveštaju ... u svojoj izjavi u 12. paragrafu?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, 12. paragraf je, naravno... to je nešto što sam napisao u februaru prošle godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem, gospodine. Pročitajte prvu rečenicu u sebi.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: O, u redu. Kaže se da sam kasnije to iskusio, da, to je kasnije. Ali dalje u 12. paragrafu, postoji još jedan stvar koja je stvarno ... ponovo se pominje reč "dobrovoljno". Nije trebalo to da stavim "akcije na terenu lično sam primetio." Rekao bih da ono što sam lično primetio nije bila akcija, zato što su pripadnici Evropske posmatračke misije, normalno, bili sprečeni ako bi se odvijala bilo kakva vojna akcija. Tako da je to... to je pogrešan izraz da se kaže "lično video", jer ono što sam lično mogao da vidim bilo je nakon što su se stvari desile. Videli smo zaklanu stoku. Videli smo spaljene kuće i slične stvari. Nisam bio u blizini bilo kakve vojne akcije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada ste ovde napisali da se to zasniva na osnovu onoga što ste čuli, osoba od koje ste vi nešto čuli, bio je gospodin Jensen?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Može biti. Ne bih to isključio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem dokument koji nosi oznaku 1D41-0149. Ovo je izjava koju je uzeo tužilac. To je dokument koji je predložen u *Predmetu Martić* ... izvinite, u *Predmetu Milošević*. Radi se o osobi po imenu Slobodan Lazarević.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mi ovo nudimo samo za identifikaciju u ovom trenutku, a ponudićemo ovo u skladu sa Pravilom 92bis, nakon što odgovarajuća potvrda po Pravilu 92bis bude izneta.

SUDIJA ORIE: I onda se postavlja pitanje da li bi trebalo da bude po Pravilu 92ter ili 92bis.

ADVOKAT KEHOE: Mi ćemo napraviti podnesak na osnovu, mislim, Pravila 92bis, časni Sude. Gospodin Lazarević ne govori konkretno o bilo kom od optuženih u ovom predmetu, tako da mislim da možemo da zadovoljimo kriterijume ili kvalifikacije po Pravilu 92ter. Ali bilo kako bilo, u ovom trenutku mi smo samo želeli ovo...

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, da li mogu u ovom trenutku da prepostavim da nemate prigovor na ovu izjavu koju želi gospodin Kehoe da predoči svedoku?

TUŽILAC HEDARALY: Dokle god se sledi odgovarajući postupak, to jest da se prvo predoči svedoku.

SUDIJA ORIE: To pitanje prvo ćemo da pokrenemo sa svedokom. Ali može biti da je... Još uvek ne znam šta ćete da pitate svedoka, gospodine Kehoe, pa prema tome, ako postoji bilo šta u izjavi koju želite da predočite svedoku, a što još nije pokrenuto s njim, pozvani ste da to učinite prvo, međutim, možda ste se već opširno bavili ovim pitanjem koje želite da mu predočite?

ADVOKAT KEHOE: Nisam.

SUDIJA ORIE: Niste?

ADVOKAT KEHOE: Ne.

SUDIJA ORIE: Onda, molim vas, da prvo pokrenete pitanje sa svedokom, a ako postoji bilo kakva potreba, posle toga predočite svedoku izjavu gospodina Lazarevića.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, samo jedna dodatna stvar. Mislim, da bi procedura zapravo imala smisla, ne bi trebalo ni pominjati da postoji izjava svedoka koju on želi da pokaže svedoku i zatim se pozivati na proceduru, stvar bi jednostavno trebalo da se iznese. U suprotnom, to je relativno besmisленo.

SUDIJA ORIE: Međutim, urađeno je kako je urađeno. Gospodin Kehoe je sada pozvan da pokrene pitanje sa ovim svedokom pre nego što iznese bilo šta što stoji u izjavi svedoka. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, razgovarali smo o gospodinu Jensem koga smo videli na dijagramu u Topuskom, i da je kancelarija u Topuskom bila na teritoriji Vojske Republike Srpske Krajine. Da li je gospodin Jensen sarađivao sa srpskim vlastima?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, mislim da nije. On je proveo dosta vremena sa njima, o tome nema nikakve sumnje, i razgovarali su, ali baš reč "sarađivati" znači, znate: "Da li hoćete da ja nešto uradim za vas?" A ja u to sumnjam. Znam... ja znam da je... on je svakako bio među Dancima, taj koji je najviše bio prosrpski nastrojen, i on to nije krio. Moram to da kažem. Ali ne bih rekao da je direktno sarađivao. Na, neću da verujem u to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali da je gospodin Jensen pokazivao svoje izveštaje zvaničnicima Republike Srpske Krajine pre nego što ih je slao u Zagreb?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, nisam znao, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate njegovu prevoditeljku? Njeno ime je Tanja Zorić. Da li je poznajete?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, to mi nije poznato, ne. Mogao sam da je sretnem, to je moguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, nje se uopšte ne sećate?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate da je gospodinu Jensenu ponuđena devojka od strane obaveštajne službe Republike Srpske Krajine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali da je Republika Srpska Krajina, odnosno srpska obaveštajna služba radila unutar Evropske posmatračke misije kako bi opstruirala rad Evropske posmatračke misije?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem ovu izjavu gospodina Lazarevića i da vidimo da li možemo da razjasnimo ovo pitanje na bilo koji način.

ADVOKAT KEHOE: Molim 10. stranicu ovog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, gledam na sat. Možda... nisam htio da vas prekidam u poslednjih niz pitanja, ali ako sada počinjete sa ovim dokumentima, mislim da bismo prvo trebali da napravimo pauzu. Sada ćemo da napravimo pauzu, i nastavićemo u 16.30 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, Pretresno veće je razmotrilo ono što očekujemo da sada radite, jer imate izjavu gospodina Lazarevića, očigledno, u vašim rukama. Nemamo pojma šta je tamo, iako je... u stvari, nije da baš nemamo pojma, to je malo preterano, ali Pretresno veće želi da izbegne da vi svedoku predočavate ono što drugi ljudi možda misle o nekim ljudima, na primer, ako ovaj svedok nema nikakva saznanja o činjenici u vezi toga na osnovu čega je ta druga osoba formirala svoje mišljenje ili svoje zaključke. Dakle, Pretresno veće vas poziva da se prvo fokusirate na činjenične elemente koji mogu da se nalaze u toj izjavi, a ne na zaključke, i da se onda prvo proveri da li su svedoku poznati činjenični elementi, da li je... ako su poznati, da li je uključen... da li ih je je uključio kad je formirao svoje mišljenje, što je osnova njegovog prethodnog odgovora, jer je bio prilično jasan u vezi gospodina Jensen. Prema tome, molimo vas da se fokusirate na činjenične elemente, a ne na zaključke drugih osoba na osnovu činjenica, o kojima možda ovaj svedok ništa ne zna. To bi trebalo da bude provereno na prvom mestu...

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...kao uputstvo za vašu narednu liniju ispitivanja. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Leschly, rekli ste nam da je gospodin Jensen bio vrlo prosrpski nastrojen. Recite nam nešto o tome na osnovu čega ste zaključili da je gospodin Jensen bio vrlo prosrpski nastrojen?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, on je tako rekao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Šta je on rekao tačno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Oh, to ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da reč "tačno" izbacim iz pitanja. U suštini, šta vam je on rekao?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne znam. Razgovarali smo dosta pre 13 godina, i ne mogu sada da se setim... ali on nikada nije... on nikada nije krio da je on smatrao da je Republika Srpska Krajina u redu i da bi trebalo da bude dozvoljeno da se održi. On je prvo počeo u Sektoru Istok, tako da je njegovo prvo naimenovanje bilo tamo. Mislim, ne znam koje je konkretno reči upotrebio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali vaš opšti utisak, u razgovoru sa njim, je bio da je on bio za stav krajiških Srbija?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, ja ne želim da prelazimo ponovo stare teme, ali ste rekli da niste poznavali Tanju Zorić, njegovu prevoditeljku?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, da kažem, da sam siguran da sam je sreo, jer kada sam ga posetio ili kada bismo se sreli, onda bi vrlo često, naravno, bio sa svojim prevodiocem, kao što smo svi radili, ali...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pitao sam vas, da li ste znali da je obaveštajna služba Republike Srpske Krajine obezbedila devojku gospodinu Jensem, i dajte da onda idemo jedan korak dalje. Da li znate da je gospodin Jensen imao devojku koja je bila Srpskinja i koja se zvala Jelena?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dok je gospodin Jensen bio u Topuskom, da li ste znali da mu je Republika Srpska Krajina obezbedila kuću i policijsku stražu, tako da je to izgledalo kao minijaturna danska ambasada?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, sigurno nisam znao. On je uspeo da to zadrži kao tajnu. On je policajac, pa je trebalo da zna kako da to uradi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kako da uradi šta?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, ne znam, da bude siguran da samo ono što želi da se zna, bude poznato ostalima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako je gospodin Lazarević rekao Tužilaštvu da je gospodin Jensen pisao izveštaje za Evropsku posmatračku misiju, a onda ih prvo

pokazivao Republici Srpskoj Krajini da vidi da li se oni sa tim slažu, to bi bilo nešto što bi sakrio od vas?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, prepostavljam da je tako, jer nisam nikada čuo.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, imajući u vidu vaša uputstva, ja imam neke odlomke u ovoj izjavi koje želim da istaknem Pretresnom veću. Ja sam...

SUDIJA ORIE: Ako to ističete nama, onda bih radije sačekao podnesak po Pravilu 92bis. Zatim ćemo videti šta se nalazi u izjavi. A onda ćemo saslušati Tužilaštvo da li oni smatraju da je to prihvatljiv dokaz bez unakrsnog ispitivanja, a tek ćemo onda videti te delove koje želite da istaknete. Možete da ih istaknete tada.

ADVOKAT KEHOE: U redu, gospodine.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: I poslednje pitanje u vezi gospodina Jensen-a.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodin Jensen, nakon što je napustio Krajinu i otisao u kancelariju Evropske posmatračke misije u Bosni, da li znate da je odveo svoju prevoditeljku, gospođu Zorić, srpsku prevoditeljku, iz kancelarije u Topuskom, u Bosnu. Da li ste to znali?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I još poslednja tema u vezi sa gospodinom Jensenom. Tokom vaših razgovora sa gospodinom Jensenom, da li vas je obavestio da je dobio planove za *Operacije Oluja* i da je te planove predao Vojsci Republike Srpske Krajinе?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, sigurno ne.

ADVOKAT KEHOE: Možda ćemo se vratiti na to za sekund. Samo trenutak.

(*Odbrana se savetuje*)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, druga osoba...

SUDIJA ORIE: Mikrofon.

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Druga osoba na koju ste se vi oslanjali u okviru danske delegacije je Soren Liborius, je li tako?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, da, ali ja bih se usprotivio izrazu da sam se više oslanjao na sunarodnike nego na ostale posmatrače. Nisam bio sasvim naklonjen kolegi Dancu. Da, naravno, možemo govoriti na našem jeziku, ali osim toga, nadam se da sam se prema svim posmatračima ponašao na isti način.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, u vašem izveštaju, dokazni predmet Tužilaštva broj P889, u prvom paragrafu... oprostite... da, u prvom paragrafu - pre nego što vam postavim konkretno pitanje, želim da vas pitam sledeće: ovi izveštaji su nedeljni izveštaji, procene, i u koju svrhu su oni sačinjavani, gospodine Leschly?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, to je nešto što sam nasledio, pretpostavljam da je načelnik Regionalnog centra trebalo da rezimira situaciju na nedeljnomy nivou. To je nešto što se nije baš uklapalo u uobičajenu proceduru, gde ste imali timove Koordinacionih centara i Regionalnih centara CS, sa svojim dnevnim izveštajima, jer glavna stvar koja je izlazila iz misije svaki dan bio je dnevni izveštaj. Zato mislim da ovaj... Pa, mislim da se to radilo po tradiciji i to je predavano štabu, a u štabu su ih koristili za nekakav poseban izveštaj, ako bude potrebno, da bi mogli da ga naprave.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ovo u osnovi daje štabu sliku onoga što se dešava u toku te nedelje, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Hm, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I u tom paragrafu vi se žalite zato što Srbi koriste svoju zastavu i posebnu valutu. Da li vidite to u P889? Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, očigledno vi imate neki drugi sistem numerisanja nego ja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja govorim o Hrvatima... govorim o 889, vaš izveštaj od 13. avgusta

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: 889, ja to nigde ne vidim.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, 889 je dokazni broj.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P889.

SUDIJA ORIE: Pa, nismo mogli da očekujemo od ovog svedoka da zapamti brojeve dokaznih predmeta.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svedoče, to je vaš izveštaj od 13. avgusta.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: U redu, da, to je onaj...

TUŽILAC HEDARALY: (*preklapanje govornika*) ... 2 ...

SVEDOK LESCHLY: R026-5056?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, to je to i u tom paragrafu. Vi ste se žalili na zastavu i valutu? Da li vidite to?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: U redu, da, da. Pa šta?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim, još više pritužbi dolazi od gospodina Jensaena o tome na šta se Srbi u Krajini žale?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, mislim da je ovo zapravo, generalno, bilo nešto sa čim sam se suočio od samog početka. Prvo sam bio stacioniran u Kninu, tako da možete da zamislite da sam ja to čuo od krajiških Srba.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada je to bilo?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: To je bilo 1993. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ovo je 1995. godine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, ali to je... to je nešto što se sve vreme pojavljivalo. Mislim, ovo je bio... to je normalno. To nije nešto što je povezano sa konkretnim sastankom, konkretnim prepirkama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ovo su pitanja o kojima se žalila srpska propaganda, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, kad ste u ratu, imate propagandu na obe strane.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A Srbi, Srbi iz Krajine su se žalili da je Republika Hrvatska bila fašistička država, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, jedna od stvari koja me je veoma pogodila, kada sam tamo stigao, bilo mi je rečeno kako su brutalni bili Hrvati i sve ono što su uradili Srbima, a onda sam pitao: "Kada je to bilo, prošle nedelje?" a onda mi je rečeno: "Ne, ne, ne, 1941. godine."

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da govorimo o Drugom svetskom ratu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, nažalost još nisam našao pasus gde se govori o zastavama ...

ADVOKAT KEHOE: Radi se o 13. avgustu 1995. godine. Ako pogledate rezime, časni Sude, pod "Politička scena", u paragrafu oko sredine... u trećem redu.

SUDIJA ORIE: U redu, našao sam, da. Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, skrenuo bih vam pažnju, gospodine ... mislim da je to u četvrtom tabulatoru, to je vaš izveštaj od 27. avgusta 1995. godine.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U poslednjem... u pretposlednjem paragrafu, a to je za nedelju od 20. do 26. avgusta 1995. godine, da li vidite gde piše "Putovanje vozom"?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Oh, da, vidim. Dobio sam preko usta zbog toga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tu se kaže "Dok je putovao vozom kroz novooslobođene teritoriju, predsednik Tuđman je držao govore na nekoliko stanica, i na kraju stigao u Knin. Njegova trijumfalna turneja koja je bila prikazana na televiziji i njegovi govorovi su ipak ostavili lingvistički, jezički nesvesno podsećanje o dolasku nekog drugog u Pariz 1940 godine." Taj "neko drugi koji je stigao u Pariz 1940. godine" bio je Adolf Hitler, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Hm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ovde izjednačavate Franju Tuđmana sa Adolfom Hitlerom, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, i kao što sam rekao, ja sam bio kritikovan zbog ovoga čak i kada sam bio tamo, i moram da kažem da moram da se izvinim veoma finim hrvatskim prevodiocima, i ja sam potpuno svestan da je ovo nešto što nije trebalo da napišem, ali ipak, mislim, ovo je bila jedna tako trijumfalna turneja. Međutim, verovatno slika koju ja koristim nije najbolji način za nekoga ko je u diplomatskoj misiji. Ako mislite na to, onda se slažem s vama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, složićete se sa mnom...

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...da, kada je Adolf Hitler prolazio kroz Pariz 1940. godine, on se nije vozio kroz zemlju koja je bila deo Nemačke, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, ne, radilo se o jednom broju... Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro. Dozvolite da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D741, to je dnevnik gospodina Liboriusa, strana 18. Dakle, dnevnik gospodina Liboriusa, strana 18, drugi paragraf, ponovo od 26. avgusta, govorimo o *Vozu slobode* predsednika Tuđmana: "Tuđman je u svoje vreme obećao da će otvoriti prugu Zagreb – Split preko Knina. Održao je svoju reč. Klicano mu je kao ocu domovine i drži govor od 12 minuta sa oratorskim rezultatima i vrstom glasa, i čestim promenama tona u glasu. Danas nas njegova promuklost glasa podseća na jednog ranijeg šefa države od pre oko 50 godina, i nećemo pominjati imena." Gospodin Leschly, da li ste vi i gospodin Liborius razgovarali o govoru koji je održao predsednik Tuđman i govorili o njemu kao o nekom ko je poput Adolfa Hitlera?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Iskreno govoreći, ne znam. Mi... kad smo se sreli, naravno, razgovarali smo mnogo, ali da danas kažem: da, da, mi smo konkretno razgovarali o ... apsolutno sigurno je da smo pravili ovakva poređenja, to ne znam, ali moglo je do toga doći. Ne bih rekao da je to nemoguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U svojoj prvoj izjavi, takođe, govorite o predsedniku Tuđmanu, i to u paragrafu 17 vaše izjave koju ste dali Tužilaštву. Da li imate tabulator 1?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Paragraf 17?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tako je. Paragraf 17, poslednja rečenica.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Počinje sa: "To je bilo moje viđenje ..."?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Našao sam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "To je bilo moje viđenje da Tuđman neće podržati kompromisno rešenje."

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, ali to je bila... zar to nije bila vojna parada? Da, što je naravno trebalo da pokaže vojnu moć, sposobnost preuzimanja stvari u vojne ruke.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li ste se ikada sastali sa predsednikom Tuđmanom?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste upoznati sa *Vanceovim planom*?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, ne da bih mogao da citiram neki paragraf, ali za *Vanceov plan*, kao takav, da, naravno da sam znao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je predsednik Tuđman učestvovao u pregovorima vezanim za *Vanceov plan*?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da li je to bilo pitanje ili tvrdnja?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada je reč o raznim mirovnim planovima koji su bili predstavljeni u bivšoj Jugoslaviji, da li je predsednik Tuđman učestvovao u pregovorima u vezi sa svim tim planovima?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste upoznati sa *Planom Z4*?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: *Plan Z4*, da, da. Nisam upoznat s tim planom, ali znam... sećam se toga, *Plana Z4*.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A znate li da je *Planom Z4*... u stvari, da li se sećate da je jedna od stvari u okviru pregovara vezanih za *Plan Z4* predviđala veliki stepen autonomije za krajiške Srbe u Srbiji?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne da ja ... Da, to je verovatno istina ako vi to tako kažete. Ja se ne sećam. Moram da kažem da nisam delovao na tom nivou.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da to još dalje pojasnimo. Taj *Plan Z4* ticao se krajiških Srba u Hrvatskoj, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, nemojte mene da pitate o tome, jer ja ne znam... ne znam kakav je bio plan.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je u redu.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Znam da je postojao, da je postojao plan, ali šta je on sadržao, nemam pojma.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se sada vratimo na vaš izveštaj od 13. avgusta. Pominjete na vrhu druge stranice, i to bi trebalo da bude dokument takođe u tabulatoru 2 vašeg registratora... To je dokazni predmet Tužilaštva broj P889. Kažete da je došlo do masovnog etničkog čišćenja. Da li vidite to?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Hm...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na osnovu čega kažete "došlo je do masovnog etničkog čišćenja", gospodine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Na osnovu čega?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, ljudi su otišli, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kako se očisti... etnički očisti neko područje, kada su ljudi otišli?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Mislite zbog reči "kasnije." Da, to je smešno, da. Uklonio sam reč "kasnije", jer ste absolutno u pravu, da, oni... oni su otišli kada su se stvari dogadale, a ne kasnije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, ovaj izveštaj ste napisali 13. avgusta. To je datum ovog izveštaja. Dozvolite mi da vam pokažem dokument koji nosi oznaku 1D53-0001, to je dokument Evropske posmatračke misije od 15. avgusta 1995. godine, dva dana nakon što ste podneli svoj izveštaj.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, znam da smo ranije pokrenuli ovo pitanje u pisanoj formi, međutim, naravno, ovo je dokument koji je sastavila Evropska posmatračka misija, a ja bih da ponovim za zapisnik naš prigovor na redakciju ovog dokumenta po zahtevu Evropske posmatračke misije.

SUDIJA ORIE: Mislim da se time bavio jedan podnesak i da je donesena odluka, tako da je to već u zapisniku, zar ne?

ADVOKAT KEHOE: To je u zapisniku, i vi ste nam odobrili...

SUDIJA ORIE: Da. Hajde da ne ulazi u zapisnik nešto što je odluka Pretresnog veća. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovaj dokument je izveštaj gospodina Raua, zar ne? Ovo je format koji je koristio za svoje izveštaje, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne znam. Ne mogu... počinje sa "15. avgust 1995. godine, predmet... "

ADVOKAT KEHOE: Molim da se pomeri malo prema vrhu, idite tako da vidimo vrh stranice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je izveštaj Evropske posmatračke misije?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, to je možda tako izgledalo. To se moglo promeniti u zavisnosti ko je bio predsedavajući, kako su ga oni formatirali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, to je format koji je koristio gospodin Rau, a znamo da je bio šef misije u Zagrebu?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Iskreno govoreći, ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, hajde da pogledamo 3. stranicu ovog dokumenta. U prvom paragrafu u kom se govori o odlasku Srba stoji: "Njihov odlazak izgleda da je okončan. Krajiške vlasti i posebno predsednika Martić, ohrabrivale su svoje građane da odu, naglašavajući da su, citiram: 'Hrvati želeli teritoriju bez stanovništva.' Kada gledamo taj citat u tom dokumentu, i kada se pozovemo na vašu izjavu gde ste rekli da su Hrvati želeli zemlju bez ljudi, možete li da pojasnite da li ste dobili tu izjavu od Milana Martića?"

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Nisam. Mislim, govorimo o jednoj rečenici koja i onako visi u vazduhu, manje-više, tokom tih dana, i ko je prvi izrekao tu rečenicu, nemam pojma. Izgleda da vi znate, zato što imate ove izveštaje, ali ne sećam se da sam imao konkretni izvor za to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zaključak ovog izveštaja je taj da su krajiški Srbi ohrabrivali svoje građane na odlazak. Dakle, to je u suprotnosti sa izjavom koju ste dva dana ranije prosledili štabu, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Izgleda da tako, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, dozvolite mi da postavim scenu, i počnimo od izveštaja. Vi ste... vi ste u tom trenutku uznenireni, jer smatrate da su Hrvati čekali da se pažnja međunarodne zajednice skrene na Srebrenicu da bi pokrenuli *Operaciju Oluja*...

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: To je pogrešan prikaz iskaza svedoka. Ako želi da se pozove na konkretnе...

ADVOKAT KEHOE: To je u redu. Možemo da se vratimo na izveštaj.

SUDIJA ORIE: Da, uradite tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Govorimo o drugom tabulatoru u vašem registratoru, o vašem izveštaju od 13. avgusta. preposlednji paragraf, sredina paragrafa gde se kaže: "Hrvatska je čekala dok njihovi međunarodni prijatelji..." Recite nam, koji su međunarodni prijatelji?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, tokom mog boravka tamo bilo je sasvim očigledno da su dve zemlje podržale Hrvatsku, a to su bile Nemačka i Sjedinjene Američke Države.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, čekali su sve dok im njihovi međunarodni prijatelji ne pomognu "u veoma kratkom vremenu i uprkos embargu na oružje, stvore borbenu mašinu koja je mogla proizvesti rezultate. Vreme koje je odabrao predsednik Tuđman bilo je savršeno. Svetske vesti bile su prezasićene pričama o srpskim zločinima u Bosni, pa je bilo skoro zanimljivo da se prati..."

prevodioci: Molimo da usporite. Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "... tako da je bilo skoro zanimljivo da se prati kako su se međunarodni mediji zbumili, kada je postalo jasno da je više od jedne balkanske vojske bilo sposobno da počini nepotrebne brutalnosti. U vreme kada je postalo sasvim jasno da su metodi Hrvatske vojske bili isto tako dostojni prezira kao i one koje je koristila vojska bosanskih Srba, Sjedinjene Američke Države su besprekorno odabrale trenutak i objavile slike sveže raskopane zemlje u području Srebrenice, i na taj način gurnuli hrvatske priče na dno liste vesti vrednih pomena". Dakle, gospodine Leschly, u to vreme došlo je do događaja u Srebrenici, *Operacija Oluja* je bila završena. Imate izveštaj Evropske posmatračke misije, u kom se govori da stanovništvo... ili da je predsednik Martić ohrabrivao građane na odlazak, a vi i gospodin Liborius, kao i još neki donosite odluku u tom trenutku da pokrenete istragu i iskopate dokaze o vašim tvrdnjama o etničkom čišćenju, zar ne?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Pre svega, pogrešno se prikazuje šta je rečeno. Izveštaj Evropske posmatračke misije o kojem govori gospodin Kehoe jeste od 15. avgusta, dakle, nakon prethodnog izveštaja, međutim, samo generalno to pitanje iziskuje raspravu. Mislim, pročitati paragraf, postaviti pitanje o tim činjenicama, to je u redu, ali onda na ovaj način iznositi tvrdnje i prepirati se sa svedokom o tome šta je unutra, i mislim, ako ima konkretna pitanja o činjenicama i ono što je rekao to je sasvim druga stvar, ali posebno kada on kaže: "Vi i gospodin Liborius ste nešto izmislili ... ", što je očigledno netačno.

ADVOKAT KEHOE: Nisam ni rekao da su nešto izmislili.

SUDIJA ORIE: Molim?

ADVOKAT KEHOE: Nisam ni rekao da su nešto izmislili. Rekao sam da su videli ove podatke, oni ... svedok je izneo tvrdnje o etničkom čišćenju i onda su se posle toga zajedno dogovorili ...

TUŽILAC HEDARALY: Imate li dokaze?

SUDIJA ORIE: "Vi i gospodin Liborius, kao i još neki donosite odluku u tom trenutku da pokrenete..."

ADVOKAT KEHOE: Tako je.

SUDIJA ORIE: ...to je, u najmanju ruku, dvosmislena formulacija, da li su odlučili zajedno ili nisu. Hajde da se fokusiramo... Meni je jasno, naravno, da izveštavanje nije ograničeno samo na činjenice. U tom smislu, ako je svedok podneo izveštaj, kako je rekao na početku svog svedočenja, o činjenicama i utiscima, ne možemo isključiti utiske iz njegovog svedočenja, međutim, i dalje možemo da istražujemo na čemu su utisci bili zasnovani. Uisto vreme, slažem se sa gospodinom Hedaralyjem da čak iako se ovde ne radi samo o činjenicama, treba staviti neka određena ograničenja kako bi pitanja bila argumentovana.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude. Časni Sude, u ovom trenutku ja ću ponuditi u spis dokument koji nosi oznaku 1D53-0001, to je izveštaj Evropske posmatračke misije od 15. avgusta 1995. godine.

TUŽILAC HEDARALY: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D798.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D798 je primljen u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se prikaže dokazni predmet Odbrane broj D741, strana 13, vraćamo se na dnevnik...

SUDIJA ORIE: To će se pojaviti na ekranu.

ADVOKAT KEHOE: ...gospodina Liboriusa...

SVEDOK LESCHLY: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...to je na vrhu stranice. Ovaj izvještaj koji sam vam malopre pročitao je bio od 15. avgusta... od 16. avgusta: "Danas, prvi kontakt sa UMN." Šta je to?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: To je Ministarstvo spoljnih poslova Danske.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Šta se zaboga dešava sa španskim predsedavanjem." Dakle, Javier Solana je bio predsednik Evropske posmatračke misije u to vreme, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I mislim da je šef misije u Zagrebu, gospodin Sanchez Rau, takođe bio Španac?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Mette i ja smo se brzo složili da joj pošaljem 36 stranica dokumenata koji pokazuju drugačiju sliku." Dakle, Mette je Mette Nielsen, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A Mette Nielsen je iz Ministarstva spoljnih poslova Danske, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, ja sam njoj podnosio izveštaje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A Mette Nielsen je sada danska amasadorka u Srbiji, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne znam. Nisam pratio šta se s nom događalo godinama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, kada ste poslednji put razgovarali sa gospodinom Liboriusom?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: O, pa, onda kada sam otišao septembra 1996. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U sledećem paragrafu se kaže: "Sada imam osećaj da sam se udaljio od Knina, udaljio od centra zbivanja u ovom delu Hrvatske i razgovarao sam o ovoj situaciji sa načelnikom Regionalnog centra..." To ste vi, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "I predložio sam da na brzinu odemo u Knin, te da ponovo naglasimo pitanja tamo." Dakle, gospodine Leschly, razgovarali ste sa gospodinom Liboriusom, nakon onog izveštaja Evropske posmatračke misije kada je objavljen, u kom se vidi da je Martić ohrabrivao građane na odlazak, i da li ste mu rekli...

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Neka završi pitanje, pa će uložiti prigovor.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste mu rekli da ode na teren i radi na dokazima o etničkom čišćenju u Sektoru Jug?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Kao prvo, mislim da on mora da zatraži temelj od svedoka, da li se seća tog sastanka. To što je pokazao deo tuđeg dnevnika u kom se govori o sastanku, ne predstavlja osnovu da je taj sastanak održan. I mi bismo zapravo trebalo da uradimo istu stvar sa nekim drugim izjavama. Trebalo bi da se postavi svedoku nezavisno pitanje da li se seća takvog sastanka pre nego što se sugerije svedoku šta se desilo.

SUDIJA ORIE: Ako postoji jasna referenca o sastanku, smatram da nije nedopustivo postaviti to pitanje svedoku, a ja očekujem od vas, da ako je pitanje postavljeno o sastanku, a vi se ne sećate tog sastanka, vi ćete to da nam kažete.

SVEDOK LESCHLY: Hoću.

SUDIJA ORIE: Ali ja ne želim da nametnem stranama obavezu da, ako je nešto tako jasno već u spisu, da bi trebalo da bude i verifikovano. To, takođe, može zavisiti od onoga što će nam svedok reći. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste razgovarali sa gospodinom Liboriusom o tome da on treba da ode na teren i da onda sastavite zajedno izveštaj o posledicama Operacije Oluja u Republici Srpskoj Krajini, kao podršku vašim tvrdnjama o etničkom čišćenju?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, ne sećam se toga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se sećate da ste razgovarali sa gospodinom Liboriusom nakon što ste primili ovaj izveštaj od 15. avgusta koji sam vam pokazao?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, ja sam... Mi... ne znam. Ako je tada bio u Zagrebu, mi smo u više navrata razgovarali medusobno, mnogo puta u toku dana, a ako je bio u nekim drugim mestima, možda smo razgovarali telefonom. Nismo održavali sastanke. Mi smo razgovarali kao jedan posmatrač s drugim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, to je nešto više od običnog razgovora jednog posmatrača s drugim. Vi ste bili šef danske delegacije, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A Soren Liborius...

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: On je preuzeo tu dužnost posle mene i bio je zaposlen u Ministarstvu spoljnih poslova, bio je veoma poštovan, mnogo više nego ja, ja sam bio samo običan, stari rezervni oficir, koji je rukovodio delegacijom. On je bio

veoma pametan čovek koji je pisao oštare izveštaje i naše uloge su bila veoma slične i mi smo poštovali jedan drugog i sposobnositi koje smo imali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, s obzirom da je bio taj koji je pisao oštare izveštaje, da li ste njemu rekli da ide na teren i napiše izveštaj o posledicama *Operacije Oluja*?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je on ... Dozvolite mi da vam pokažem dokazni predmet Tužilaštva broj P815. Ovo je izveštaj gospodina Liboriusa od 26. avgusta, gde on govori o početnim posledicama na prostoru bivše Republike Srpske Krajine nakon *Operacije Oluja*. Sećate li se ovog izveštaj, gospodine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Siguran sam da sam ga video, ali ako me pitate da vam kažem šta je u njemu, ne bih vam mogao ovako napamet da kažem šta se detaljno u njemu nalazi, ali da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako bismo sada pregledali sadržaj ovog izveštaja, vi ga se ne biste setili?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Neke delove bih mogao da prepoznam ako bi ih video.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Onda idemo kroz neke od delova.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas, pokažite nam prvo 4. stranicu nakon početka. Još jednu stranicu, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, hajde da pogledamo ovaj izveštaj. U ovom izveštaju je spisak sela. Kao što možete videti na vrhu, konstatiše se spaljivanje i razaranje. Spaljivanje i razaranje su uočili pripadnici Evropske posmatračke misije koji su delovali u južnom delu Sektora Jug. Da li se sećate razorenih sela kada pregledate ovaj spisak?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Konkretno, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nemate saznanja o tome. U redu. Kao načelnik Regionalnog centra, ako gledate ovaj izveštaj Evropske posmatračke i kada pogledate od kog je datuma, a to je 26. avgust, dozvolite mi da sada pogledamo deo koji se tiče, na primer, mesta Gradac. Da li vidite to? Odmah ispod ... pri dnu stranice. Samo se pomerite malo unazad, pre toga. Tu se kaže: "Obilazak u 12.45 časova, kuće su zapaljene, napuštene." Da li vidite to?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada to pogledate, gospodine, da li biste prepostavili da je to srpsko selo da ... bez potrebe za dodatnim objašnjenjem, da je to srpsko selo koje je zapaljeno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, u to konkretno vreme, da, verovatno bih, jer se kaže da je datum "9. avgust 1995. godine".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, tokom ovog vremenskog perioda, da li je iko ikada objasnio, s obzirom da se ne sećate ovog izveštaja, a pretpostavljam da niste ni znali da je, na primer, u popisu iz 1991. godine, Gradac imao 96 posto stanovnika hrvatske nacionalnosti. Kao načelnik Regionalne kancelarije, HRC, da li je to vrsta pojedinosti za koju biste vi očekivali da bude navedena u ovakvom izveštaju, tako da biste vi, kao osoba koja je nadređena, mogli u potpunosti da shvatite prirodu oštećenja do kojih je došlo u Sektoru Jug i koja strana je to učinila?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, kada pogledate... ne znam. Možda bi trebalo da... hajde da vidimo pitanje.

SUDIJA ORIE: Pitanje je veoma složeno.

SVEDOK LESCHLY: Da. Ne mogu da odgovorim sa "da" ili "ne".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da preformulišem, gospodine. Ovo selo, Gradac... a tu su čitave stranice o tome. Ovo selo, Gradac, je na prvoj strani, vidimo da je na popisu stanovništva iz 1991. godine, to bilo hrvatsko selo, sa 96 posto hrvatskog stanovništva?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada ste pročitali ovo, rekli ste nam da biste zaključili da je ovo bilo srpsko selo koje je spaljeno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, pa, ja... u stvari, Gradac je bio jedno od prvih područja u koje sam zapravo otiašao kao posmatrač na terenu, i bilo je vrlo uočljivo da je bilo dosta spaljenih kuća, koje su spaljene pre četiri godine... ne, to jest, pre dve godine. Mi sada govorimo o 1993. godini. Međutim, u avgustu 1995. godine, ako je neka kuća gorela, verovatno se nije radilo o hrvatskoj kući u Gradcu, nego, kao što ste juče rekli, da je uglavnom hrvatsko selo ili da su tamo živeli Hrvati, ali je bilo i Srba, takođe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, na osnovu vaših odgovora, vi biste zaključili da su Hrvati spaljivali svoje kuće?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, to nije ono što sam rekao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Idemo na ovaj sastanak sa generalom Gotovinom. To bi trebalo da bude u vašem 6. tabulatoru, gospodine.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: I to je dokazni predmet Tužilaštva broj P893, za zapisnik.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u tom izveštaju ...

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

ADVOKAT KEHOE: Oprostite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na prvoj stranici izveštaja, govorili ste o sastanku sa županom, i ja govorim o dnu stranice. A vi napominjete u ovom izveštaju: "Šteta je naneta reputaciji Hrvatske zato što su Hrvati počinili etničko čišćenje, sa ili bez saglasnosti zvaničnih vlasti. Župan je bio veoma iskren u svom izražavanju žaljenja što nije više bilo urađeno da se uspostave zakon i red putem uvođenja vanrednog stanja u novooslobođenim oblastima, a možda čak i prekog suda." Dakle, župan vam je govorio da su napravili grešku što nisu proglašili vanredno stanje ili što se nije uspostavio preki sud, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Sada, 13 godina nakon tog sastanka, i gledajući ovaj tekst, jedino što mogu da kažem, jeste da je očigledno da je on izrazio žaljenje. Ne mogu da kažem da je on... reči koje ste vi koristili... da su napravili grešku. Mislim, ne znam koje je reči koristio, ali očigledno sam napisao reč "žaljenje", a to nije isto kao da je rekao da su napravili veliku grešku. Bilo mu je malo žao, to je verovatno ono što je rekao, jer sam ja to tako napisao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, da je on izrazio žaljenje što se to nije desilo?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Uvođenjem vojnih zakona znači da vojska preuzima celo područje, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Mislim da se razlikuje od zemlje do zemlje. Ne znam. Nisam advokat.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi znate da su od 6. avgusta 1995. godine civilne institucije preuzele vlast barem u Sektoru Jug, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Može biti. Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, zar niste... Kada ste preuzeli vašu dužnost u septembru 1995. godine, dužnost načelnika Regionalnog centra u Zagrebu, da li ste saznali kada su civilne vlasti Republike Hrvatske preuzele vlast u Sektoru Jug?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Sada sam potpuno zbumen. Preuzeo sam... preuzeo sam dužnost 6. jula. To je prva stvar.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste preuzeli Regionalni centar Zagreb, prema novom planu reorganizacije i kada je Sektor Jug bio pod vašom kontrolom ili u vašem lancu komandovanja...

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: U redu, da, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...da li ste saznali u to vreme da su ustavni poredak i civilne vlasti Republike Hrvatske preuzele vlast 6. avgusta?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Verovatno mi je to rečeno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali se sada ne sećate?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam skrenem pažnju u ovom izveštaju na vaš razgovor sa generalom Gotovinom. Samo da vidim da li je ovaj broj tačan. Dakle, vi pišete: "General-pukovnik Gotovina je upitan da li deli mišljenje zadarskog župana da je potrebno uvođenje vanrednog stanja kako bi se izbegla ubistva, pljačke i spaljivanja, i da je njegova jedina primedba bila samo napomena "Koja ubistva?", nakon čega je napao međunarodnu zajednicu da nema moralno pravo da lupa moralne šamare Hrvatskoj. Dakle, hajde da se sada usredsredimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P895. To je izveštaj od 20. septembra 1995. godine. U ovom izveštaju, gospodine Leschly, u 2. paragrafu kaže se da je razmatran određen broj pitanja, između ostalog i o mogućnosti da pripadnici Evropske posmatračke misije patroliraju sa bosanske strane granice: "Do sada to nije bilo moguće, a general je obećao da će nas obavestiti kada bude moguće. Upitan o pljački, paljivini i maltretiranju koje se dogadalo, generalovo mišljenje je bilo da policija mora da ovлада situacijom..." Da li vam je general Gotovina, u razgovoru 20. septembra, rekao da policija mora da kontroliše situaciju?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Prema Stig Marker-Hansenu on jeste rekao, a ako me sada pitate da li se sećam, ne sećam se, jer se ne sećam pojedinih rečenica sa sastanka od pre 13 godina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li imate bilo kakav razlog da sumnjate u to što je Stig Marker-Hansen zapisao da je on rekao da policija mora da kontroliše situaciju?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, mislim da je to... to je sasvim verovatno, apsolutno, ali...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Složićete se sa mnom, onda, da to nije u vašem izveštaju?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Tačno, to je istina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada ste napisali u svom izveštaju od 24. septembra 1995, da je to bila jedina primedba generala Gotovine, to nije bilo tačno, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, tako izgleda.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U stvari, to nije cela istina o tome šta se desilo tokom tog sastanka, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, očigledno nije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: On je rekao i sledeće: "Hrvatska je još uvek zemlja u kojoj se poštuju Ustav i zakon i svako lice koje počini zločine biće optuženo." I to je, takođe, tačno, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Izvinite... Da, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I mislim da ćete se složiti sa mnom da ni to nije u vašem izveštaju, takođe?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Hm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodin Hansen piše u izveštaju: "Rat je uvek praćen velikim tragedijama, a sada su stvari pod kontrolom, general nema ništa protiv da Srbi žive u Hrvatskoj." Da li je vam je to rekao, takođe?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Verovatno. Mislim, tokom susreta od 45 minuta, i koji se onda svede na osam ili devet redova, ne možete očekivati da se svaka rečenica napiše.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, shvatam, gospodine, ali vi ste imali taj sastanak 20. septembra 1995. godine. A izveštaj o tome ste napisali 24. septembra 1995, gde kažete da je jedina stvar koja general Gotovina rekao bila da izrazi ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, vi ste sad ovo uradili nekoliko puta. U izjavi svedoka, on je rekao da je njegova jedini primedbu bila, kao odgovor na ono što je očigledno pokrenuo svedok, a onda on nastavlja: "... nakon čega je počeo da napada ..." A onda se tu, očigledno, spominje mnogo reči, znači, gospodin Gotovina je rekao dosta toga u to vreme. Međutim, da kažete da su to jedine reči koje je izgovorio, čini mi se da to tačno ne odražava svedočenje ovog svedoka. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, dovoljno je reći, ne ulazeći u to, u vašem izveštaju o tome šta je rekao general Gotovina u vezi kontrole ... odnosno, da je to područje pod kontrolom policije, da je Hrvatska zemlja u kojoj se poštuju red i zakon, i da će svi ljudi koji su počinili zločine biti optuženi, sve to nije uključeno u izveštaj?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Tako je.

SUDIJA ORIE: Svedok je već odgovorio, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ja vidim da želite da naglasite određene stvari, ali hajde da ne postavljamo ista pitanja, tamo gde su odgovori kristalno jasni, to jest, da to nije bio deo njegovog izveštaja. A na osnovu vaših pitanja, savršeno je jasno Pretresnom veću da su ovo važna pitanja čak i za nas.

ADVOKAT KEHOE: Veoma važna.

SUDIJA ORIE: Vi kažete: "Pa, dovoljno je reći." Možda je dovoljno reći i da Pretresno veće sasvim svesno, bez toga da mu se to govori dva ili tri puta, šta je tačno vama važno. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude. Očigledno je da je ovo veoma važno pitanje.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: I ovo je naša mogućnost u okviru pravila da to predočimo svedoku, i to je naša šansa.

SUDIJA ORIE: Da, ali pod mojim vođstvom nemate potrebe da tu priliku iskoristite tako što biste svedoku dva ili tri puta postavili ista pitanja.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam.

SUDIJA ORIE: I, molim vas ...

ADVOKAT KEHOE: Idem dalje.

SUDIJA ORIE: I, molim vas ... mislim da me brine vaš poslednji odgovor, da su to vaša prava koja imate prema pravilima, a minut pre nego sam vam rekao su naša uputstva da ne trebate da ponavljate pitanja, jednostavno da bih naglasili nešto, jer nigde u pravilima ne stoji da možete da tražite da se ponavljaju dokazi kako biste naglasili svoju tačku gledišta. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoci dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 4254.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je, gospodine Leschly, dnevni izveštaj o praćenju aktivnosti Evropske posmatračke misije. Da li ste upoznati sa ovom formatom, gospodine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: Molim 2. stranicu. Preposlednji paragraf odozdo na 2. stranici. Izvinjavam se, mislim da ovde imamo pogrešan dokument, časni Sude. Pozvao sam se na pogrešan dokument. Trebalo bi da bude dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 2448. Izvinjavam se. Pročitao sam pogrešan broj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se, gospodine Leschly.

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, to je...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je izveštaj od 21. septembra o aktivnostima od 20. decembra.

ADVOKAT KEHOE: Molim da pogledamo drugu stranicu... pogrešno sam rekao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je... to je izveštaj od 21. septembra za aktivnosti od 20. septembra. Druga stranica, ponovo u preposlednjem parrafu, gde se govori o

razgovoru sa generalom Gotovinom, komandantom operativne zone Split: "General Gotovina je rekao predstavnicima Evropske posmatračke misije da paljenja, pljačkanja i maltretiranja moraju da budu zaustavljena od strane policije, ali dodao da je reč o mržnji prema neprijatelju koji je spalio, opljačkao i proterao nečije porodice, i da to vidi kao jednu normalnu ljudsku reakciju."

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku ćemo ponuditi u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 2448.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Da li su se svedoku postavljala pitanja o ovom izveštaju? Ja nemam prigovor. Samo me zanima.

ADVOKAT KEHOE: Postaviću pitanja svedoku nakon što ponudim dokument u spis.

SUDIJA ORIE: Izgleda da nema prigovora. Iako je uobičajeni način da se prvo postave pitanja, ali to nije veliki problem. Gospodine sekretare, to bi bio...

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D799, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D799 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, ovi izveštaji o kojima smo razgovarali a koje je napisao Stig Marker-Hansen ništa ne govore o bilo kakvim pitanjima u vezi ubistva, ili ne govore o sumnjama da su se ubistva dogodila... a kažete je to pokrenuo general Gotovina. Imate li objašnjenje za to, gospodine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, nemam drugo objašnjenje, već da ne može svaki izveštaj sve da pokrije. Ne, nemam objašnjenje zašto.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Komentar generala Gotovine koji стоји u izveštaju o mržnju prema neprijatelju koji je palio i pljačkao i proterivao, vi ste shvatili da to znači da je postojao element osvete od ljudi koji su bili izloženi progonu od strane krajiških Srba. Da li je to tačno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, ja to nisam napisao. To je napisao gospodin Hansen. I da, onako kako je ovde predstavljeno, da, reč koja mi odmah pada na pamet je reč "osveta", i mislim da je to fer komentar.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A bez obzira da li se radi o nečemu što je ispravno ili pogrešno, vi ste shvatili da se taj element "osvete" odvijao u Krajini, zar ne?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada smo pomenuli da nije bilo ništa ni u izveštaju Stiga Marker-Hansena, ni u izveštaju Evropske posmatračke misije od 21. septembra, o

ubistvima. Da li je moguće, gospodine, da se jednostavno radilo o razgovoru sa generalom Gotovinom oko paljevina, pljačkanja i zlostavljanja?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ja sam... to je... mislim, ako se to navede nekoliko dana nakon što se dogodilo, onda pretpostavljam da je to nešto što je rečeno, jer ne mislim da bih... ne verujem da bih seo i napisao nešto što ja znam da je namerno pogrešno. Ali isto tako, naravno, nadam se da prevodioci rade svoj posao kako treba tako da se niti malo ne iskrivljuje ono što je rečeno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali vi kažete, gospodine, da znate da ono što ste napisali u vašem...

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Oh, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: izveštaju nije cela istina, zar ne? A sada ...

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: (*Nema odgovora*)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...kada ... Oh, niste dali odgovor... samo ste klimnuli glavom kao "da" na to?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, u redu, u redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam skrenem pažnju... ne samo na osnovu vašeg izveštaja, već vi kažete u poslednjem paragrafu dokaznog predmeta Tužilaštva broj P893, od 20. septembra... oprostite, od 24. septembra sledeće: "Nove nacije su po prirodi vrlo nacionalistički nastojene u ranim fazama, i kako je on rekao 'Kada Sektor Istok dođe kući' onda će one postali liberalnije, ali ne za sada." Dozvolite da pogledamo 44. paragraf vaše izjave, počinjemo sa drugom rečenicom: "U kontekstu našeg razgovora, shvatio sam da je ono što je general Gotovina rekao pominjući Sektor Istok, značilo da jednom kada Sektor Istok bude vraćen, da će on postati više mirnodopski komandant i manje strog u svom ponašanju prema srpskom stanovništvu."

SUDIJA ORIE: Prema srpskoj zajednici.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, prema srpskoj zajednici. Hvala, časni Sude. "To je trebalo da bude indirektno priznanje da je bilo dozvoljeno da se i dalje nastavi sa pljačkom i razaranjem srpske imovine."

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, s obzirom da vam je general Gotovina rekao da policija mora da kontroliše situaciju, da je Hrvatska zemљa u kojoj vladaju red i zakon i da će kriminalci biti optuženi, na osnovu čega ste zaključili da je on indirektno priznao da je pljačkanje i razaranje srpske imovine bilo i dalje dozvoljeno? Šta ste vi, zapravo, saznali, koju činjenicu, kako biste mogli da zaključite tako nešto?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, pre svega, kada govorimo o stvarima koje ste rekli u vezi hrvatske politike, jedan od glavnih problema u to vreme bio je nesklad između onoga što je zvanična Hrvatska govorila da želi da uradi i onoga što se dešavalo na terenu, jer je to bila ogromna razlika. Imali ste sva ta administrativna maltretiranja, koja se, takođe, pominju na drugim mestima, tako da kada ste imali... da pogledamo, to je

44. Kada se spominje Sektor Istok kao što sam spomenuo danas ranije, Sektor Istok je bio svima na umu u to vreme, jer je to bio jedini preostali deo koji nije pod kontrolom Hrvatske, tako da kada je general Gotovina rekao kada to jednom ponovo uđe pod hrvatsku kontrolu, onda će biti manje strog, jer je verovatno osetio da dok je to još uvek tako, postojala je neka vrsta ratnog stanja ili stanja kada ne vlada potpuni mir, jer stvari nisu završene, prema tome, on je morao da bude strog. A kada sam rekao da je dozvoljeno da se nastavi pljačkanje i razaranje imovine, činjenice su bile da se na terenu to i dalje dešavalo, bez obzira šta je zvanična Hrvatska tvrdila.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, da li je to bila neka vrsta prečutnog priznanja generala Gotovine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, tako sam, očigledno, protumačio u to vreme. To je sve što mogu...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, vi ste to protumačili kao prečutno priznanje?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je to tačno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, ja sam to uradio na osnovu onoga što sam video.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste razgovarali sa gospodinom Liboriusom o tom prečutnom priznanju?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, koliko ja znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se slažete sa mnom da je vaš komentar o ovom prečutnom priznanju generala Gotovine da je pljačkanje i razaranje srpske imovine bilo dozvoljeno da se nastavi, da je to u direktnoj suprotnosti sa izveštajem Stig Marker-Hansena, gde se vidi iz razgovora sa generalom Gotovinom da će zločinci biti krivično gonjeni?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, to je tačno, ali postoji nesklad između onoga što je rečeno tokom ovih meseci i šta se zapravo događalo na terenu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi ste, na osnovu onoga što je on rekao, zaključili da je on priznao da je omogućeno da se pljačka i spaljivanje nastavi, a u istom razgovoru kada vam je rekao da će zločinci biti krivično gonjeni, je li tako?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, sada ponovo... Mislio sam da sam bio dovoljno jasan u vezi ponavljanja, i mislim da ste se dovoljno bavili ovom temom. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

(*Odbрана se savetuje*)

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nemam više pitanja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, puno vam hvala, gospodine.

SUDIJA ORIE: Hvala vama, gospodine Kehoe. Ostali timovi Odbrane.

ADVOKAT CAYLEY: Nemamo ništa. Hvala vam, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemamo pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, imate li nekih dodatnih pitanja svedoku?

TUŽILAC HEDARALY: Vrlo kratko, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, izvolite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Leschly, pre reorganizacije Evropske posmatračke misije krajem avgusta, da li ste primali izveštaje iz Regionalnog centra Knin u štabu Evropske posmatračke misije?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne automatski. Oni su dolazili odvojeno. Da sam htio da ih vidim, mogao sam da ih vidim. I ne mogu da se setim da li smo dobijali kopije. Možda jesmo. Ne znam da li smo ih slali i drugima, takođe.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se prikaže na ekranu dokazni predmet Tužilaštva broj P830.

SVEDOK LESCHLY: Ne, nismo ih slali drugima.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Na ekranu pred vama je izveštaj od 10. avgusta od... ne zanima me sadržaj. Ja samo želim da vidim gornji deo. Dakle, to je izveštaj Regionalnog centra Knin koji je upućen štabu Evropske posmatračke misije, je li tako?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I onda vidite pod "informacije", da je uključen i Regionalni centar u Zagrebu?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da, da. U redu, znači da smo dobijali kopije. Da, nisam mogao da se setim da li je... mislim da smo u određenim periodima primali, a u određenim periodima nismo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A kada biste se pripremali... Kada biste pripremali nedeljni izveštaji, trebalo bi da pregledate sve izveštaje koje ste dobili prethodne nedelje?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Da. Uglavnom, naravno naše, ali da, i kninski izveštaj bi takođe bio uključen, ali uobičajeno ne i iz Bosne.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodin Kehoe vas je nekoliko puta pitao, očigledno na način na koji on mnogo voli da formuliše, da li je vaš...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, molim vas, molim vas, ulažem prigovor na komentar.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: Zaista.

SUDIJA ORIE: U pravu ste. Gospodine Hedaraly, molim vas da se uzdržite od komentara. Čak i bez vašeg prigovora, ja bih intervenisao, Gospodine Hedaraly. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospodine Leschly, gospodin Kehoe vas je više puta pitao o tome da li je u vašem izveštaju cela istina. Gospodine Leschly, da li ste ikada napisali bilo šta u svom izveštaju za šta ste znali da nije tačno?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne, nikada nisam to uradio. Možda sam... kao što sam... ako sam bio u nedoumici, ja bih izostavio.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, kada ste rekli da to možda nije bila cela istina, šta ste mislili?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, to je značilo da sam, naravno, tokom sastanka koji je trajao jedan sat morao da sumiram, i možete onda samo određene stvari da uključite i ostaće dosta toga što nije pokriveno. To je priroda pisanja izveštaja. Naravno, možete da se nadate da ćete da uzmete važnije delove, ali to je po sopstvenom nahođenju.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala, gospodine Leschly.

TUŽILAC HEDARALY: Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Leschly, još jedno pitanje.

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA ORIE: Koristili ste reči, mislim... dopustite mi samo da pronađem... pljačke, paljevine i ubistva. U dokumentima ste videli, u stvari "pljačke, paljevine i

zlostavljanja". Kada pregledate ove izveštaje, da li imate bilo kakvu sumnju da ste vi pokrenuli pitanja paljevina, pljački i ubistava? Jer ranije ste rekli da čovek nikada ne zna sa prevodiocima. Međutim, u vašoj izjavi čitamo da ste ga pitali da li je delio mišljenje zadarskog župana o potrebi za uvođenjem vanrednog stanja kako bi se izbegla ubistva, pljačke i spaljivanja. Čak i ako je to bilo pogrešno prevedeno tokom vašeg razgovora, sad kada to pogledate, da li sumnjate da ste vi lično spomenuli reč "ubistva" kada ste izneli tu tvrdnju gospodinu Gotovini?

SVEDOK LESCHLY: Nemam načina da danas potvrdim ono što je u to vreme rečeno, ali ako sam to napisao, tri ili četiri dana nakon sastanka, to onda mora da je rečeno. To je bilo ono što sam... što sam ja mislio.

SUDIJA ORIE: U redu. Želeo sam da vam postavim ovo pitanje kako tu ne bi bilo nikakvih nejasnoća. Da li su pitanja gospodina Hedaralyja ili Pretresnog veća pokrenula bilo kakvu potrebu za još nekim pitanjima?

ADVOKAT KEHOE: Ja imam jedno pojašnjenje u vezi sa vašim pitanjem, časni Sude.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Leschly, to je na stranici 17 od... Stranica 17, red 14... red 15, izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Današnjeg transkripta?

ADVOKAT KEHOE: Da, današnjeg transkripta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Leschly, vi niste u stanju da...

SVEDOK LESCHLY: U redu je.

SUDIJA ORIE: ...to pronađete. Mi ćemo to da pogledamo. Izvolite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, nema ni govora o tome, to je ono o čemu ste svedočili ranije danas, u toku popodneva kada ste rekli: "Dakle, nema sumnje o tome da, kada se spomenulo pitanje o tome zašto se ove stvari dešavaju, mora da sam mislio u to vreme da general Gotovina nije priznavao ubistva ili pljačke ili spaljivanja. Mislim da je ona njegova primedba "ubistva" obuhvatala ukupno sve te aktivnosti." Dakle, kao odgovor na pitanje...

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: U transkriptu piše da je on rekao "te zločine" i to je nacrt transkripta, ali to je ono što je svedok rekao.

ADVOKAT KEHOE: Tu se kaže "aktivnosti".

TUŽILAC HEDARALY: Ali sada ispada da je rekao "aktivnosti".

SUDIJA ORIE: Da. Kako je to izazvano mojim pitanjem ili gospodina...

ADVOKAT KEHOE: Po vašem pitanju, časni Sude, kada je reč o ovim ubistvima, ono o čemu on govori i šta je rekao u transkriptu, vidi se da to ne obuhvata samo ubistva, već i šire, ali vi ste ga pitali samo o ubistvima. Međutim, u svom svedočenju, svedok govori da su bukvalno svi zločini obuhvaćeni u tom njegovom komentaru.

SUDIJA ORIE: Pa, postavite pitanje svedoku, ako to želite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste stavili u svoj komentar o kakvim ste ubistvima govorili, rekli ste da je general Gotovina pitao o zločinima: "O kakvim zločinima govorite?" Da li je to ono što ste želeli da kažete?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Pa, kao što kažem, po mom najboljem saznanju, ja sam zapisao da je on koristio reči "Ta ubistva". Mislim da je te reči upotrebio. Ali, šta sad to obuhvata, ja mislim da... ja ni ne kažem da to znači da je on priznao sve drugo... to je ono što sam rekao. Siguran sam da je to pokrivalo gotovo sve, jer je rekao: "O čemu vi to govorite?"

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, "O čemu vi to govorite?" tu se mislilo na zločine kao takve, zar ne? Zar nije to ono što ste vi rekli, gospodine?

SVEDOK LESCHLY – ODGOVOR: Ne. Ja kažem, i u to sam sasvim siguran, da je to odgovor koji je on sam dao, u suprotnom, ne bih to zapisao. Siguran sam da bi se time razrešilo i pitanje i ostalih reči o kojima ovde govorimo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je razgovor koji se odvijao u isto vreme da je on rekao da kriminalci treba da budu krivično gonjeni?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, vi ste zaista poceli sa ponovnim ispitivanjem. To nije... rekli ste da ćete tražiti razjašnjenje. Dovoljno ste uradili, a mogli ste to da uradite i ranije, uzgred budi rečeno, jer je gospodin Hedaraly, baveći se istom stvari, postavio pitanje jezika, da li je u potpunosti razumeo, a onda ste se vi usprotivili da se to pitanje postavi svedoku. Dakle, mislim da objašnjenje... pitanje o razjašnjenju je već postavljeno svedoku i svedok je odgovorio na ta pitanja. Ima li nekih pitanja koja proizilaze iz pitanja Pretresnog veća? To znači, gospodine Leschly, da je ovim završeno vaše svedočenje pred ovim Sudom. Naravno, zadovoljni smo što ćete moći da otpotujete nazad nakon što ste završili sa svojim svedočenjem, umesto da morate ponovo da se vratite. Želeo bih da vam se zahvalim što ste došli u Hag, i što ste odgovorili na pitanja strana i Pretresnog veća, i

želim vam srećan povratak kući. Završavamo za danas i nastavljamo u ponedeljak, 22. septembra, u 14.15 časova, u sudnici broj 1.

Sednica je završena u 17.53 h

Nastavlja se u ponedeljak, 22. septembra 2008. godine u 14.15 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje